

Politična plačana v gotovini
Izbeja ob 4. zjutraj
Stane mesečno Din 25...
Oglas po tarifi.
Uredništvo: Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Spisovalnica: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54.
Izdatnik: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova št. 23.

Ljubljana, 2. maja.

Vlada priznava svoj polom
Da se reši, bi rada odgodila Narodno skupščino do jeseni

Neuspeh velikega zunanje posojila. — Umaknjen zakonski načrt o stabilizaciji dinarja. — Vestí o demisiji finančnega ministra. — Odločni ukrepi KDK proti odgoditvi parlamenta

Beograd, 2. maja p. Politična situacija postaja za vlado vedno bolj napeta. Kakor smo že poročali, se že par dni širijo vesti, da so zaslala pogajanja z angleško-ameriškiimi finančnimi skupinami glede najete inozemskega posojila. Te vesti se zdaj potrjujejo. Danes se lahko vzame že kot popolnoma sigurno, da je posojilo, kakor je bilo zamišljeno, že propadlo in se sedaj dela samo še na to, kako bi bilo mogoče dobiti manjše posojilo v znesku 10 do 12 milijonov funtov. A tudi tu so se pojavile težkoče, ki doslej še niso odstranjene.

Pogajanja med fin. ministrom in Narodno banko glede stabilizacije dinarja so popolnoma zastala. Narodna banka je stavila pogoje, ki jih vlada ne more sprejeti. Že pripravljene zakon o stabilizaciji dinarja je zopet odstavljen z dnevnega reda. Vlada je ves čas obljubljala, da bo že prihodnje dni prišel na dnevni red zakon o stabilizaciji dinarja in zakon o uporabi velikega investicijskega posojila. Kakor znano, so ministri najavljali, da so vsa ta vprašanja prav za prav že rešena in finančni minister je označil celo 1. maj kot rok izplačila prve tranže tega posojila. Vse je bilo v pričakovanju tega važnega dogodka. Vlada in njena večina sta že delili milijone in milijarde po svojih partizanskih zahtevah.

V Narodni skupščini vlada ni nič delala. Narodna skupščina živi ves ta čas prav za prav samo od inicijativnih predlogov in dela KDK. Danes se je izvedelo, da je vlada končno sklenila, da prizna svoj popoln neuspeh glede posojila na ta način, da odgodi seje Narodne skupščine za nedoločen čas. S

temi vestmi v zvezo spravljajo tudi današnji avdienco g. Vukičevića in dr. Perića. Opozicija smatra, da bi odgoditev Narodne skupščine z ozirom na notranje in zunanje politični položaj predstavljala velik zločin nad državo in je zato takoj podvzela korake proti tej nameri. V smislu sklepa današnje seje poslanskega kluba KDK sta posetila oba predsednika noćoj podpredsednika Narodne skupščine g. Agatonovića in ga oficijelno vprašala, ali mu je znana namera vlade, da odgodi Narodno skupščino. G. Agatonović je nato izjavil, da mu uradno o tem še ni ničesar znanega. G. Radić in Pribičević sta nato zahtevala, da ju do jutri ob 10. dopoldne uradno obvesti glede nameravane odgoditve parlamenta; obenem sta najavila, da bo KDK v tem primeru že jutri predložila obtožbo proti poedinim ministrom, da na ta način prepreči zatvoritev parlamentarne tribune. Po zakonu o ministrski odgovornosti mora priti taka obtožba v 15 dneh na dnevni red in bo koalicijska na ta način preprečila odgoditev Narodne skupščine do jeseni, ki jo hoče doseči vlada, da bi lahko med tem časom po svoji volji delala, odnosno nič ne delala, in tirala državo še bolj globoko v prepad.

Beograd, 2. maja p. Iz vladnih krogov se izve, da bo finančni minister prihodnje dni odpotoval v London, da poskusi dobiti vsaj del nameravane velikega inozemskega posojila. V dobro informiranih krogih se zatrjuje, da je posojilo v prvotni nameravani višini propadlo. V zvezi s tem pa se širijo tudi vesti, da bo finančni minister odstopil.

Obsodba vlade v radikalnem klubu

Senzacionalen govor posl. Miše Trifunovića. — Zahteva po spremembi režima

Beograd, 2. maja p. Danes je bila po dolgem času zopet sklicana seja radikalnega poslanskega kluba. Za sejo je vladalo v vseh političnih krogih veliko zanimanje, ker se je pričakovalo, da bodo radikalni nezadovoljni odločno nastopili proti vladi in izvršili svoje dolgotrajne grožnje, da prisilijo g. Vukičevića k odstopu. V splošno presenečenje pa je bila seja le slabo obiskana. Manjkalo je okrog 40 poslancev, med njimi tudi voditelji radikalnih nezadovoljnih g. Uzunović, Maksimović, Krsta Miletić in drugi.

Sejo je otvoril g. Vukičević s kratkim nagovorom pozivajoč poslance, naj izrazijo svoje mnenje, ker je boljša, da govore v klubu, kakor pa po gostinjah.

Debato je otvoril z daljšim govorom poslanec Miša Trifunović, ki je kritiziral postopanje vlade in napadal zlasti ministrskega predsednika. Opozarjal je na to, da je g. Vukičević mnogo grešil nad klubom, ki ga je naravnost sabotiral. V klubih drugih strank vlada največja živavnost, v radikalnem klubu pa popolno mrtvilo. V svojih nadaljnjih izjavanjih je poslanec Trifunović naglašal, da je vlada kršila zakone in ustavo. V dokaz temu je na razlaj med drugim, da je bil protizakonito vereficiiran mandat posl. Parežanina, ki še ni dosegel predpisane starostne dobe. Od sedajne koalicije nima radikalna stranka nobenih koristi, marveč zgolj škodo. Pri zadnjih volitvah so se okoristili samo demokrati, dočim so radikali padli od 140 na 114 poslancev. Posl. Trifunović je dalje kritiziral po'cijski režim, ki ga je primerjal z narokcionarnejšo dobo v zgodovini predvojnne Srbije. Tudi v zunanji politiki beleži Vukičevića vlada same neuspehe. Končno je povdarjal g. Trifunović, da je ustvaril g. Vukičević s svojim postopanjem neznošno napetost med srbskimi in prečanski ni pokrajnam. Uničil je prestiž Beograda kot prestolnice in kot sedeža vrhovne državne uprave. S tem je obenem izpodkopal avtoriteto države kar lahko dovede do strahovite katastrofe. Svoj govor je končal z ugo tovitvijo, da je skrajni čas, da pride na kr-

milo vlade in stranke mož, ki bo razumel svoje naloge in ki bo tudi zmožen, da jih izvrši.

Za njim je govoril poslanec Niko Dijević, ki je tudi ostro kritiziral vlado in se zlasti zavzemal za to, da pride na krmiho nova bombacijca, ki bo bolj odgovarjala interesom in potrebam države in naroda. Govoril so nato še poslanci Dragiša Cvetković, Mihajlo Ranković in Zivko Sušić, ki so vsi napadali vlado. Le poslanec Sreten Sretenović je branil g. Vukičevića v glavnem pa je govoril o svoji akciji v Zagrebu in utemeljeval svoj znani predlog, naj bi se ustanovil poseben poslanski odbor, ki bi se brigal predvsem za prečanske kraje. Zadnji je govoril poslanec Ratko Parežamin, nakar je bila seja zaključena. Debata se bo jutri popoldne nadaljevala.

Finančni odbor

Nadaljevanje razprave o katastrskih komisijah

Beograd, 2. maja p. Finančni odbor je danes nadaljeval razpravo o uredbi glede ureditve delokroga in postopanja komisije za delo čitve čistega katastrskega dohodka. Pri členu 21. sta poslanka SDS g. Demetrović in Svetislav Popović zahtevala takšno redakcijo, da se pri ugotovitvi javne na zemljiški fiksira in da se omogoči kontrola, obenem pa izvede kategorizacija vseh razredov in kultur. Vladna večina je ta predlog odklonila in sprejela nato členu 22. do 26., pri katerih je vlada predložila naknadno nekatere manjše spremembe. Debata o teh členih je bila zelo zanimiva. Po prvotnem osnutku bi bile morale občine nositi vsa bremena teh komisij, končno pa je pod vplivom KDK bila sprejeta določba, da morajo občine skrbeti samo za pisarne, vsa druga bremena pa nosi država. Pri členu 26. je predsednik dr. Šečerov avtomatično izvršil glasovanje in ugotovil, da je bil člen sprejet. Opozicija je proti temu odločno protestirala, ker na seji niso bili navzoči radikali in vlada ni imela večine. Gosp. Radić je proti takemu postopanju ostro protestiral in naglašal, da bo vlada ostala kmalu sama v Narodni skupščini, če bo še nadalje skušala na tak način terorizirati opozicijo. Člen 29. je bil rezerviran. Po sprejetju členov 30. do 33. je bila seja zaključena in se bo jutri nadaljevala.

Pri poročilu o zadnji seji finančnega odbora se je vrnila pomota. Predlog poslanca Demetrovića, naj finančni minister predela uredbo tako, da bo v skladu z načeli enakopravnosti, ni bil sprejet, marveč ga je vladna večina odklonila.

Avdience

Beograd, 2. maja p. Danes so bili sprejeti v avdienci minister pošte g. Kulundžić, minister ver Milan Simonović, ministrski predsednik g. Vukičević in predsednik Narodne skupščine dr. Perić.

Vlada trajno ovira zakonodajno delo

Dve značilni seji sekcij zakonodajnega odbora. — Onemogočeni razpravi zakonov o vrhovni državni upravi in o državljanstvu

Beograd, 2. maja p. Včera j in danes sta bili dve značilni seji sekcij zakonodajnega odbora. Včera j se je sestala sekcija, ki razpravljala o novem zakonskem predlogu o vrhovni državni upravi. Kakor znano, je to edini zakonski predlog, ki ga je izdelala sedanja vlada in s katerim se je v javnosti toliko ponašala, ker je v njem reducirano številjo ministrstev od 18 na 12. Zato se je splošno pričakovalo, da bo debata na včera jnji seji sekcije pričela s posebnim ekspozicijem vlade, v katerem bi obrazložila svoj načrt, ki ga je označevala kot osnovo za reformo celokupne državne uprave. Toda seja se je mogla komaj vršiti, ker se je člani večine niso udeležili, s strani vlade pa ni bil navzoč niti eden minister, niti eden strokovni referent. Ko je predsednik sekcije posl dr. Ribar otvoril sejo, se je oglasil k besedi poslanec g. dr. Kramer, ki je izrazil svoje obžalovanje, da se vlada za ta načrt, kakor v ostalem tudi za vse drugo, tako malo briga in da nima niti toliko pozornosti napram zakonodajnemu odboru in stvari sami, da bi poslala na sejo svojega zastopnika, G. dr. Kramer je nato prešel na sam načrt zakona in izjavil, da je tudi po svoji sestavi in po svoji tehniki ta zakonski predlog mrtvo rojeno dete, tako da bi bilo najbolje, da ga vlada še pred pričetkom razprave umakne. Govornik je prosil predsednika, naj to sporoči vladi. Tudi ostali člani sekcije so ostro kritizirali malomarnost vlade in je tudi predsednik dr. Ribar soglašal v tem, da bi bilo najbolje, da vlada ta zakonski načrt umakne. Predsednik je prevzel nalogo, da o tem obvesti vlado.

Danes popoldne je bila sklicana sekcija zakonodajnega odbora, ki je doslej razpravljala o odvetniškem zakonu. Plenum

zakonodajnega odbora je na svoji zadnji seji sklenil, naj ta sekcija prekine delo o odvetniškem zakonu in nujno razpravlja o novem zakonu o državljanstvu. V nasprotju s tem sklepom zakonodajnega odbora pa je bil na dnevni red današnje seje stavljen zopet odvetniški zakon, a tudi minister notranjih zadev, ki bi moral biti navzoč pri razpravi o državljansem zakonu, ni prišel na sejo niti sam, niti ni poslal svojega referenta. Po daljšem čakanju se je pojavil v dvorani minister pravde g. dr. Vujičić in je tudi izrazil željo, naj bi se nadaljevala debata o odvetniškem zakonu. Dr. Kramer je opozarjal na to, da sekcija ne more spreminjati sklepov plenuma zakonodajnega odbora in da mora takoj pričeti razpravo o državljansem zakonu, ker je ta zakon z ozirom na interese tisočeri naših rojakov, pa tudi zato, da končno napravi konec raznim korupcijskim aferam, pri izposlovanju državljanstva potreben, da se čim prej sprejme. Sekcija je sklenila, da pozove jutri ministra notranjih del, da se udeleži seje in se bo na jutrišnji seji pričela razprava o državljansem zakonu. Zanimivo je, da je minister pravde na kritiko postopanja vlade odgovoril: »Vi veste, v kakšnem položaju smo. Danes ima radikalni poslanski klub sejo. Videli bomo, ali bo že sedaj prišel potres.«

Kakor v zakonodajnem odboru, kaže vlada tudi v vseh drugih odborih popolno brezbržnost. Samo v finančnem odboru pritiska, da sprejme uredbo, ki prinaša kmečkemu prebivalstvu nova bremena in nove krivice. A tudi na sejo finančnega odbora ne prihajajo ministri sami, marveč prepučajo svojim podrejenim uradnikom in zastopnikom vladne večine, da slepo glasujejo proti argumentiranim predlogom KDK.

Začasno pomirjenje med Anglijo in Egiptom

Ker je egiptska vlada odgodila razpravo o zborovalnem zakonu, je Anglija odpoklicala svoje vojne ladje. — Miroljuben, a odločen odgovor egiptske vlade na angleški ultimatum

London, 2. maja. (lo.) Danes popoldne je prečital angleški zunanji minister Chamberlain v spodnji zbornici odgovor, katerega bo izročil angleški komisar za Egipt lord Lloyd egiptskemu ministrskemu predsedniku. V odgovoru naglašala angleška vlada, da je z zadovoljstvom vzela na znanje izjavo egiptske vlade, da je odgodila razpravo o zborovalnem zakonu do prihodnjega zasedanja. Angleška vlada vzame na znanje zakon kot nezadosten, ga bo vlada sama in prostovoljno spremenila. »V goreči želji,« končuje odgovor, »da se doseže sporazum, je egiptska vlada v mejah svojih ustavnih pravic zaprosila senat, ki je nato tudi pristal, da se razprava o novem zborovalnem zakonu odgodi do prihodnjega zasedanja. Egiptska vlada upa, da bo angleška vlada pravilno ocenila ta korak in da bodo sedanji spori in težave med obema državama v kratkem odstranjeni in vzpostavljeno trajno prijateljstvo.

ski vladi v nedeljo ponoči. V odgovoru naglašala egiptska vlada, da odreka Angliji pravico vmešavanja v egiptsko zakonodajo. Nobena ustavna vlada ne more preklicati zakona, ki je bil sprejet od obeh zbornic in izjavlja, da zborovalni zakon ne ogroža varnosti inozemcev. Namen tega zakona je edino ta, da se zagotovi izvajanje ustavnih svobod. Če bi se izkazal novi zborovalni zakon kot nezadosten, ga bo vlada sama in prostovoljno spremenila. »V goreči želji,« končuje odgovor, »da se doseže sporazum, je egiptska vlada v mejah svojih ustavnih pravic zaprosila senat, ki je nato tudi pristal, da se razprava o novem zborovalnem zakonu odgodi do prihodnjega zasedanja. Egiptska vlada upa, da bo angleška vlada pravilno ocenila ta korak in da bodo sedanji spori in težave med obema državama v kratkem odstranjeni in vzpostavljeno trajno prijateljstvo.

London, 2. maja. Ministrski svet je takoj po sprejemu proučil odgovor egiptske vlade. Sklenjeno je bilo, da bo vlada poslala Egiptu nov odgovor, v katerem bo naglasila, da hoče Anglija preprečiti vsa nasprotstva, ki bi lahko dovedla do spora. Odgovor dalje naglašala odgovornost, ki bi zadela egiptsko vlado, če bi se ureditev vprašanja zakona o javnih zborovanjih še dalje zavlačevala. V spodnji zbornici je Chamberlain na vprašanje poslance, ali namerava morda vlada umakniti angleške čete iz Egipta, zanikal. Dostavil je še, da bi umik angleških čet povzročil zapletljaje, ki bi neizogibno povzročili vojno. Angleške ladje so bile s njegovim dovoljenjem odpisane v Egipt. Z ozirom na to, da se je položaj izboljšal, je izdal Chamberlain nalog, naj se vrnejo.

Madžarska zahteva izročitev Bele Kuna

Avstrija tej zahtevi ne namerava ugoditi. — Bela Kun je pripravil komunistično revolucijo v Avstriji in na Dunaju.

Budimpešta, 2. maja. s. Madžarske oblasti so po recipročni pogodbi med Avstrijo in Madžarsko vložile prošnjo za izročitev Bele Kuna, utemeljujoč svojo zahtevo s tem, da ima na vesti več umorov. Obtožuje ga umora ukrajinskih častnikov Gregorja Esimova in Izaka Juckelsohna ter topniškega stotnika Franca Mildnerja.

Budimpešta, 2. maja. g. »Oral Ujsag« poroča iz zanesljivega vira, da je Bela Kun pripravil dalekosežne komunistične načrte, ki naj bi ne izzvali revolucije samo na Madžarskem, temveč privedli tudi na Dunaju do sličnih dogodkov kot so se odigrale v lanskem juliju. Zbrati je nameraval 3 do 4000 komunistov na Dunaju, ki naj bi zasedli javna poslopja ter napadli tudi privatna stanovanja in vsa zabavišča. List zatrjuje, da so bili tudi milanski atentatorji v najožji zvezi z Belo Kunom. Milanski čin je bil prva etapa za komunistično akcijo po vsej Evropi. Pri tej akciji je igral ba je zelo pomembno vlogo madžarski novinar Paul Keri, ki se je živahno udeleževal pri Karolyjevi revoluciji na Madžarskem.

Dunaj, 2. maja. d. Policiji se je končno posrečilo odkriti pravi namen Bele Kunovega bivanja na Dunaju. Med njegovo korespondenco so našli tudi privatno pismo, v katerem piše Bela Kun o sklicanju tajne konference madžarske komunistične stran-

ko na Dunaj. Ta konferenca naj bi pripravila komunističen prevrat na Madžarskem. Bela Kun je očitno s istim namenom ustanovil osrednji odbor te stranke na Dunaju. Priprave so bile skoraj zaključene in konferenca bi se bila vršila v drugi polovici maja.

Sedaj je policija odkrila tudi privatno Kunovo stanovanje. Dve noči je Bela Kun prenočeval na sovjetskem poslatišču, na kar so mu prijatelji najeli v Unter St. Veitu majhen kabinet. Značilno je, da so izbrali hišo, ki je imela dva izhoda, prvega na ulico, drugega pa na vrt. Bela Kun se je v tej sobici naseki že koncem januarja in se pripravil kot inženjer Wagner. Zivel je zelo rezervirano; odhajal je zgodaj s doma ter se redno vračal šele okoli ponoči. Često ni prišel niti spat, tako da ga njegovi stanodajalci niso niti pogrešali, ko ga zaradi aretacije že več dni ni bilo domov.

Danes se je zgledil pravni zastopnik Bele Kuna dr. Kurt Rosenfeld pri justičnem ministru dr. Dinghoffery, da se informira o stališču avstrijskih oblasti glede prošnje Madžarske za izročitev Bele Kuna. Justični minister je izjavil, da je po avstrijskih zakonih izključeno, da bi bil Bela Kun izročen Madžarski.

Vsled zanimanja za francoske parlamentarne volitve je napetost med Anglijo in Egiptom stopila v ozadje. Vzlic temu pa so dogodki zadnjih dni v Kairu velikega, svetovnega pomena.

Kot je znano, je egiptovska nacionalistična vlada Nahasa paše dalja izglasovati v poslanski zbornici zakon, po katerem se uvaja v nilski dolini popolna svoboda zborovanja. Te dni je kairska vlada predložila ta zakonski načrt v odobritev senatu. Če bi zakonski načrt dobil sankcijo tudi egiptovskega senata, bi stopil v veljavo in egiptškemu nacionalizmu bi bila na stečaj odprta vrata popolnega udeleštovanja v javnosti. Wafdistovska stranka bi dobila v roke novo in nad vse ostro orožje zoper britansko kontrolo.

Londonška vlada je v početku mirno gledala na razvoj politične situacije v Egiptu. Zborovalni zakon se ji ni zdel prenevaren. Ta navidezni mir britanske vlade je razumljiv. Velika Britanija je predložila prejšnjemu egiptovskemu ministrskemu predsedniku Sarvat paši osnutek pogodbe, po kateri bi postali Velika Britanija in Egipt zaveznici. Angliji bi ostala kontrola nad sueskim prekopom, v Sudanu bi ohranila suverenost, v Egiptu samem pa bi obdržala nadzorovalno pravo nad tujskimi interesi. Vlada Sarvat paše je pod pritiskom nacionalistične struje odklonila osnutek zavezniške pogodbe. Sledil je padeč Sarvat paše in na krmiho je prišlo ministrstvo radikalnejšega Nahasa paše. Le-ta je sestavil vlado z izrazitimi nacionalističnimi tendencami, sovražnimi sleherni britanski intervenciji, v kateriholi obliki. Jasnó je bilo takoj, da mora pri prvi priliki priti do odkritega nasprotstva med novo egiptovsko vlado in političnimi smernicami Baldvinevega kabineta.

Ko je londonška vlada prišla do prepričanja, da je Nahasov kabinet resen izraz osvobodilnega egiptanskega gibanja, je sklenila zavzeti napram dogodkom v Egiptu odločno stališče. Izrabila je prvo priliko. Ta prilika se je nudila ob donasanju novega zborovalnega zakona.

Ko je Chamberlain uvidel, da na lep način ni mogoč noben kompromis s kairsko vlado, se je odločil k ostrejšim ukrepom. Po britanskem zastopniku v Egiptu, lordu Lloydju je izročil kairski vladi noto, v kateri zahteva umik zborovalnega zakona, sklicujoč se na štiri angleške omejitve ob proglasitvi egiptovske nezavisnosti l. 1922. Tedaj si je London, dovolivši faraonskemu kraljevstvu samostojnost, prihranil sledeče štiri privilegije: obrambo Egipta proti slehernemu zunanjemu napadu, obrambo in kontrolo nad sueskim kanalom, nadoblast nad Sudanom in zaščito pravic in interesov tujecev v nilski dolini. Anglija smatra — reči se mora, čisto upravičeno — da bi bili z uvedbo novega zborovalnega zakona, ki dopušča popolnoma prosto agitacijo, tujski, posebno pa britanski interesi v Egiptu temeljito ogroženi.

Kratek čas je bilo videti, da pride med Londonom in Kairo do nevarnih zapletljajev. Svetovno časopisje, ki ljubi senzacije, je napovedovalo krvav spopad ob nilskem ustju. Res je, da je britansko brodogoj, ki je zasidrano pred Malto, prejelo ukaz odpluti v egiptovske vode. Angleži se niso nameravali šahiti in bi zasedli gotovo vsaj egiptovske carinarne in s tem kairski vladi odrezali glavni vir dohodkov. Ta korak najbrž ne bi izčrpal angleških protiukrepev proti egiptovski nepopustljivosti. Nastala bi situacija, kakršno je rodil l. 1924. umor sirdarja sira Lea Stacka. Anglija bi preklicala vse dosežane koncesije in vprašanje egiptovske samostojnosti bi stopilo v popolnoma nov štadij.

Čeprav je vlada Nahasa paše izrazilo nacionalističnega izvora, se ji ni godilo drugače kot svojčas Zaglju paši in pozneje Sarvatu. Pred očevitno nadmočjo je moral egiptovski nacionalizem kloniti. Kairska vlada je sporočila zastopniku Velike Britanije, da začasno — do prihodnjega zasedanja senata — umika zakonski načrt o zborovalni svobodi. V tej noti je sicer izrazila svojo tezo, da se Egipt smatra za svobodno državo, ki ne rabi britanske kontrole, da novi zborovalni zakon ni naperjen proti angleškim interesom in da je kairska vlada sposobna sama čuvati koristi tujecev. Gotovo je, da je Chamberlain dosegel vsaj začasno svoj cilj. Egipt se je vdal premoči. Ono časopisje, ki je napovedovalo nelzbežen spopad v nilski dolini, je prišlo ob senzacijo.

Z začasno kapitulacijo egiptovskih nacionalistov se je vprašanje končnega razjaščenja britansko-egiptovskih odnošajev samo zavleklo. Angleži prej ko slej vztrajajo na kontroli nad nilsko dolino in zlasti na zasedbi sueskega prekopa. Večina Egiptanov pa zahteva popolno neodvisnost Egipta. Pripravljeni so kvečjemu stopiti v zvezo z Anglijo, toda ta zvezni pakt naj bi se sklenil na temelju popolne ravnopravnosti.

V Londonu egiptovskemu nacionalizmu ne zaupajo. Zato nevpogibno vztrajajo na deklaraciji iz l. 1922. Potemtakem ne more biti niti govora o kakem prijateljskem sporazumu med Anglijo in Egiptom. Kairo se je trenutno uklonil pred močnejšo silo. Egiptska volja za popolno neodvisnost pa ni ubita. Angleško-egiptski spor je torej le začasno potlačen, odpravljen ni. Velika Britanija bo imela z osvobodilnim gibanjem v faraonski deželi bodoča leta prav toliko, če ne več, neprijetnega opravila, kot ga je imela vso povojno dobo.

Serenissimus na potovanju

K turneji ministra dr. Korošča po Južni Srbiji

Na tiste groteskne dovpite nemškega humorističnega lista «Simplicissimus» izpred vojne sem se spomnil te dni pri čitanju poročil o potovanju notranjega ministra g. Korošča po južnih krajih. Potuje v varni družbi načelnika za javno varnost g. Zike Lazića, žandarmerije, policije in vojske, gleda, posluša, deli dinarje in se zahvaljuje za prisrčne pozdrave «navdušenega naroda». Ta «narod» tvorijo sami radikalni agitatorji, detektivji, komisariji in policijski uradniki in zato je moral biti prizor za bogove, ko je ta in takšen «narod» pozval g. Korošec v Štipu, da naj stopi naprej oni, ki se imajo kaj pritožiti zoper njegove organe, zoper oblast in njene služabnike. Ničče ni stopil iz vrste, nihče se ni pritožil in g. minister se je zadovoljno smehljajal, da je tako srečno in dobro in kar je glavno — tako naglo umiril Macedonijo. Razen tega je imel priliko videti — tako glase poročila — povsod zadovoljne obraze, petje, drevo vrede in promenade, skratka pravi evropski paradiz, ki poseka v vsakem pogledu vse naše zapadne kraje.

In tisti cincarski Beograd, ki je potreboval takšno kvalifikacijo iz ust prečanskega politika, tisti hegemonistični Beograd, ki drži južne kraje za svojo politično kolonijo, ki je to potovanje aranžiral, ker je to potreboval za svojo reputacijo, tisti pokvarjeni Beograd si zadovoljno mane roke, da jim je tako nerodno nasedel ta «uvidevni» slovenski politik.

Ali pa se zaveda g. Korošec, koliko škoduje ugledu Slovenije, da se da zlorabljati v take svrhe od beograjske cincarije? Ali misli, da bo s svojimi zdravnicami v družbi policije in žandarmerije res koga preslepil, da bo res komu prikrikljavo in resnično stanje v južnih krajih naše države, v katerem ga drži sedanji režim?

All misli, da so pozabljeni tolovajski napadi na našega rojaka Šveglja in prijatelja Pavla Radića? Ali nič ne ve, kaj so videli in kaj še gledajo naši fantje, ki služijo vojsko ali žandarmerijo v južnih krajih. Ali nič ne ve, kar vedo naši slovenski uradniki, ki so ali pa še služijo v južnih krajih ali pa so celo iz strahu za svoje življenje pribežali pred «kontrabanditi», pustivši tam državno službo in celo v nekaterih slučajih celo svojo imovino? Vsaka slovenska vas, gotovo pa vsaka slovenska občina ima človeka, ki je nekaj tih grozot gledal na lastne oči. In v trenutku, ko notranji minister poskuša nafarbat vso našo javnost o izredno lepih razmerah in splošnem zadovoljstvu, ki vlada tam doli, vlaga vladni poslanec g. Vasilij Trbić interpelacijo na samega g. Korošča, v kateri doži, da so zadnji bombni atentat tam doli inscenirali sami uradni organi gospodarskega ministra Korošča.

In vendar ni nihče stopil iz vrste na poziv zadovoljno se smehljajočega ministra, da bi se pritožil!...

Take komedije svet še ni videl.

Zato pa mora Slovenija protestirati najodločneje, da se da njen predstavnik v sedanji vladi tako grdo zlorabljati v hegemonistične svrhe beograjske cincarije in da poskuša celemu svetu predstaviti nesrečne razmere južnih krajev in naših bratov v taki luči, kakor to želi vlada tistih ministrov, ki so s policijskim terorom pridobili svoje mandate v baš teh nesrečnih krajih in kamor zato ne sme posvetiti noben žarek politične in gospodarske svobode.

V imenu slovenskega kmeta je treba najodločneje protestirati zoper postavljanje Potemkinovih vasí v nesrečni Macedoniji od strani ministra dr. Korošča.

Ivan Puceff.

Minister dr. Korošec je z razmerami v Južni Srbiji izredno zadovoljen

Ministrove izjave novinarjem o vtiših njegove turneje po Južni Srbiji. — Zemlja je bogata, ljudje zadovoljni, uradništvo odlično, varnost najboljša...

Beograd, 2. maja. p. Notranji minister dr. Korošec, ki se je včeraj vrnil s svojega inspektorjega potovanja po Južni Srbiji, je sprejel danes novinarje ter jim dal o svojem potu daljšo izjavo, v kateri slika svoje vtise o naravnih lepotah in bogastvu Južne Srbije, češ, da je to najlepši in najbogatejši del naše države. Prišel je v stike s prebivalstvom in se zanimal za njegove želje in potrebe. Prebivalstvo je povsod izražalo, da je v splošnem zadovoljno in da uživa popolno svobodo, hvalilo je upravo ter uradništvo, proseč ministra, naj uradnikov ne smešča. Tekom svojega potovanja se je zanimal za uradništvo svojega resora, pa tudi s starešinami žandarmerije. Vsi so možje na svojem mestu. Prepričan se je, da vsi vrše v polni meri svojo dolžnost, da pravilno pojmujejo svoje naloge in da aktivno sodelujejo tudi izven svojega službenega delokroga pri povzdigi gospodarstva in prosvete. Prebivalstvo je patrijotično in popolnoma zanesljivo.

Glede javne varnosti je g. dr. Korošec naglašal, da je boljša, kakor povsod drugod v državi. Kriminalni slučajji so zelo redki in večina zločinov, ki se izvrše, imajo na vesti banditi, ki prihajajo iz inozemstva. Odradil pa bo vse potrebne ukrepe, da se v bodoče tudi to prepreči. Prebivalstvo oblasti povsod podpira in aktivno sodeluje pri izboljšanju javne varnosti. Policijski zapori so popolnoma prazni in je zaprtih le par oseb zaradi raznih malenkostnih deliktov. Svojo izjavo je končal dr. Korošec z ugotovitvijo, da je naša država sedaj popolnoma konsolidirana, da je garancija reda in sigurnosti na vzhodu Evrope in da nas bodo vsi zunanji dogodki našli popolnoma složne in močne.

Torkova in včerajšnja seja Nar. skupščine

Sprejetih je bilo na brzo roko več zakonskih predlogov. — Ostra obsodba vladnega režima v Vojvodini

Beograd, 2. maja. p. Narodna skupščina je imela včeraj in danes dopoldne sejo. Na včerajšnji seji je predložil minister pravde predlog zakona o sodnem postopanju v civilnopravnih tožbah, dr. Šečerov pa predlog zakona o odkupu agrarne zemlje.

Nato je predsedujoči podpredsednik g. Agatonovič sporočil, da je posl. SDS g. Venčeslav Vilder vložil interpelacijo na voljnega ministra glede afera pri nabavi 25 komadov aeroplanskih motorjev «Renault»; za interpelacijo je zahteval prvenstvo, na katero je minister dr. Andrić v soglasju voljnega ministra pristal. Dalje je podpredsednik sporočil, da bo minister za trgovino odgovoril na interpelacijo dr. Krajača glede šikan inozemskih turistov na našem Primorju v četrtke.

Prva točka dnevnega reda je bila razprava o zakonu o bivših kmetičkih seliščih in beglujkih v Bosni in Hercegovini. Prvi je govoril zemljoradnik dr. Tupanjanin, ki je ostro napadal radikale, zlasti dr. Srčkica in dr. Andrića, ter dr. Spaha. Govornik je zahteval, naj se končno reši agrarno vprašanje v Bosni in Hercegovini. Protestiral je proti temu, da se izplačuje hak za 10 let nazaj. Med njegovim govorom je prišlo do ostrega prekanja med zemljoradniki in muslimani. Govorniki so še Trivo Drijač, Veljko Grgurević in Pavle Radić. V podrobni razpravi je minister agrarne reforme dr. Andrić pristal na nekatere spremembe opozicije, nakar je bil zakon z 223 glasovi sprejet.

Nato je prišla v razpravo resolucija posl. Dimitrija Vujića

Druga točka dnevnega reda je bil zakon o nezdržljivosti advokature in notarijata na Hrvatskem in v Slavoniji. Po kratki razpravi je bil tudi ta zakon sprejet s 196 glasovi.

Nato je sledilo poročilo odbora za predlog o spremembi uredbe o ustrojstvu ministristva za šume in rude.

Poročilo je bilo brez debate sprejeto s 194 glasovi.

Današnja seja

Narodna skupščina je pričela seje ob 10.30. Pred prehodom na dnevni red je predsednik prečital brzojavko, ki jo je poslal predsednik grškega parlamenta g. Sofulis in ki se glasi:

o občinskih samoupravah v Vojvodini.

Kakor znano so bile pred par meseci v Vojvodini občinske volitve pri katerih pa se je radikalna stranka slabo odrezala. Da bi še nadalje odbržala občine v svojih rokah, nočejo oblasti izročiti občinske uprave novoizvoljenim občinskim odborom, marveč vzdržujejo še naprej vladne komisarje. Posl. Vujić zato zahteva, naj izda notranji minister podrejenim organom navodila, da komisariji takoj izročijo upravo občinskim odborom. V utemeljitvi svojega predloga je posl. Vujić orisal stanje v Vojvodini in navedel številne slučaje zlorab in razne korupcijske afeze občinskih komisarjev, naglašajoč, da ima od njihovega delovanja narod le škodo.

«V žalostni katastrofi, ki je uničila najbolj napredne dele Grčije, je vaša brzojavka in izraz prisrčnih simpatij izrazila iskreno hvaležnost. Sočustvovanje Narodne skupščine velikega in herojskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, izražena tako globoko in svečano, je globoko dirnilo vse Hellene in bo najbolj poglodbilo prijateljstvo med obema narodoma. Kot tolmač vsega grškega naroda izraža grški parlament povodno aadre Narodne skupščine kraljevine SHS najtoplejšo zahvalo ter želi bratškemu jugoslovenskemu narodu najlepši napredek in blagostanje».

Nato je dobil besedo posl. SDS dr. Nikola Dragičević, ki je ostro kritiziral početje radikalov v Vojvodini. Povsod, kjer radikali nimajo večine, s raznimi šikanami korupcije, grožnjami in s pomočjo pritožb proti volitvam preprečuje prevzem občinske uprave po zakonito izvoljenih občinskih odborih. Člani vlade so med tem odšli, tako, da je ostal v ministrskih klopih le min. soc. politike g. Čeda Radović. Ko je govornik to opazil, je zaklical: «Evo, vlada je postavila za dežurnega ministra g. Čedo Radovića, ki je kot minister notranjih zadev, izjavil, da ne pozna in noče poznati prečanskih zakonov!»

Svoj govor je g. Dragičević končal s konstatcijo, da polovica vladnih poslancev več mesecev ne prihaja na seje, druga polovica pa ničesar ne dela.

G. Stjepan Radić je v daljšem govoru ostro kritiziral sistem uprave, ki ga je

uvredila Vujićeva vlada ne samo v Srbiji, marveč tudi v Vojvodini in drugih prečanskih krajih, ter naglašal, da to ne bo ostalo nezakazovano. Če bi ne bilo nobenega drugega vzroka, bi bilo že to, kar počena vlada v Vojvodini, dovolj, da jo stavi Narodna skupščina na zatožno klopo. Če te vlade ne bomo vrgli v parlamentu, jo bomo pa v narodu.

Ogovorila sta še zemljoradnik g. Vojta Lazić in radikal Puniša Račić ki je na splošno presenečenje v svojem govoru naglašal, da je sedanja koalicijska štiri strank za radikalne skrajno škodljiva in da je že skrajni čas, da pride na krmljo nova kombinacija. V imenu vlade je minister socialne politike g. Čeda Radović odklonil nujnost resolucije. Njegovemu stališču se je pridružil tudi vladna večina.

Seja je bila nato ob 14. zaključena in sklicana prihodnja za htri dopoldne ob 10. Na dnevnem redu jutrišnje seje je med drugimi tudi interpelacija posl. Peteljana na ministra socialne politike glede izvedbe zakona o zaščiti delavcev. V interpelaciji ugotavlja, da bi moral minister socialne politike v roku šestih mesecev po sprejetju zakona, t. j. najkasneje do 14. decembra 1922. potom uredbe regulirati delovni čas in odpranje ter zapiranje obratov. Ker se to doslej še vedno ni zgodilo, zahteva interpelant, naj minister socialne politike 1) takoj izda uredbo o delovnem času na bazl osemurnega delovnika, 2) da izda uredbo glede odpiranja in zapiranja obratov v vsej državi, ki pa mora biti v skladu z načeli osemurnega delovnika.

Mariborska Glasbena Matica v Bazlu

Basel, 2. maja. Mariborska Glasbena Matica je včeraj srečno prispela v Basel in bila na kolodvoru svečano in pristrčno sprejeta. Za današnji koncert je vladalo po vsem mestu veliko zanimanje in je uspel v vsestransko zadovoljstvo.

Prilpave za bivanje kraljeve rodbine na Bledu

Beograd, 2. maja. p. Minister dvora g. Janković je nočel odgovoriti na Bled, da pripravil vse potrebno za bivanje kraljeve rodbine, ki bo tudi letos preživela poletje na Bledu.

Poslovilna avdijenca avstrijskega poslanika

Beograd, 2. maja. p. Kralj je danes sprejel v poslovilni avdijenca avstrijskega poslanika g. Hoffingerja, ki je imenovan za poslanika v Bernu. Na njegovo mesto v Beogradu pride dose-danji avstrijski generalni konzul v Trstu gosp. Ploennies.

Brezuspešna pogajanja za uređitev naših predvojnih dolgov

Beograd, 2. maja. p. Danes se je vrnil iz Pariza g. Živojin Spasojević, ki je zastopal našo državo pri pogajanjih za regulacijo naših predvojnih dolgov. O poteku pogajanj je danes poročal vladni. Kakor se doznava, so ostala pogajanja brezuspešna in doslej še ni prišlo do sporazuma.

Roparski napad na hotel v Mitrovici

Beograd, 2. maja. p. V Sremski Mitrovici je bil v minuli noči izvršen roparski napad v tamonjem hotelu Kosovo. Trije maskirani razbojnikji so vdrli v hotel in težko ranili lastnika Nikolo Radešića. V borbi je bil tudi eden izmed roparjev težko ranjen, dočim sta ostala dva pobežnila. Ranjeni ropar je neki Cvetko Jovanović, ki ima na vesti tudi že druga dva uboja. Prepeljan je bil v bolnico, nato pa bo oddan sodišču.

Prvomajniške proslave Krvavi spopadi na Poljskem

Pariz, 2. maja. p. Razen na Poljskem so prvomajniške proslave potekle v Evropi mirno in brez večjih incidentov. V Franciji so bili javni obhodi in shodi prepovedani ter so se vršili samo shodi v zaprtih lokalih. V Nemčiji ni prišlo nikoder do izredov. Tudi v Avstriji so bile proslave mirne. Na Madžarskem je vlada prepovedala vse javne manifestacije. Na Poljskem pa je bila proslava delavskega praznika precej krvava. Komunisti so povsod skušali motiti socialistične prireditve, radj česar je prišlo do krvavih spopadov, pri katerih je bilo 15 oseb ubitih, okrog 100 pa več ali manj težko ranjenih.

Orkan na Bolgarskem

Softia, 2. maja. p. Nad Staro Zagoro je divjal včeraj silen orkan, ki je povzročil mnogo škode. Prebivalstva, ki je še od potresa popolnoma preplašeno, se je polastila silna panika. Mnogo hiš je ostalo brez streh in brez oken, ki jih je vihar odnesel. Neko mošejo je deloma podrlo. Prebivalstvo, ki je prebivalo pod šotori, se je zateklo v kleti, ker je vihar odnesel šotore. Mnogo ljudi je ranilo kamenje, ki je padalo raz napol jedrjih hiš. Za viharjem je pričela padati toča, ki je napravila na polju po okolici veliko škodo. Orkan je zahteval tudi več človeških žrtev. V Stari Zagori je bilo ranjenih 20 oseb.

Princ Karol v Angliji

London, 2. maja. p. Rumunski princ Karol je danes prispel na posestvo grofa Joneasa, 10 km od creydonskega letališča. Novinarjem je izjavil, da namerava nekaj mesecev ostati v Angliji, kjer hoče živeti brez politike, si ogledati angleško industrijo in gošiti sport.

Potres v Ameriki

London, 2. maja. p. V Santiagu de Chile in po drugih krajih v državi so čutili precej močan potres. Podrobnosti še niso znane.

Pilsudski okreval

Varišava, 2. maja. h. Nekateri nemški listi so objavili vest, da je maršal Pilsudski nedavno zadelo kep. Kakor doznava naš dopisnik na pristojnem mestu, se je dal maršal Pilsudski v nekem sanatoriju operirati in je že popolnoma ozdravel. Kljub temu pa smentiraj po navesti zdravnikov še ni prevzel svojih poslov. Včeraj je sprejel afganistanskega kralja Amanullaha in se bo še tekom tega tedna udeležil seje finančnega odbora v sejni, na kateri se bo razpravljalo o proračunu voljnega ministristva.

60.000 delavcev izprtih

Berlin, 2. maja. (be.) Lastniki šleziske tekstilne industrije so se glasno sklenili radi konflikta s delavskimi organizacijami izprite vsega delavstva. Prizadetih je 60.000 delavcev.

Kadar se narava preraja...

S temi uvodnimi besedami je začel «Slovenec» svoj slavnostni prvomajski članek, povdarjajoč, da je praznovanje prvega maja napoved zmage nad sedanjim krivičnim družabnim redom.

«Slovenec» se ne stramuje zapeti nebotičen slavospev prazniku dela, dasi je njegov najvišji šef kot minister notranjih zadev prepovedal v vsej državi vsako slovesnejše praznovanje tega dneva in dasi je ta prepoved znana že širom države. Čudna dvojna morala nas ne more več iznenaditi, saj od glasila SLS nismo doslej bili vajeni drugačnih nastopov in ni prvič, da «Slovenec» teoretično proslavlja nekaj, kar odgovorni činitelji naših klerikalcev praktično odklanjajo in oblože s prokletstvom.

Glasilo SLS bombastično in predržno javlja, kako milijoni trpečih praznujejo prvi maj, pri tem pa čisto pustj v nemar dejstvo, da se ravno milijoni trpečih v naši državi ne smejo pridružiti proslavi delavskega praznika, po zapo-

vedl dr. Korošča, ki v «Slovenec» blagoslovlja tisto, kar je v svojih uradnih fernanih prepovedal in obložil s pretjno hudih kazni.

Našim klerikalcem je v krvi hinvajčana in komedijantstvo ter je le čudež, da jih trpeči milijoni še vedno sodijo le po njih sladkih besedah, ne vidijo pa njih dejani, ki so v kričnem nasprotju s sladkimi obeti. To pot je razlika med «Slovenčevimi» slavospevi in med grozečim pendrekom policijskega ministra dr. Korošča le preočito in mislimo, da se bodo marsikateremu delavcu odprle oči pri tako prozorni dvoičnosti.

Kadar se narava preraja, se skuša preroditi tudi sivi volk, toda ne posreči se mu popolnoma. Menja sicer dlako, ali čut mu ostane. Tako smo doživeli tudi pri klerikalcih zopet isto farso: V Ljubljani, kjer love kroglice delavskih volilcev, pišejo ganjlive članke o delavskem prazniku, v Beogradu pa z mero-dajnega mesta kratko in malo prepovedo praznovanje, ki je «napoved zmage nad sedanjim krivičnim družabnim redom.»

Dr. Korošec je kot notranji minister energično odložil napoved te zmage za kak poznejši čas.

Kriza ljubljanskega gledališča na višku

Upravnik g. Kregar je prosil za razrešitev

Nezdržne razmere radi nezadostne državne dotacije. — Silno nezadovoljstvo med osebjem. — Ogroženo nadaljevanje gledališke sezone. — Možnost stavke v dramji

Izjava intendanta Kregarja

Ljubljana, 2. maja

Upravnik ljubljanskega Narodnega gledališča g. inž. R. Kregar je danes zaprosil ministristvo prosvete, naj ga razreši upraviteljske službe. Našemu uredniku je pojasnil na njegovo prošnjo vzrok svoje demisije tako-le:

Zaradi zmanjšanja proračuna sem moral izvesti redukcije. To bi bil moral storiti že 1. aprila, pričakoval sem pa, da bom vendarle dosegel druge subvencije od občine ter oblasti in po posredovanju poslancev in ministrov tudi od vlade. Ker na so bile vse intervencije brezuspešne, sem bil primoran izvesti redukcije gaž s 1. majem. Redukcije znašajo za mesec maj s 18.000 Din, s 1. avgustom pa bi morale doseči s 40.000 dinarjev. Ta razlog me je prisilil, da sem dostavil formalne odpovedi vsem kontraktualnim članom, s katerimi pa bi bil pozneje na podlagi novih dogovorov pogodbe obnovil.

Članstvo je vzelo redukcije s protestom na znanje. Imel sem zaradi tega tudi nekaj nastopov, vendar je šlo delo trenutno še naprej. Tako je v dramji. V operi je položaj mnogo bolj kritičen. Po poročilu ravnatelja in dirigentov je nastal razkroj orkestra. Dva člana sta klub kontraktom, ki ju vežeža do 31. julija, izginila, vendar pa sta še vzela plačo do 1. maja. Tretji se je javil bolnega in je odšel, ne da bi se predstavil bolniški komisiji. Četrti izjavlja, da ne bo igral več... Vsi ostali so skrajno razburjeni. Baje je prišlo med njimi samimi do ostrilja konfliktov.

Kakor vidite, je delo v operi onemogočeno. Direktor in dirigenti izjavljajo, da se današnja predstava ne more vršiti (deloma tudi zaradi obolenosti g. Mitrovičeve) in odpovedati se je moral že napovedani koncert v korist bolgarskim potresnim žrtvam. «Kakšen je položaj osebja v dramji?» Dramsko igralstvo je poslalo telegram na ministristvo, kjer protestira proti redukcijam. Vsi člani uprave so se izjavili, da je mogoče rešiti situacijo trenutno le na ta način, da se izplačajo osebja gaže brez redukcij, to je v celoti. Da rešim gledališče pred takojšnjim razpadom, sem dal nalog, naj se izplačajo vse gaže brez odteglajev. Svoj ukrep sem brzojavno sporočil ministristvu, obenem pa sem tudi prosil, da me zaradi nevdržnih razmer razreši intendantkega poslovanja.

Končno večni napadi v javnosti; anonimni dopisi na ministristvo, na upravo in celo na moje soprogo, polni najpoderjših žalitev, sumničeni, obrekovanji itd. izmučilo tudi najvztrajnejšega človeka.

«Kakšen bi bil po vaši sodbi izhod iz krize?»

Predvsem uvidevnost članov; na drugi strani pa subvencija mestne občine in oblasti oziroma državna subvencija.

«Koliko znaša primanjkljaj?»

Za osebne izdatke približno pol milijona dinarjev letno. Ostalo, mislim, bi se dalo prideliti. Mesečni izdatki znašajo 412.000 Din, za kritje te vsote pa je na razpolago samo okroglo 370.000 Din.

«Katero osebje zadene redukcija najhujše?»

Vse, a odpoved podajajo le prve sile, ki menijo, da dobe lahko drugod nameščenje. Najtežje je z orkestrom, ki je proglasil zaporu in ne dovoljuje nikakih številčnih redukcij. Dramsko osebje je zahtevalo tekem 48 ur od ministristva dovoljen odgovor, sicer se je bati, da stopi v štrajk. Redukcije ne zadenejo tehničnega osebja, sploh osebja brez umetniških doklad. Izjem je le nekaj. Zbor je ves prizadet. Istotako vse dramsko osebje, upravo osebje in operni solisti. Znižanje gaž znaša povprečno 10 odstotkov.

«Kako da je izbruhnila kriza tako nemudoma?»

Ze dva meseca sem informiral člane Narodnega gledališča, da ni mogoče izhajati s dotacij, ki je na razpolago. Prvega aprila sem preklical že napovedano redukcijo v upanju, da vendar v zadnjem momentu dobim kako subvencijo. Članstvo pa je bilo po vsem tem že dva meseca pripravljeno nanjo.

«Koliko znaša državna dotacija?»

Toliko, da ne zadostuje niti za kritje rednih mesečnih prejemkov brez honorarjev. Za umetniško višino našega gledališča potrebujemo neobhodno 7 milijonov dinarjev na leto.

«Ali bi mogla rešiti gledališko krizo privatna inicitativa? Ali bi moglo gledališče obstajati samo zase?»

Dasi je bil inkasno zadnjih mesecev precej dober, sem prepričan, da je to nemogoče. Razlika med izdatki in dohodki je tako velika, da jo more rešiti samo primerna dotacija.

Kaj pravijo igralci?

Is vrst igarskega ansambla obeh gledališč smo prejeli o krizi ljubljanskega gledališča naslednje informacije:

Upravnik g. arh. Kregar je v poslednjem času že štirikrat izpremenil prevedenim članom gaže. Njegov ukrep je vselej izzval med vsem članstvom vznemirjenje in razburjenje. Naše organizacije so se pritožile zoper znižanje gaž in zoper način, s katerim se pod pretvezo budžetne nujnosti preurejajo dosedajni odnosi med gledališčem in njegovimi člani. G. upravnik na te pismene pritožbe ni odgovarjal, izjavljal pa je, da jih ne more vzeti resno. Pritožili so se tudi posamezni člani, ali g. upravnik je vse pritožbe ignoriral. Vzlic temu je na pri-govorjanje ostalih članov uprave prvotne odloke o znižanju gaž umaknil.

Tako smo se nadejali, da bo tudi dne 1. maja umaknil svoj ukrep, s katerim so se imele izplačati prevedenim članom znižane gaže. To se ni zgodilo in člani, ki so sprejeli gaže za ta mesec, so na potrditvi izrecno označili, da jih sprejmejo le na račun in da sedanjega znižanja ne priznajo. Ne morejo pa ga priznati zaradi razmer, ki obstoje v poslednjem času pod upravo g. Kregarja in ki so postale take, da sodelovanje članstva z njim ni in ne bo več mogoče.

Da znižanje gaž ni tako nujno potrebno, kakor trdi g. upravnik, pričuje to, da je redukcijo že trikrat umaknil. Najverodostojnejši poznavalci gledaliških razmer izjavljajo, da redukcija gaž stvarno ni potrebna. Vzrok vidimo zgoj v slabi upravi. Dočim se z ene strani reducirajo gaže stariim in uglednim članom, ki so stebri našega gledališča, se z druge strani angažirajo novi člani za vsote, ki jih nimajo igralci, kateri že več ko pet let sodelujejo pri gledališču in nastopajo v glavnih vlogah. Isto opažamo tudi pri zboru, kjer plačuje uprava ljudi, ki niso absolutno potrebni in ki tudi nimajo oderske izobrazbe.

Administracijo g. arh. Kregarja označuje nadalje to, da je nekaterim članom — prevedenim in kontraktualnim — odtegnil pri izplačevanju gaže večje zneske nego so bili prvotno določeni, kar se opravičuje z upravnimi pomotami — pomotami, ki nikakor niso potrebne, ker povzročajo razburjenje in škodujejo gledališču. V hipu, ko vsi, ki ljubijo slovensko gledališče, iščejo izhod iz sedanjega položaja, izjavlja g. upravnik, da izralke in igralci kakor so g. Levlar, Betetto, Marija Vera in dr. lahko zapuste naše gledališče.

Tako neumevanje njihovega dela in truda — le uvažimo silno prezaposlenost vsega članstva — ustvarja v ansamblu razdraženost, nejevoljo in duševno indispozicijo; jemlje mu veselje do dela in zastruplja gledališko ozračje.

Poleg nas solistov in drugih članov gledališkega ansambla se pritožujejo zoper režim dosedanlega g. upravnika tudi člani opernega orkestra. Tudi tu je nepravilno in neenako znižanje prejemkov, združeno s raznimi sekreturami, izzvalo nevzdržno razpoloženje. Tako je bila reducirana gaža priznanima članoma prof. Jeraju in Lannu, ki se štejeta med stebre orkestra, prvi in drugi hornist pa sta pod pritiskom vladajočih razmer pobežnila. Orkester je začel v nemogoč položaj in doslej latentna gledališka kriza je dosegla višek, ki more zadržati tudi javnost.

Napovedani koncert orkestra v prid žrtvam potresa na Bolgarskem se ne bo mogel vršiti, premijera »Dekleta iz zlatega zapada« je onemogočena, vse osebje je razburjeno in zahteva, da se razmere temeljito razčistijo. V dramji visi v zraku premijera Novačanovega »Hermana Celjskega«, čeprav bo osebje nadaljevalo z internimi skušnjami. Pretrujenji in prezaposleni člani se ne navečljati takih razmer in je treba, da pristojni činitelji preprečijo katastrofo.

G. upravnika Kregarja je generalni tajnik g. Oton Zupančič s nekaterimi drugimi vplivnimi osebami svaril pred skrajnimi ukrepi, a zaman. G. Kregar je ob tem težkem položaju demisioniral. Prepuščamo mu, da sam zagovarja svoje dejanje, storil pa smo le dolžnost nasproti sebi in gledališču, če smo, brzojavno obvestili ministristvo in poslance o položaju in priporočili, da se ta demisija sprejme, ker je edina pot k razčiščenju položaja in teže krize, v katero je zašlo ljubljansko gledališče.

Tako oba urizadeta činitelja, g. upravnik na eni del gledališkega ansambla na drugi strani. Priobčujemo njihove izjave brez komentiranja, da sliši občinstvo obe plati zvana. Zadeva pa je tako važna, da se bo javnost z njo pač še intenzivno bavila.

Naši kraji in ljudje

Dr. Radoslav Pipuš

Maribor, 2. maja.

Včeraj je v Mariboru umrl g. dr. Radoslav Pipuš, odvetnik in industrijalec, eden naših najbolj zaslužnih narodnih boriteljev. Smrt ga je ugrabila v starosti 63 let. Pogreb bo v četrtek ob 16. uri v Mariboru iz Sodne ulice na pokopališču.

Dr. Radoslav Pipuš je bil tipičen sin naših zelenih obmejnih gričev, utrjen v neprekinjenem boju za svoj in narodov obstanek. Z njegovim telesom ne bomo položili v še vedno prerani grob samo dr. Pipuša, ampak celo generacijo, ki nam je ustvarila pozitivnih dobrin za par epigonskih generacij. Dr. Pipuš je njen zadnji viden, produktiven reprezentant. Sredi mestnega vrvenja, prav ob pulzu življenja, on sam glavna žila, je stal vendar vsikdar sam, kakor hrast na samotni, kljubujoči na vse strani in je v tej svoji veličini poudaril zemljo krog sebe, ustvarjal, bodril, vzgajal, držal v ravnotežu sodobnike, ko so klonili pod tevtonskim furorjem.

Dr. Pipuš je bil gojenec doslej najboljše slovenske nacionalne kovačnice dr. Dečkove pisarne v Celju. Ni ostal pri domoljubnih frazah, gostilniškem bobnenju. V gostilni ga sploh ni bilo videti nikdar, razen pri sejah. Tudi po prevratu, ko se je tudi v Mariboru preselil kader nacionalnega delovanja slovenske inteligence v kavarno, ni bilo tja niti enkrat dr. Pipuša. Za to in sploh za sebe ni imel časa.

Primerja z mravljjo je mnogo preslaba. Priden in natančen je bil tako, kakor opisujejo prirodopisci življenje v mravljšču. Poleg tega pa je bil tudi širokopotezen in to v — drobnem delu, v boju za malenkosti, tiste tedanje življenske predpogoje slovenskega naroda ob meji, ki so jih mnogi drugi v svoji »velikopoteznosti«, da zakrijejo strahopetnost in egoizem, omalovaževali. On, ki ni sodil ljudi po obliki, je žrtvoval zimске večere da je poučeval v Narodnem domu ples, ker drugi, mladi kavalirji za to niso imeli časa. Dr. Pipuš pa je vedel, da je pomnila tedaj v Mariboru tudi takšna družabnost zelo mnogo, ker je družila mladino, ki bi se sicer raztepla med nemške kroge. Za njega, ki ni nikdar potreboval in iskal zabave, je bil ta pouk izključno žrtev na narodno obrambnem polju.

Takšen je bil dr. Pipuš vedno in povsod tam, kjer je bilo delo najtežavnejše, brez zunanega efekta, brez časti, kjer ni bilo drugega da bi zagrabil lopato. Predvsem pa je gledal v bodočnost in zato gradil temelje za novo generacijo. Dijaška kuhinja je imela v njem upravnega delavca, kakor tudi vsikdar velikodušnega podpornika. Z željno roko je ustvarjal existenco sebi in mnogoštevilni rodbini, toda nikdar ni godrnjal in odklonil, če so ga prosila podpore narodna društva. Dr. Pipuš pa je vedel, da bo moglo Slovenstvo v Mariboru napredovati le tedaj, če se bo uveljavilo tudi gospodarsko, in če bo gospodarsko neodvisno Slovenstvo v okolici. In odvetnik dr. Pipuš je vodil Slovensko obrtno društvo, vzgajal vajence, pomočnike, mlade slovenske trgovce in obrtnike. Pečat svojega treznega, a vsikdar dosledno nacionalnega dela pa je vtisnil »Posojilnici« v Narodnem domu, ki je nerazdružljivo rasla z njim in rajnkima dr. Rosino in dr. Rapocom. Kmetje so si ustvarili pod vodstvom svojih tedanjih nacionalnih voditeljev ta sijajni denarni zavod, ki je rešil tisoče naših kmetij ob meji propada in zaslužjenja od strani nemškega kapitala. In ravno toliko slovenskih visokošolcev je poslala »Posojilnica« na univerze. Dr. Pipuš je bil pri tem delu najvernejši drug dr. Rosini in drugim članom ravnateljstva v »Posojilnici«.

Čepprav se je vrgel dr. Pipuš zadnja leta pred vojno z vso intenzivnostjo v delo na gospodarskem polju, smo ga videli vendar še kot aktivnega sotrudnika

pri vsakem tedanjem nacionalnem in kulturnem društvu, zlasti Slovanski čitalnici in Zgodovinskem društvu, kjer je dolga leta upravljal nehaivečni posel blagajnika. Kamor so ga klicali, tam se je odzval in postavil celega moža, drugod zopet je sam pristopal z inicijativo in polno aktivnostjo. Na vse je mislil, za vse delal, samo sebe je pri tem pozabljaj. Baš zato je morda moral kloniti prej, kakor je hotela usoda in narava. Čas mu je bil vedno prekratek, vedno se mu je mudilo, nikdar ga nisem videl hoditi počasi. Delo ga je izčrpalo, izželo.

Gigantski je bil boj, ki ga je desetletja vršil dr. Pipuš za pravice slovenskega jezika pred avstrijskimi oblastmi, pred sodišči. Tam je bil neizprosen, nepomirljiv, fanatik ki je vzbujal odpor in respekt pred zagrimenimi germanskimi sodniki. V tem je bil največji in najmočnejši. Saj se je marsikdo drug zlasti v mlajših letih, ravno tako boril, a končno je le klonil ali vsaj delal kompromise. Edino on ni nikdar spregovoril nemške besede na sodišču, nikdar vložil nemške tožbe. Spominjam se nešteti nastopov med vojno, ko so ga atakirali pri sodnih razpravah poturice Oswatitsch, Martinjak in podobni sinovi slovenskih staršev. Tedaj je začela vsaka razprava najprej z zmagoslavjnimi poročili iz »Tagespost« in strupenimi izpadi proti slovenskim narodom. Nato so sledila slovenska vprašanja, nesramna izjavanja. A dr. Pipuš ni stopil iz rezerve, hladnokrvno je odgovarjal v slovensčini samo k stvarnim izjavam, sicer pa molčal in s svojo hladno močatostjo obvladal situacijo.

Ob izbruhu vojne je dr. Pipuš obvisela tudi tovarna z opeko v Račem. Obrat je moral kmalu ustaviti in dr. Pipuš je visel med nebom in zemljo. Drugim so objekti razpadali, on pa se je vsako jutro v mrazu in dežju vozil iz Maribora v Rače, da je pregledal vsa vrata in zidovje tovarne, ob 8. pa je bil že zopet v pisarni. To je bil doktor Pipuš. Po prevratu se je sicer to njegovo podjetje krasno razmahnilo, a dr. Pipuš je ostal isti skromni, neugnani delavec, samo še bolj radodaren in vnetejši organizator gospodarstva v obmejnem Mariboru. Kot uredniku »Jutra« mi je vsikdar radevolje priskočil na pomoč z informacijami, pa tudi sam napisal mnogo krasnih člankov. Kakor je bil že star, je bil pa zato duševno mlajši, svež in prožen, dostopen za nove ideje zlasti pa za nacionalne potrebe. Ljudski knjižnici je bil pravi oče in jo je branil posebno takrat, ko drugi niso kazali umevanja. Slovan je bil z dušo in v dejanju. S koliko navdušenostjo in vnmemo nam je še lani napisal daljši članek o svojem obisku zlate Prage!

Naravno, da je bil tudi politično odločen, napreden Jugosloven, ki pa je z isto vnmemo branil lokalne interese, zlasti mariborsko oblastno samoupravo in

svoje posebno mnenje ob nešteti važnejših javnih vprašanjih.

In tako ne vidim konca ob naštevaju nju zaslug in uspehov tega bogatega življenja do zadnjih tednov impulzivnega, ustvarjajočega. Dr. Radoslav Pipuš je bil izdelana, izklesana osebnost, avtoriteta, ki je bila v Mariboru zlasti po vojni v marsičem silno potrebna. Mnogo prezgodaj nas je zapustil!

Dr. Avg. Reisman.

Tragična smrt vojne žrtve

Celje, 1. maja

V času, ko slavlj po zelenem logu in po pisani livadi sladko se smehljajoča Vesna svoje zmagoslavje nad temno Morano in ko je prelestni maj potrkal na vsako okno, obetajoč zdrave in življenje, je v skromni izbici celjskega invalidskega doma dokončala svoj duševni boj zopet ena težka žrtev svetovne vojne.

Že v zgodnjih dopoldanskih urah se je razširila po vsem mestu vest, da se je okrog pol 8. ure zjutraj ustrelil v brovinogom v seuce bandažist ondomnega zavoda Franc Jenko. Neprizakovana vest o tragični smrti je tem bolj osupnila številne prijatelje in znance rajnega, ker je bil v družbi nenavadno vesel in dovipen ter je skrbno prikril svojo srčno bol in svoj namen, katerega je zasnoval, kakor izhaja iz njegove zapuščine, že pred enim letom, a se je šele v skrajnem obupu nad svojim zdravjem in življenjem odločil za ta zadnji korak. Kakor pripovedujejo njegovi tovariši, je prebdel Jenko vsled vojne živčne bolezni mnogo noči. Tudi zadnja noč mu je pretekla brez spanja. Zjutraj se je nahajal Jenko še v postelji; bila sta v sobi samo dva tovariša. Nenadoma se je čul iz Jenkove postelje lahek strel. Ko sta se oba tovariša — eden se je ravno bril ter je bil celo nejevoljen, češ, zakaj zbija neumestne šale — ozrla k Jenkovi postelji, je ta že hropel in kmalu nato izdihnil. Strel mu je izrul celo možgane.

Kako skrbno se je pokojni Jenko pripravil na ta svoj korak, izhaja iz treh pisem, ki so se našla pri njem. Eno je oporoča, v kateri vestno in natančno določa, kaj naj se zgodi z njegovim premoženjem. Imel je namreč majhno posestvo v Naklem na Gorenjskem; razen tega si je s svojo delavnostjo in varčnostjo prihranil tudi nekaj gotovine. Za dediča je postavil svojega brata, dve sestri in svojo zaročenko, ročec jih, naj se spoznamo tako, kakor so se imeli radi v življenju. Pismo na zaročenko je polno ljubeznivih besed. Ni je hotel napraviti s svojo neozdravljivo boleznijo nesrečne, zato se je raje prostovoljno odpovedal svoji bodočnosti. Tretje, najdaljše pismo vsebuje slovo svetu, sestram in bratom, sorodnikom, prijateljem in znancem. V to pismo polaga rajni Jenko ves svoj konflikt od rojstva do svoje smrti. Rojen je bil l. 1893. v Naklem na Gorenjskem. Bil je preprost delavec. Ko je izbruhnila vojna, je služil pri 3. gorskem polku. V Galiciji je dne 7. septembra po hudih bojih dobil strel skozi glavo. Zdravil se je nato po raznih bolnicah ter prišel l. 1915. v Lipnik pod Krmo na italijansko fronto. Tega lepega, a tudi zanj strašnega kraja se prav posebno spominja v svojem pismu. Ostal je tu do leta 1917 ter si nakopal s tem, da so morali sneg, ki je bil prenaščen s strupe-

nimi plini, uporabljati kot vodo, nakopal težko živčno bolezen. Ko je izvedel, da se bliža l. 1917. ofenziva proti Pijavi, je, kakor sam pravi, z nekakim veseljem brez strahu na grozoto in trpljenje pričakoval tistega dne, upajoč, »da mu da morda, ker mu je bila usoda v naših planinah nemila, prehod v dolino zaželjeno uteho«. A usoda ga je zadela še huje. Izgubil je v boju desno nogo. Kot vojni invalid se po vojni ni udal brezdelju, ampak se je učil v Ljubljani sedlarske obrti ter prišel nato leta 1923. kot bandažist v protezno delavnico celjskega Invalidskega doma. Tu je sodeloval pri krajevni organizaciji vojnih invalidov ves čas kot marljiv član in podpredsednik organizacije. S priročno inteligenco se je izuril kot dober govornik ter je zastopal društvo vsako leto na občnem zboru oblastnega odbora, kjer so ga zelo upoštevali. Tudi v petju je iskal tolažila za svojo bolno dušo. Sodeloval je pri delavskem društvu »Napreje«, izza leta 1926 pa pri »Oljki«.

Najzanimivejši je oni del njegovega poslovnega pisma, v katerem opisuje svojo 11-letno borbo za življenje. Zadnje njegove besede, ki jih je v tem pismu napisal tik pred smrtjo, so bile: »Ponovno povem z lahkno dušo svetu, da sem samo — žrtev, ker na svoje življenje in preteklost sem pomnošen.« In res! Pokojni Jenko je kot vojni invalid živel v poštenju in le v delu za druge vojne žrtve. Z delom si je hotel pregnati obupne misli, a je končno podlegel trpljenju. Rajnega so ob spremstvu številnih vojnih invalidov in z vojaškimi častmi pokopali včeraj popoldne na celjskem pokopališču.

Današnji praznik poljskega naroda

Desetič slavi svobodna Poljska svoj narodni praznik 3. maja. Da vidimo, kako tesne so vezi med ono nekdanjo svobodno kraljevino Poljsko in sedanjo osvobodeno republiko Poljsko, je potrebno premetriti važnost in nastanek današnjega praznika.

Dne 3. maja 1791. je položil poljski kralj Stanislav Avgust prisego na ustavo, ki je bila plod razprav štiriletne poljske skupščine. Brez pritiska od katerekoli strani, vodena samo od zdravega čuta za pravičnost, je poljska skupščina spontano izglasovala ustavo, ki označuje razdobje v zgodovini civilizacije sveta. S to ustavo se je brez motenja reda v državi spremenila do temelja dotakratna socialna in kulturna ureditev države. Z določili te ustave so bili ukinitvi privilegiji plemstva, uvedena enakost vseh pred zakonom, zagarantrana svoboda vesti in vere, in kar je zelo karakteristično: ta ustava je določala, da se mora skupščina sestati vsakih 25 let na posebno sejo v svrhu izvedbe ustavnih sprememb, v kolikor se te pokažejo potrebne. To je baš eden glavnih pogojev, ki se je že takrat pokazal umesten za to, da ustava v resnici postane izraz narodovega življenja.

Ta veličastna ustava od l. 1791., pa takrat ni mogla biti izvedena zaradi napadov in protivljenja s strani drugih držav, ki so zasedle teritorij kraljevine Poljske in ga podjarmile. Vendar plodovi tega vzvišenega dela niso mogli izostati. Tekom več kakor enega stoletja so ideje te ustave ohranjemale upanje v osvobodjenje in samozavest poljskega naroda, a od l. 1831. se slavi ta dan kot narodni praznik vsega poljskega naroda.

Današnja Poljska pa se ni zadovoljila samo s proslavo spomina na ta dan. Ista načela, ki so vodila stvoritelje ustave 3. maja 1791., so imeli v vidu tudi ustavodajalci, ustvarjajoči sedanje ustave republike Poljske l. 1921. Liberalna in tolerantna za časa verskih bojev, trudeča se največ okoli izboljšanja socialnega stanja naroda, je Poljska leta 1921. ponovno oživitvorila načela ustave 3. maja ter uveljavila načelo enakosti stanov, spoštovanja vseh ver ter kulturnih pravic narodnih manjšin, ki prebivajo v Poljski.

I. K. Strakaty — petdesetletnik

Včeraj je dopolnil petdeset let urednik praškega dnevnika »Národní Listy« in naš vneti prijatelj gosp. T. K. Strakaty. Malo je Slovencev, ki so v poslednjih desetletjih živeli v Pragi, da ne bi poznali tega simpatičnega moža, kateremu so mnogi dali častno ime »slovenskega konzula v Pragi«. Zlasti so ga ohranili v najboljšem spominu naši visokošolci, ki so študirali pred vojno že v l. 1908. in 1904. na češkem vseučilišču v Pragi. Takrat se je Strakaty živahno udeleževal v Svazu češkoslov. studentstva in je prihajal v pogoste osebne stike z Jugoslovenci, predvsem pa s Slovenci. Izza tega časa datira izredna vnema, ki jo kaže za jugoslovenske zadeve; po teh letih najraje pohiti ob počitnicah k nam na jug, kjer ima lepo število prijateljev, ki gospoda Strakatega zmerom radi pozdravijo v svoji sredi. Slovence, ki pride v Prago in se obrne nanj, je lahko prepričan, da skrbnejšega in ljubeznivejšega informatorja ne bo našel; vzlic svoji zaposlenosti v redakciji mu bo zvest voditelj po starodavni »rostoplji« metropoli, ki jo Strakaty kot eden Pražan globoko ljubi, pa tudi izredno natančno pozna, saj je bil pred vojno tajnik »Kluba za staro Prago«.

I. K. Strakatemu smo dolžni hvalo tudi kot prevajalcu. Iz slovenske je prevel Kersnikov roman »Agitator«, Funtkovo dramo »Tekma«, Ivana Cankarja »Moje življenje« in dolgo vrsto krajših spisov. Skrbno je pazil, da kulturni kronist »Narod. Listov« ni prezrl nobenega važnejšega literarnega ali sploh kulturnega jubileja na Slovenskem. Bil je in je še danes v redakciji tega velikega dnevnika ekspert za naše zadeve. Mno-

Danos ob 4. 3/7. 7/8. h 3/10.

John Gilbert

strastni ljubavnik žena v filmu

Grof obešenjak

Film o ljubavi, vislicah in intrigah.

John Gilbert prekaša s svojimi senzacijami Douglasa Fairbanka.

Telefon 2730 Kino »Dvor«

go je prevajal tudi iz srbohrvaščine, zlasti za repertoar »Nar. divadla« v Pragi.

Pred vojno je bil več let praški dopisnik »Slovenskega Naroda«, med vojno je živahno deloval v revolucionarnih vrstah, po osvobojenju pa se udeležuje v »Jugoslov.-češkoslovaški ligi« in povsod drugod, kjer ima priliko, da stori kaj koristnega za Jugoslovence.

I. K. Strakaty poteka iz odlične praške rodbine. Njegov oče je bil rodoljubni praški notar dr. Jan Strakaty, njegov ded pa slovitni operni pevec, ki je prvi pel češko narodno in sedaj državno himno »Kde domov muje«. Današnji jubilej je deloval v več redakcijah, od osvobojenja dalje pa je član redakcije »Narodnih Listov« in odgovorni urednik njegove večerne izdaje.

Vrlemu češkemu novinarju in publicistu, gorečemu prijatelju Slovencev in simpatičnemu, značajnemu možu želimo še mnogo srečnih in uspešnih let!

Življenje v pragozdovih Amerike

(Prihodnji filmski spored ZKD.)

V soboto in nedeljo, dne 5. in 6. t. m. ima ZKD na sporedu veleznanimiv film, ki nas popelje v kraljevstvo narave v bujne in proširne pragozdove Južne Amerike. Film je izvrstno delo v Ljubljani že splošno znane tvornice »Ufa« v Berlinu ter nam nazorno prikazuje živalstvo in bujno tropsko rastlinstvo v kraju, kamor pred ekspedicijo, ki je snimala film, še ni stopila človeška noga. Najrazličnejše vrste opice, lenivcev, kač, ptičev in žuželk spoznavamo v tem delu ter se seznanjamo z načinom življenja teh živali. Kmalu ni bilo poučnejšega filma na sporedu ZKD kakor ga prinaša ta program. Film se predvaja v soboto ob 14.30 in v nedeljo ob 11. dopoldne ob običajnih znižanih cenah v prostorih kina Matice. Vsakdo, ki ljubi naravo in hoče obudovati krasoto stvarstva, naj si ogleda ta film.

Tragična smrt mladega orožnika

Ptuj, 2. maja.

V ponedeljek zvečer se je v Juršincih v Slovenskih goricah ustrelil 28letni orožnikski kaplar France Vašel. Zvečer okrog 21. je bil še spodaj v Miklovi gostilni. Na njem ni bilo opaziti nikakega razburjenja. Mirno se je poslovil ter odšel v prvo nadstropje, kjer je nastanjena orožniška stanica. Ko se je kake pol ure po tem vrnil domov tudi zastopnik komandirja stanice, je našel Franca Vašla na tleh, v mlaki krvi. Kroglja iz samokresa mu je prodrla v možgane.

Pokojnik je zapustil 6 pisem, iz katerih izhaja, da njegov samomor ni v nikaki zvezi z nepojasnijo zadevo pri Sv. Tomažu, kjer je bil v terek pred Veliko nočjo ustreljen neki orožnik in se o njem ni moglo dognati, ali je storil samomor, ali je bil nanj izvršen umor. O Vašlu, ki je takrat služboval pri Sv. Tomažu, je preiskava ugotovila, da ne pade nanj niti najmanjši sum. V poslovilnem pismu na očeta, ki ga je Vašel napisal že 19. aprila, navaja, da mu ni do življenja brez pokojne Nežike B., ki je pokopana pri Sv. Petru. Naproša očeta, naj postavi spomenik na njenem in njegovem grobu. Poleg pisem se je našla pri pokojnem Vašlu tudi gotovina nad 4600 Din. Doma je bil France Vašel iz Sv. Barbare pri Vurbergu. V službi je bil zelo vreden in med prebivalstvom splošno priljubljen. Služboval je v Juršincih šele 3 tedne, pa se je prikupil vsem. Bodi mu lahka domača zemljica!

Žalostna kronika

Ljubljana, 2. maja

Samomorilna manija v Ljubljani letos nikakor noče pojenjati. Posamezniki si skušajo včasih vzeti življenje iz naravnost malenkostnih, da smešnih razlogov. Kronika beleži v štirih mesecih letošnjega leta že okrog 20 samomorov in okoli 25 poskusov. Te dni beleži ljubljanska kronika zopet dva poskusa in en samomor.

V ponedeljek si je v Šiški skušal končati življenje poštni poduradnik France D. Bil je že dalje časa nekam deprimiran in port. V ponedeljek je teval okrog kakor v meglji. V pogovoru se je izrazil napram neki sosedu, da si bo končal življenje. Sosedu se je začudila in takoj, ko je krenil domov, stopila za njim. Kmalu ga je našla obešenega za tanko vrvico. Že skoraj nezavestnemu je prerezala vrv, ter je nato obupanca s pomočjo drugih spravila zopet k zavesti. Poneže se je France izrazil, da je hotel v smrt zaradi družinskih razmer. Sprti se je namreč pred kratkim s svojo ženo, ki je odšla od doma in se doslej še ni vrnila. V terek okrog 18. so pogrešili domači 19-letno Gabrijelo V., stanujočo v Rožni dolini. Gabrijela je bila poslednji čas vedno nekam zamišljena in otožna. Večkrat se

Špijoni

kako oni strahujejo svet, boste videli na lastne oči. Kje in kdaj zvešite jutri.

Mladini prepovedano!

Popolnoma novol Velenapetol Prvič v Ljubljani!
Premijera večefilma po romanu
»Das Frauenhaus von Rio«

Brlog greha

Prostitucija in nje strašne posledice. — Grozna hiša žalosti in ponižanja v Rio de Janeiro. — Grozna obrt, ki ubija dušo in telo.

Izborni igralci: Ernst Deutsch, Vivian Gibson, Suzi Vernon in Albert Steinrück.

Predstave ob: 4, pol 8 in 9. ur.

Tel. 2124

ELITNI KINO MATICA

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 20.

Cetrtek, 3: »Cyrano de Bergerac«. D.

Petek, 4: Zaprtlo.

Sobota, 5: Zaprtlo.

Nedelja, 6: »Herman Celjski«. Premijera.

Abonma.

Ponedeljek, 7: »Roka pravice«. A.

Ljubljanska opera

Začetek ob 3/2 20.

Cetrtek, 3: Zaprtlo.

Petek, 4: »Lady X«. B.

Sobota, 5: »Marta«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Nedelja, 6, ob 3. popoldne: »Grofica Marica«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 3: »Urh, grof celjski«. D. Kuponi.

Zadnjič. Znižane cene.

Šentjakobski gledališki oder

Cetrtek, 3: »Prinček«.

Petek, 4: »Pred poroko«.

Ljubljanska drama opozarja abonente reda D. da imajo danes, v četrtek, 3. maja v gledališču Rostandovo komedijo »Cyrano de Bergerac«.

poroko», katera je s svojo smehapolno vsebino neprestano polnila gledališče. Vstopnice so v predprodaji v trgovini gosp. Petra Šterka, nasl. Miloš Karničnik na Starem trgu. Posetite predstavi!

Wegenerjeva skupina v Zagrebu. Igralska skupina Pavla Wegenerja, ki je gostovala prošle dni v Ljubljani, je absolvirala v Zagrebu tri večere. Wegener je igral najprej dr. Keržencova v Andrejeva »Misli«, Armada Bertona v Guityryjevi »Jacquelin« in stotnika v Strindbergovem »Smrtnem plesu«.

Zagrebski kvartet: Miranov, Graf, Arany in Fabry je prošle dni izvajal dve novi deli za godalni kvartet: kvartet v F-duru od Franja Dugana in godalni kvartet Kresimira Baranovića. Kakor poročajo zagrebški listi, je Duganov kvartet oblikovno konservativen, ima pa pestro harmoniko, lepo melodično linijo ter zdravo ritmiko. Kvartet Kresimira Baranovića je modernejši, v harmoniki prost, v ritmiki originalen in posebno iznajdljiv v melodiki. Baje je to najboljše komorno delo te stroke v naši glasbeni literaturi.

Josip Kulundžić je napisal in izdal novo delo »Misteriozni Kamilo«, katerega ocenjuje kot »dramatizacijo časnikarskega raporta«.

Darujte za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

je izrazil napram svojim prijateljicam, da je življenje ne mika več. Ko so jo domači pogrešili, so jo šli iskat in jo našli v neki drugi sobi s prerezanimi žilami na obeh rokah. Domači so takoj pozvali v bližnji stanujočega zdravnika dr. Kanca, ki je obupnik obvezal ter dovolil, da lahko ostane v domači oskrbi.

Precej zagonetan je primer 50letnega delavca Franceta Sedlarja, zaposlenega v pivovarni Unlon Davi so ga našli mrtvega v tako zvani sladarni v posebnem prostoru, ki je vedno temperiran na 60 stopinj. Mož je ležal tamkaj mrtve, obrnjen s obrazom v žaganje, ki je nasuto po tleh. Okrog ust je imel krvave pene. Sedlar je v terek zvečer presedel več ur v gostilni v družbi raznih znancev, ki jim je dajal za pijačo. Pred polnočjo se je poslovil ter odšel v pivovarno. Delal je vratarju, da ima delo in se je napotil naravnost v sladarno in zaprl za seboj dvojne železne vrata. Okolnosti upravičujejo domnevo, da je storil samomor, izključeno pa tudi ni, da je postal žrtev nesreče. O dogodku je bila davil obveščena policijska direkcija, ki je odposlala v pivovarno Unlon komisijo, dežurnega uradnika g. Misteja in policijskega zdravnika dr. Avramoviča. Truplo Sedlarja je bilo na odredbo komisije prepeljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Ljubezen do domače grude

Raje v smrt, kakor da dočaka prodajo posestva. Ljubezen do domače grude je značilna lepa poteza našega kmeta. Na njej je zrasel, z njo živi in umrje. Ni zato hujšega udarca za našega kmeta, kakor če izgubi svojo kmetijo, posebno še, ako ne po lastni krivdi, temveč pod težo razmer. Prav nič niso redki primeri, da gre naš kmet raje prostovoljno v smrt, kakor da bi bil primoran, da zapusti svojo rodno grudo. Tak dožodek, poln tragike in iskrene ljubezni do domačije, se je pripetil te dni v Ščavnici.

Posestnik Ignacij Breznik je zabredel v dolgove. Stiska je postajala vedno večja, upniki so pritiskali vedno hujše. Zaman je Breznik, ki je bil silno navezan na svojo domačijo, poskušal, da v zadnjem trenutku reši, kar se še rešiti da. Iskal je posojila pri neki svoji svakinji v Žitnici, a brez uspeha. Polom je bil nezgoben. Ze v kratkem bi moralo biti njegovo posestvo prodano na javni dražbi. To je spravilo Breznika v obup. Ze par dni pred katastrofo se je ponovno izrazil napram sosedom, da ne bo dočakal usodnega dne, ko mu prodajo domačijo. Svojo težko slutnjo je izdal tik pred obupnim korakom tudi svoji hčerki Mariji, ko je prišla domov z dela. In res je 26. aprila zvečer v obupu izpil strup. Pomoči mu je postalo nenadoma slabo.

Ko je orožniška patrulja iz Sv. Lenarta prispela naslednje jutro v Breznikovo hišo, je sicer takoj poklicala zdravnika dr. Krambergerja, a bilo je že prepozno. Posestnik Breznik je namreč med tem že umrl na posledicah zastrupljenja. Zapustil je ženo in dve hčerki ter 17letnega sina, siromaka, ki je že od rojstva nem in hrom. Tragična smrt posestnika Breznika je vzbudila najgloblje sočustvovanje z nesrečno družino.

Novice z Viča

Regulacijska Olinščica razveseljivo napreduje. V najkrajšem času bodo dovršena dela do mostu na Tržaški cesti. Nato se dogradi še ostali del od Tržaške ceste do železniškega mostu. Ko bi bil dograjen še novi most na Tržaški cesti, ki pa trenutno še ni oddan v delo, bi bila po velikem odpravljenem nevarnost poplave travnikov in njiv po gorejni Olinščici. Toda govori se, da je z novim budžetnim letom prejšnji kredit zapadel vsled nepravčasne oddaje dela, česar pa navaden državljan ne more razumeti. Krediti v dobočene svrhe vendar ne morejo zapadati z vsakim budžetnim letom. Kako velike važnosti je regulacija, sledi iz tega, da so si občani prizadevali že preko 30 let, da bi dosegli to regulacijo. Toda zaman; prejšnji klasični deželni odbor, ki se kaj rad trika na prsa, je imel to regulacijo v načrtu vedno samo do končanih volitev, nato pa je utihnil. Sele sedaj se je posrečilo viskemu občanu in prejšnjemu županu g. Knezu, ki je predsednik močvirskega odbora, da je uresničil ta regulacijski načrt. Odno njegova zasluga je, da je ob krepkem sodelovanju sedanjega župana g. Petrovičiča to delo dovršeno vsaj v toliki meri. Na čudo pa se nadejajo v občini ljudje, ki se hočejo spoprijeti s takim perjem in kovati lasten kapital. Blizajo se namreč volitve v močvirski odbor, in ni izključeno, da si bodo držala kaka stranka postaviti g. Knezu predkandidata. Viški volilci se morajo kot en mož postaviti proti takim kandidaturam in vnovič postaviti kot svojega zastopnika v močvirski odbor g. Kneza, da zamore realizirati še ostale načrte, ki jih ima pripravljene v prid viške občine.

Tlakovanje bodnika na Tržaški cesti ob tobačnici tovarni se bliža koncu. Sicer je bil hodnik razdelan od lanske jeseni, vendar bomo za vsa nevođa, ki smo jo prenašali preko zime, odskočevali z zelo ugodno pasajo. Seveda bi bilo železni, da se tlak podaljša tudi še preko mitnice; najbrže pa za enkrat to ne bo mogoče. Kakor bo tlakovani hodnik kras Tržaške ceste, tako je nad vse reven hodnik na drugi strani ceste, elasti; ob nizkih hišicah, ki niso v regulacijski črti in nasprotni trgovine Jemc, kjer štrli vrt s malo estetično ograjo, dvema barakama in Matelčičovo reklamno tablo skoraj do srede ceste. Tisto malo svetlo bi se pa menda vendar delo odkupiti in bi se hodnik vsaj od lesene barake proti transformatorju napravil po regulacijskem načrtu pasabe.

Gasilno društvo na Viču si je ometnilo motorno brizgalno, ki bo v najkrajšem času delazmožna. Za viško občino, ki šteje preko 6000 prebivalcev, je ta naprava velevažna in je poživitvenost omejevala v bivačevredna. Čuje se, da si namerava to društvo v zgodnjem času postaviti nov moderen gasilni dom tik ob Sokolskem domu, ako dobi v nakup zemljišče od lastnice. Tako bi imela občina dva gasilna doma, enega na Viču z malo brizgalno, drugega na Olinčah s motorno brizgalno. Tako bi bila za primer ognja na Viču, Olinčah in Rožni dohni ena ali druga brizgalna takoj na mestu nesreče. Prepričani smo, da bodo priskočili vsi občani gasilcem pri uresnitvi njihovega načrta na pomoč.

Pomagajte Bolgarom!

Praznik dela v znamenju dežja in vladnih prepovedi

Dočim je praznovanje 1. maja poteklo v Sloveniji popolnoma mirno, je prišlo v Zagrebu in Beogradu do nekaterih incidentov

Ljubljana, 2. maja. Prvi majnik je praznoval ljubljansko delavstvo in vsa Ljubljana letos na zelo miren način. Prišlo ni do nikakih demonstracij in se tudi ni pripetil nikak incident. Policija je bila ves dan v pripravljenosti, vendar pa ni imela povoda intervenirati. V delavskih obratih je delo po večini počivalo ves dan. Trgovine so bile dopoldne odprte vse. Sele popoldne so ponekod lokalne zatvorili.

V proslavo delavskega praznika se je vršila na predvečer v drami delavskega predstava. Igrali so Golouhovo dramo «Križa», ki je bila prvotno prepovedana in so jo delavci podali zelo okrnjeno, pa še to po številnih intervencijah. Predstava je dosegla velik uspeh, gledališče je bilo nabito polno. Zjutraj ob 8. sta priredili delavski godbi «Zarja» in železničarska «Sloga» po mestu budnico. Ulica je kljub dežju oživala že zgodaj ter so jo delavci mahnilli v gručah pod Rožnik k Čadu, pa tudi na Rožnik. Vendar pa se tamkaj zaradi nagajivega vremena veselje ni moglo razvneti.

Ob 9. je bil v Mestnem domu skupni shod delavstva. Udeležili so se ga pripadniki komunističnih ter vseh socialističnih organizacij. Dvorana Mestnega doma je bila prenapolnjena. Na shodu so govorili: v imenu delavstva inž. Gustinčič, za socialistično stranko publicist Golouh, za Zvezo delavskih žena Rakovec in v imenu «Svobode» Stukelj. Vsi govorniki so ostro nastopili proti današnji socialni reakciji ter se ostro izražali o sedanjem režimu, ki je pokazal, da hoče okrniti delavstvu vse pravice. Govorniki so pozivali delavstvo k složnosti. Mnogi delavstva so se po končanem zborovanju mirno razšli. Popoldne so se vršile v raznih lokalih mirne proslave delavskega praznika.

Maribor

Kljub prepovedi, ki je dosegla pod ministrom Janjem SLS svoj višek, je mariborsko delavstvo impozantno in tudi dostojno proslavilo 1. maj z obhodom po mestu in z velikim zborovanjem z uniojski dvorani. Zborovanja so se vršila tudi v Studencih in v širši okolici Maribora, kjer obstoje močne delavske organizacije. Geslo zborovanja je bilo v prvi vrsti 8urni delavnik. Vsa proslava se je vršila v vzornem redu in policijska kronika tudi drugače ne beleži nobenih izgedov.

Kranj

Letošnja proslava prvega majnika je potekla v našem mestu, ki ima sicer prav močno industrijo, skoro brez vsakega zanimanja od strani delavstva. Obratovalo so skoro vse industrije, kakor Juzgoška in Inteks ter vsa pletilna podjetja. Delo je počivalo le v usnjarski tovarni Pollak in v tovarni gumija Vulkan.

Vršil se je edini shod v gostilni «Pri Zivinskem trgu», ki ga je sklicala Splošna delavska zveza. Govoril je I. Makuc iz Ljubljane. Zborovanja se je udeležilo komaj dvajset oseb, med temi polovica deklet iz tovarne Vulkan. Krščanski socialisti, ki so imeli lansko leto svojo prireditev pri Sv. Joštu, poznano po nastopu dr. Stanovnika proti SLS, niso priredili letos nobene proslave.

Tržič

Proslava prvega maja, praznika dela, se je izvršila v Tržiču prav dostojno. Prodajalna Konsumnega društva za Slovenijo je lepo okrasila svoje izložbeno okno s kipom pokojnega Cankarja in s prav primerinami napis. Izobraževalno društvo «Svoboda» pa je lepo odigralo dramatizacijo Cankarjevega «Hlapca Jerneja». Teško delo je našlo pravilno razumevanje tako pri igralcih, kakor tudi pri občinstvu, ki je igri živahno sledilo in v ploskalo igralcem. V odmorih je igral g. Kerne par točk na gosli, spremljal ga je pa g. Lajovic. Zal, da je klavir skrajno slab in finis nezmožen. Violinist je bil burno pohvaljen za svoja lepa izvajanja. Po igri je bil prvomajnski govor in prirediteljki so zapeli delavsko himno. Vsa proslava se je izvršila prav dostojno in praznično.

V «Našem domu» so imeli krščanski socialisti prvomajnsko predavanje, ki je bilo še dokaj dobro obiskano. Za terek dopoldne je bila napovedana budnica, ki se je zaradi dežja precej hitro končala. Nastopila je novoustanovljena tržaška godba, ki jo vodi g. Rudolf Ahačič. V kratkem času je dosegla čisto sprejemljivo višino. Seveda zna šele komaj dva ali tri komade, kar je za kratek čas vežbanja prav zadosti.

Jesenice

Letošnji prvi maj se ni praznoval tako slovesno kakor prva leta po vojni, ko so se ob tej priliki vršile vedno veličastne delavske manifestacije. Letos jih je preprečila vladna prepoved in skrajno slabo vreme. Ko se je zagnaval dan, so se začeli zvok trih jeseniških godb na pihala, in sicer sokolske, Kat. del. društva in kovinarske. Priredile so budnico skozi Jesenice in Savo, nakar so se razšle. Shodi so se vršili v notranjih prostorih tukajšnjih delavskih organizacij: socialisti in delkalisti so zborovali pri «Jenu», krščanski socialisti v Kat. del. domu ter narodni socialisti v gostilni pri Kobalu, kjer je govoril delavski voditelj g. Rudolf Juvan iz Ljubljane. Govornik je v ostrih besedah grajal sedanji vladni režim, ki je brez vsakega povoda preprečil manifestacije na dan delavskega praznika.

Popoldne se je vreme sicer izboljšalo, vendar se pravo razpoloženje ni več razvnelo. Delavstvo se je deloma razšlo na svoje domove ali pa je ostalo v gostilnah, kjer je bilo čuti marsikatero pikro na račun vladne prepovedi.

Trbovlje

Trboveljsko prebivalstvo je proslavilo 1. maj dostojno in s tem pokazalo simpatije do večine prebivalstva, do delavstva, katerega največji praznik je 1. maj. Počivalo je delo v vseh industrijskih obratih, ravno tako pa tudi v vseh obratih in trgovinah. Dan je potekel popolnoma mirno, brez najmanjšega incidenta.

Na predvečer je bila v Delavskem domu gledališka predstava. Igrali so «Hlapca Jerneja». Nesrečnega in pravice zaman iskajočega hlapca Jerneja je izvrstno igral gospod Majdič.

Včeraj zjutraj je priredila delavska godba budnico. Ker so bili prepovedani vsi obhodi in vsako javno manifestiranje, se je zbralo delavstvo v Delavskem domu, kjer se je vršil ob 9. velik manifestacijski shod. Zastopane so bile vse socialistične delavske skupine. Shodu je predsedoval g. Klenovec. Kot prvi je pozdravil shod g. Župan Siter. Kot govorniki so nastopili gg. Krušič, Strnc in Wankmüller iz Ljubljane. Govorniki so obrazložili glavne zahteve delavstva krkor: zakonitev 8urnega delavnika, brezposelno in starostno zavarovanje, prijateljske odnose s vsemi državami, proti vojni, proti fašizmu itd. Vsi govorniki so poudarjali nujno potrebo enotnega nastopa vsega delavstva v doseglo izboljšanja delavskega položaja. Sklenilo se je, da se upostavijo enotne delavske organizacije.

Shod je potekel povsem mirno, brez najmanjšega nesoglasja. Zborovalci so obsojali ravnanje vlade, ki jim ne da niti toliko svobode, da bi smeli praznovati ta praznik javno. Čutijo se državljane druge vrste in silno ponižane. «Saj nismo razbojniki.» so tožili delavci...

Popoldne so bile v Delavskem domu in Pri Fortelje veselice, ki so potekle popolnoma mirno.

Zagorje

Proslava 1. maja se je navzlic prepovedi obhoda in navzlic slabemu vremenu vršila kakor druga leta. Zjutraj ob 5. je rudniška godba nad topliškim rovom zaigrala budnico in nadaljevala z enournim koncertom ter s krasnimi točkami izvabila ljudi iz postelje.

Ob 10. se je vršil v rudniški restavraciji shod. Obisk je bil slab, mesto običajnega navdušenja je vladalo mrtvolje. Prvi govornik g. Čanžek iz Maribora je stvarno govoril o pomenu delavskega praznika, vendar na delavstvo, ki je bolj doveztno za «slagerje», ni napravil dobrega vtisa. Več odobravanja je žel govor g. Tokana iz Ljubljane; posebno, ko je omenjal demagoško politiko naših klerikalcev in pokazal majsko številko «Slovenca», so se čuli ogorčeni medklici.

Narodno delavstvo tudi ni izvedlo programa zaradi slabega vremena, vršil pa se je dopoldne v Kotrečju manjši sestanek. Popoldanski sestanek pri Bregarju na Izlakah je bil dobro obiskano, govorili so štirje govorniki in je bila sprejeta resolucija o zaščiti delavstva. Sledila je lepa animirana zabava združenega naprednega občinstva in le prehitro je prišel čas odhoda.

Beogradska policija v akciji

V Beogradu je potekel praznik prvega maja precej mirno. Po vseh večjih lokalih in po vsem mestu so bili razporejeni stražniki, a številno postajnih orožnikov je bilo podvojeno.

Ves dan je prišlo samo do enega incidenta, in sicer dopoldne s komunisti, ki so v «Slaviji» imeli manjše zborovanje. Čim pa so govorniki začeli govoriti proti današnji državni ureditvi in proti današnjemu družabnemu redu, s čimer so se pregrešili proti ustavi in državnim zakonom, je policija zborovanje razpustila. Udeleženci shoda so se nato zbrali pred hotelom «Slavija» in začeli demonstrirati. Zaradi tega je policija takoj nastopila na konjih in v najkrajšem času razgnala sicer malo skupino demonstrantov. Aretiran ni bil nihče.

Popoldne so imeli delavci sestanek v Topčideru, ki je potekel v popolnem miru.

Incidenti v Zagrebu

Zgodnje jutranje ure so obetale, da bo Zagreb moral proslavljati prvi maj v dežju in blatu, vendar se je pozneje začelo vedriti in nastal je lep pomladni, prvi majski dan. Po ulicah je bilo izredno živahno, čeprav ni bilo običajnega tramvajskega ropota in zvonjenja. Ker tvornice niso delale, so mnoge skupine delavcev, okrašene s cvetjem, v prazničnem razpoloženju hodile po mestu. Potniški promet v mestu so vršili avtobusi, ki so bili neprestano prenatrpani. Lep dan so številni Zagrebčani izkoristili za izlete, tako da je bilo v bližnji in daljnji okolici Zagreba vse polno izletnikov.

Delavske stranke so najvile dve javni zborovanji. Eno bi se moralo vršiti v kinu Olimpu, drugo pa v kinu Apolu. Prvo zborovanje so sklicali komunisti, a ga je policija zabranila. Kljub temu so se pred kinom Olimpom zbrali številni komunisti, ki so se razvrstili v sprevod ter odšli v kino Apolo, kjer se je vršilo socialistično zborovanje. Stopili so v kino baš v času, ko je govoril mestni zastopnik profesor Berberović.

Policija, ki je doznala za prihod komunistov, je takoj odredila prekinjenje zborovanja in je izpraznila kino tekem par

minut. Komunisti, nesadovoljni zaradi postopanja policije, so se v večjih skupinah podali v lice, kjer so začeli razbijati izložbe. Med drugimi so razbili izložbo tvrdice Bač'a. Enako je bilo razbitih nekaj izložb na Pojačevićevem trgu. Energični intervenciji policije je uspelo preprečiti nadaljnje razbijanje. Pri tej priliki je bil are-

trhan Kamilo Horvati s 17 drugimi komunisti, ki so vse pridržali na policiji. Po teh incidentih je zavladal po vsem mestu popoln mir, ki ni bil kršen ne tekomo večera, niti ponoči. Zvečer so delavci priredili v vrtu restavracije «Kolo» svojo zabavo, ki je bila dobro obiskana.

Koncerta Glasbene Matice v Brnu in na Dunaju

Zmagoslavje v Brnu

Po prisrčnem slovesu od Ološčanov so Matičarji prispeli v Brno v soboto kmalu po 4. uri popoldne. Sprejeti od ogromne množice. Pevski zbor «Foester» je pod vodstvom mlajšega Wacha zapel v pozdrav veličastno «Svoji k svojim», nakar so Matičarje pozdravili zastopniki mest, ČlJige, Filharmonije, pevskega zbora moravskih učiteljev, akad. društva «Jugoslavije» itd. Vsem se je zahvalil v vzsneženih besedah predsednik Matičnega zbora g. Pečenko.

Zvečer je bila velika dvorana v Obecnem domu z obsežno galerijo, ki gre okoli in okoli dvorane, narpnata poslušalcev. med njimi so bili najodličnejši zastopniki mesta, volajstva, uradov ter kot posebno odlična poslušalca: kompozist «Jenufe» Leoš Janáček in ustanovitelj in voditelj svetovno znanega pevskega zbora moravskih učiteljev prof. W. a. c. h. Aklamiranje je bilo elementarno že od vsega početka, čim so nastopili Matičarji, posebno Matičarke v svojih pestrih narodnih nošah. In ki so odpele češkoslovaško in jugoslovensko himno. Ustvaril se je najugodnejši kontakt med pevci in občinstvom. Če je Matični zbor pel v Pragi pred največjo češko umetniško instanco v zavesti, da poje za naistrožjo, absolutno strokovno češko kritiko. Je v Brnu, ki je poleg Prage drugo najkročljivejši glasbeni center, ta topli kontakt vili v Matičarje neko notranje navdušeno občutenje, ki je prišlo pri izvajanju poleg rahirane bravuroznosti še posebno do veljave, da je potegnilo za seboj srca in duše poslušalstva, ki je v viharnem ploskanju in v mahnanju z robcij prihajalo čedalje bolj elementarno in burno do izraza.

Koncem drugega dela se je pojavila na odru mnogoštevilna deputacija z venci in šopki. Ogromen venci na stojalu je poklonilo mesto, nadaljnje vence, vse z narodnimi trakovi, so poklonili: pevski zbor moravskih učiteljev, ČlJiga in drugi. Pevski zbor moravskih učiteljev je poklonil dva krasna šopka ženskemu zboru, vse to z raznimi nagovori, za katere se je zahvalil podpredsednik Glasbene Matice dr. Žirovnik.

Čestitke mojstra Janačka in Wacha

V odmorih so številni poslušalci navallili v garderobe ter čestitali Hubadu in zboru. Ganljivo in nad vse častno za zbor je bilo, ko je prišel skladatelj «Jenufe», ugledni silvolasi prof. Janáček v garderobo in v navdušenih besedah čestital Hubadu in zboru in izjavil, da zbor prekrasno pole, da prednaša tako decentno, kakor se mora, da tako poje, kakor se mora peti, z vsemi finesami in globokim čustvom. Iz vsega srca je čestital ponovno in izrazil svoje veselje, da more zbor prvič slišati Slično se je izrazil tudi dirigent moravskih učiteljev, odlični prof. Ferdinand W. a. c. h. ki je tudi čestital Hubadu in zboru zaradi krasnega in finega predvajanja. Izrazil je svoje veselje, da kulturno stremljenje tako lepo napreduje v Jugoslaviji, posebno v Sloveniji, in dosega tako lepe uspehe.

Visek navdušenja je dosegel tretji del sporeda: narodne pesmi. Po vsaki ni hotelo biti kraja aplavzu, ki je dosegel vrhunec pri koroški «Gor čez jezero». Občinstvo tako dolgo ni prenehalo s ploskanjem in vzkliki, dokler ni zbor ob največji pobožnosti poslušalcev pesmi ponovil.

Po koncertu je bil v Besednem domu na čast Matičarjev animiran rout, ki ga je priredilo mesto in kjer so Matičarji še dolgo prepevali v raznih oddelkih in kombinacijah, moških in mešanih.

Sijajen sklepni koncert na Dunaju

Dunaj, 1. maja. V izpopolnitev včerajšnjega kratkega poročila, odposlanega pod prvim vtisom takol po koncertu, naj sledijo še nekatere podrobnosti, ki bodo bolj točno karakterizirale lepi dunajski uspeh pevskega zbora Glasbene Matice. Po 32 letih je mešani zbor Glasbene Matice ponovno koncertiral na Dunaju v velikem Musikvereinsaalu. In poznamo dvorano, ki vsa vblesti v zlatih ornamentih, povzdignjenih po bajni električni razsvetljavi, je napravila prekrasen, svečan vtis, ki ga je še dvignila lepa pestra slika mnogoštevilnega zbora. Čigar članice so bile odete v slikovite slovenske narodne noše. Velika dvorana, ki ima poleg ogromnega stojšča na balkonu in galeriji preko 2.000 sedežev, je bila zasedena po dobrih treh četrtinah kar pomeni precej več kakor nabito polna ljubljanska uniojska dvorana. Med koncertno publiko je bila seveda odlično zastopana slovenska in jugoslovenska kolonija. Slovenski krožek na Dunaju, ki obstoja še razmeroma malo časa, je bil navzoč skoro polnoštevilno z vsemi glavnimi funkcijarji, katerim se ima Matica v glavnem zahvaljiti za zunanji uspeh koncerta. Zastopane so bile tudi tukajšnje jugoslovenske in češkoslovske organizacije. Med publiko smo zapazili tudi vse najpomembnejše dunajske kritike ter dunajske dopisnike raznih največjih evropskih listov, nadalje člane akademskega pevskega zbora v kulerju, mnogo dunajskih glasbenikov in profesorjev konzervatorija ter vodilne člane glasbenih organizacij. Bila je torej izbrana publika, ki je stalen gost vseh važnejših muzikalnih prireditiv.

O izvajanju Matičarjev smo že poročali pod prvim vtisom. Mirno lahko rečemo, da je bil dunajski koncert eden najbolj uspešnih koncertnih nastopov te turnee. Obžalovati je, da ga ni prenesla v svet dunajska radio-postaja, ki tehnično nadkrijljuje praško. Poslušalstvo je bilo presenečeno nad izredno finim in eksaktnim izvajanjem ter je dalo doživka svojemu zadovoljstvu z glasnim dolgotrajnim ploskanjem; posamezniki pa so navdušeno vzklicali pohvalne besede: «Bravissimo, entzückend, herrlich!» in slčno.

Med odmorji so prišli v pevsko garderobo odlični dunajski glasbeni interesei ter v laskavih besedah čestitali dirigentu Hu-

badu in pevskemu zboru na doseženih uspehih. Med drugimi so čestitali komorni pevce Naval-Pogačnik, za Gesellschaft der Musikfreunde generalni tajnik, sekcijski sv. Glabatsch, predsednik in tajnik Wiener Lehrer-Gesangsvereina, deputacija dunajskega akademskega pevskega zbora, zastopnik našega poslanstva dr. Kolombato in naš generalni konzul dr. Janko Gollas, dr. Schönbauer, odbornik avstrijskega Sängerbunda, nadalje zastopniki nekdanjega dunajskega Slovskega pevskega društva, razni glasbeniki in profesorji konzervatorija. V glavnem so vsi povdarjali, da je izvajanje Matičarjev izredno fino, uglajeno in precizno, da je glasovni material izboren, visoki da sta tehnika in dinamika; naglašali so, da Dunaj nima a capella mešanega zbora, ki bi bil na taki višini kakor je Matični zbor. Koncertna agencija Gutmann na Dunaju, ki je aranžirala koncert, je izjavila, da imajo Glasbeni Matiči, ako se odloči za nov koncert v jeseni, za popolnoma razporedano dvorano.

Kateri zbor je najbolj ugajal, je težko reči, ker se je skoro pri vsaki točki zahtevala ponovitev. Po zadnji točki sporela je občinstvo navallilo do podija, zastavilo pot pevkom, da niso mogle odstopiti; pevci, ki so bili že odstopili, so se morali vrniti in zbor je moral ponoviti še par točk poleg onih, ki jih je bil že pred ponovno na burno zahtevo, kakor n. pr. «Jadovanko za telotom» in «Gor čez izaroe».

Tako je bil dunajski koncert najčastnejši zaključek vseskozi uspele umetniške turnee pevskega zbora Glasbene Matice, ki je baš s to turnejo častno proslavila v inozemstvu slovensko in jugoslovensko kulturo.

Po koncertu so se zbrali pri večerji okoli Matičarjev številni zastopniki jugoslovske kolonije in dunajskih čeških organizacij ter naši slovenski in sploh jugoslovenski akademiki, ki so, kakor tudi v Pragi in Brnu, bili zvesti spremljevalci in vodniki Matičarjev. Razvil se je prijateljski in bratski večer, pri katerem so razni govorniki pozdravljali in čestitali zboru; med drugimi so govorili za Slovenski krožek publicist A. G a b e r š č e k, nadalje zastopnik češke pevске zveze dunajske, češkega pevskega društva «Lumir», hrvatskega društva «Prosveta», razni akademiki in drugi, katerim se je zahvalil v toplih besedah predsednik Matičnega zbora P e e n k o, ki je dal kratke pregled o poteku turnee po Češkoslovaškem in povdarjal zasluge jugoslovenskih in čeških organizacij na Dunaju za uspele aranžma in notek koncerta. Zanimivo je bilo, da se je oglašil za besedo tudi zastopnik koncertne agencije Gutmann, ki je v nemškem jeziku čestital zboru in njegovemu voditelju Hubadu, povdarjajoč, da je prisostvoval koncertu v družbi dunajskih glasbenih kritikov, ki so se soglasno izrazili najlaskaveje o dobri kvaliteti zboru in o finem, točnem, uglajenem predvajanju. Vabil je zbor, naj čim prej priredi zopet kak koncert na Dunaju, za katerega garantira po sedanjem poteku koncerta že v naprej najizdatnejši uspeh.

Drugo jutro ob 8. so se Matičarji odpehljali z lužnega kolodvorja proti domu. Na kolodvoru se je zbrala množica Jugoslovenov in Cehov, ki so se bratski in navdušeno poslavljali od Matičarjev z vzkliki: Na skorašnje svidenje! in jim izročali pozdrave za domovino.

Klobuki Dtn 59
srajce z 2 ovr. .. 55
ročni tucati .. 32
svil. samovernice .. 17
nogavice vzorčaste .. 12
.. športne .. 32

Oglejte si našo izbiro!

A. ŠINKOVEC, nasl. K. SOSS

Ingelen-Radio

Aparat in zvočnik, transformator, avtomat, (ki sami regulirajo kurlime ovire). Zahtevajte prospekte in ateste v specialnih trgovinah.

Danes je zadnji dan za obnovo srečk.

drž. razredne loterije. Opozarjamo vse naše igralce, da v teku današnjega dne obnove svoje srečke, ker bomo od jutri dalje srečke prodajali novo priglasenim igralcem. Ker se je teh mnogo priglasilo, je gotovo, da bodo event. neobnovljene srečke jutri že razprodane, tako da bo vsaka naknadna obnova skoraj za izključena.

Torej pozor!

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Domače vesti

Za Bolgare!

Za žrtve potresa v Bolgariji so darovali: 160 Din člani redakcije »Jutra« na praznik dela na izletu v Zgornjih Gameljnih. Nadalje je uredništvo prejelo še naslednje prispevke:

Ivan Bizjak 100, Marija Bizjak 10, Fran Močvar 90, Ivana Grlic 5, Andrej Demšar 5, Jože Ferjan 2 Din, vsi v Mostah. Ivan Možina 100 Din, Josip Triller 10, Mici Legat 5, Jože Legat 5, Franc Vagaja 5, vsi v Zirovnici. Vinko Baloh, Zabreznica, 5, Fr. Zupan, Breznica, 5, Jože Zajec v Doslovčah 10, Francka Medija, Kranj, 10, neimenovani 50, M. Tičar, trgovina s papirjem, 150, Zvonimir Satler 30, neimenovani 50, Leopoldina Wölling 25, Anton Bervar 30, A. M. 30, neimenovani 20, neimenovani 20, dr. Iv. Vrčon, zobni zdravnik, 100, vsi v Ljubljani, Fr. Lerh, Radovljica, 20, Janko Dekleva 8, S. Moravica 20, Fr. Spacapan, Št. Jurij, 50 Din, neimenovani iz Kočevja 30 in Josip Tešarek iz Kranja 50 Din.

Prosimo nadaljnjih darov, ki jih po možnosti sami razdelimo med nesrečnike! Vsak najmanjši dar je dobrodošel.

»Jutra«.

Osemnajsta številka »Življenja in sveta«

Natisnjena je 18. številka naše tedenske ljudske revije »Življenje in svet«.

Na uvodnem mestu je krasna črtica Joela Kozarca »Slavonska šuma« s izvrjnimi ilustracijami. To je prava himna gozdu in njegovim lepotam, pticam in štirinožcem, ki so njegovi prebivalci.

Zanimivi so »Spomini vodje protišpijunskega urada«, slika, ki nas spominja svetovne vojne.

Uprav ganljiva je povest H. Sienkiewicza »Mali godec«, zgodba o revnem dečku, ki hrepeni po muziki.

»Nekaj listov iz belega albuma« kaže čitatelju Labrador, lov na tjujenje in življenje med Eskimi — kraje, ki v času polarnih ekspedij vzbujajo pozornost.

O grškem Korintu, ki ga je minule dni porušil potres, poročata naslednji članek, do čim nam A. M. Karlinova v potopisu »Na indijski kmetiji« pripoveduje o življenju kmetovalcev v deželi slonov in kač.

Železničarja in vsakogar, kdor ima rad tehniško štivo — in teh je pri nas mnogo — utegne zanimati članek V. Svajgarja »Nove parne lokomotive«, prijatelj prirodopisa pa se bo ustavil ob članku »Ča življenja divjega petelina«. Zaključuje se feljton o bodoči vojni »Pošastno krčelo«.

Tej številki je priložena krasna reprodukcija uprav umetniško posnete fotografije Fr. Kraševca »Majnik«, ki bo vsakega narodnika razveselila.

»Življenje in svet«, ki stane samo 6 Din mesečno (128 strani), se naroča pri upravi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Posamezno številko zahtevaj v vsaki boljši trafiki po 2 Din (32 strani besedila z ilustracijami in umetniškimi priloga).

Amaterfotografom! Želimo, da bi pri ilustrirani prilogi našega lista, ki ga izdajamo v bakrotisku, sodelovalo čim večje število naših najboljših amaterfotografov. Zato naprošamo vse, ki imajo res dobre in lepe posnetke naših pokraj in ali našega narodnega življenja širou Jugoslavije, da nam pošljejo nekaj kopij najboljših svojih posnetkov. Za slike, ki bodo odgovarjale našim intencijam, bomo sporočili pogoje, pod katerimi jih sprejmemo v reprodukcijo. — Tedenska revija »Življenje in svet«.

Odklikovanje. Kapitan korvete Miroslav Štumberger je odklikovan z rodem Belega orla petega razreda.

Izprememba v državni službi. Arhivski uradnik Fran Zajec pri oblasnem sanitetnem referentu v Mariboru je po službeni potrebi premeščen k bolnici za duševne bolezni v Stenjevku.

Imenovanja v vojaški službi. Inženerski podpolkovnik Edo Steflin, doslej načelnik inženjerskega oddelka Boke Kotsorske je imenovan za komandanta 2. inženjerskega bataljona; žandarmerijski podpolkovnik

Alojzij Bartl za pomočnika komandanta 6. žandarmerijskega polka; Friderik Juvančič doslej upokojeni profesor trgovske akademije v Ljubljani, za rednega profesorja pomorske vojne akademije v Dubrovniku in absolvirani slušatelj veterinarske fakultete Josip Jenko za veterinarskega poročnika.

Osebnosti s pošte. Premeščen so: zvanik Koder L. z Ljubljane 2 na Ljubljano 1, V. Trilar z Ljubljane 1 na Ljubljano 2, ter dnevničarka M. Tratnik z Ljubljane 1 na Maribor 2. Upokojena je Marija Ustar, rojena Hladnik v Rogatcu. Pogodbena poštarica Minka Matjašič v Št. Rupertu pri Mokronogu je bila po čl. 21. pravil o pogodbenih poštah odpuščena. Umrla sta pogodbeni poštarja I. Bagar v Petrovcih in V. Posavec v Vratišincu.

Promocija. V soboto dne 5. maja t. l. bo promoviran na ljubljanski univerzi absolvent g. Marian Štupica iz Sv. Lenarta pri Slov. gorcih za doktorja prava. Čestitamo.

Državni geodetski izpit na ljubljanski tehniški fakulteti so položili gg. Anton Antumovič, Rado Dvorščak, Jaka Stanovnik, Božo Tripalo, Nikola Vučkovič, Miha Zbončar. Čestitamo!

Odklikovanje dr. Lovrenčiča. Kakor je bilo že objavljeno, je bil predsednik Slovenskega lovskega društva g. dr. Ivan Lovrenčič odklikovan po Nj. Vel. kralju ob priliki svoje 50 letnice in društvene dvajsetletnice z redom Belega Orla V. stopnje. To visoko odklikovanje so večeri slavnostno svečano izročili Ob 11. dop. so se zbrali v veliki dvorani g. velikega župana ljubljanskega odborniki društva in uradništvo šumarskega oddelka. G. veliki župan dr. Vodopivec je v lepem nagovoru iskreno čestital slavljenju in društvu, poudarjal, da je baš po prizadevanju Slovenskega lovskega društva in njegovega predsednika prdlo pravilno poljovanje etične in materialne vrednosti lova že v vse sloje. Dr. Lovrenčič se je v izbranih besedah zahvalil za visoko odklikovanje, omenil, da srečno naključje, da je prišel Beli Orel iz rok našega najvišjega lovca Nj. Vel. kralja in da mu ga je izročil g. veliki župan, ki ga šteje društvo s ponosom med svoje člane. Ko je še g. podpredsednik notar Hafner čestital slavljenju imenom odbora in slovenskih lovcev sploh, je bila svečanost zaključena z vzklikom na najvišjo pokrovitelja Slovenskega društva Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljico Marijo.

Nov »Stalez« osoba direktorja pošte in telegrafa v Ljubljani. Šef splošnega oddelka dr. B. Kurbus pripravila nov stalež ptt. osoba v naši direkciji po stanlu od 1. maja 1928. Zadnji »Stalez«, ki je sestavljen po stanlu 20. junija 1926 je že tako pomankljiv in izpremenjen, da že davno več ne ustreza svojem namenu. Knjižica bo imela poleg staleža vsega ptt. osoba tudi seznam državnih in pogodbenih pošt, vse priznane in glavne določbe uradniškega zakona. Izšla bo koncem junija in bo stala samo 10 dinarjev.

Kongres Zveze treznosti. V dneh 6., 7. in 8. junija se bo vršil v Sarajevu kongres delegatov Zveze treznosti iz vse naše države. Prometno ministrstvo je udeležnikom kongresa dovolilo polovično vozno ceno na vseh državnih železnicah.

Zrinjsko-Frankopanska proslava v Beogradu. Mimoli ponedeljek so v Beogradu na svečan način proslavili dan smrti narodnih mučenikov Zrinjskega in Frankopana. V katedralski cerkvi se je vršila služba božja, kateri so prisostvovali kraljev delegat, predsednik skupščine, minister ver., predsednik beogradske občine, komandant Beograda ter mnogo narodnih poslancev vseh klubov. Zvečer je bila v narodnem gledališču slavnostna predstava. Vršila se je tudi svečana akademija, na kateri je o Zrinjskem in Frankopanu predaval profesor dr. V. Novak

Otvoritev sezone v Crikvenici. V Crikvenici so 1. t. m. otvorili letošnje sezono s koncertom vojaške godbe. Sezono so otvorili mesec dni poprej kakor lani. Crikvenica ima sedaj že nad 300 gostov.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredi za svoje člane in njih rodbine na binško nedeljo, dne 27. maja kongres v staro in slavno kopališče Dobrna-Celje. Ugodnosti: brezplačno stanovanje in kopele, polovična vožnja, veljavna od 26. do 30. maja. Spored: na binško soboto pozdravni večer, v nedeljo dopoldne zdravniška zborovanja in počuno ogledovanje kopališča, popoldne izleti v okolico. Prijave s številom rodbinskih članov najkasneje do 15. t. m. na društvenega tamika dr. Leo Šavnika, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 6., telefon 2614.

Pevski zbor učiteljskega UJU. Pevski tečaj, ki je bil napovedan za 5. in 6. maja se ne bo vršil. Nadaljanje obvestila bodo sledila v okrožnici. — Odbor.

Podružnica SPD za Notranjsko je do vršila popravila v Peklu in priredi za njegovo letošnjo otvoritev dne 6. maja izlet skozi Pekel v Cerkljano. Odhod iz Borovnice po prvem jutranjem vlaku. Vsakdo dobrodošel!

Maturanti zaposlovalnega tečaja goriških učiteljskih v Ljubljani v letu 1918. Letos praznujemo desetletnico mature. V to svrhu bi se sestali v počitnicah v Ljubljani, da se po dolgih letih zopet vidimo. Prosim tovariše in tovaršice, da mi pošljejo svoje naslove in eventualne predloge. O programu sestanka sporočim pravočasno. Ciril Justin, učitelj žiri nad Logatcem.

Obrtniki! Obrtniško društvo v Ljubljani bo priredilo v četrtek, 3. t. m. ob 20. v salonu gostilne »Pri Mraku« Rimska cesta. Obrtniški sestanki na katerem bodo občinski svetovalci poročali o važnih občinskih zadevah. Društvo vabi vse obrtništvo, da se sestanka v čim večjem številu udeležijo.

Mladinska akademija društva »Skrb za mladino« se bo vršila v nedeljo 6. t. m. ob 15. uri v dramskem gledališču Cene Znižane. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Turka, Prešernova ulica 48. Društvo se neumorno trudi, da preskrbi naši mladini čim-

prej lastno letovišče na Jadranu. Poleg tega pa tudi vzgojnega dela ne zanemarija, kar hoče pokazati baš s to akademijo. Priatelj mladine ne zamudite lepega užika, ki vam ga bodo nudili mladi umetniki. Polno gledališče naj bo dokaz, da Ljubljana čuti z mladino in jo podpira.

Mestni magistrat v Ljubljani je razpisal službo mestnega zdravnikarja. Več je razvidno iz razglašene na občinski deski in objavljenega v »Uradnem listu«.

Pri prehladu, gripu, vnetju vratu živčnih bolečinah, trganju v udih je dobro izpit vsak dan pol čajice prirodne »Franz-Josef« grenčice, ki izprazni črevesa. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz-Josef« grenčica zaradi svoje učinkovitosti in ugodne uporabe. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah 14

Restavracija »Ljubljanski dvor« razprodaja zaradi opustitve od danes dalje, dokler traja zaloga, po znatno nižjih cenah razna vina iz soda, vina v belih, šampanjec, razne likerje ter zdravilo in dobro ovnjeno posodo. Glej inserat! 863

Vedno najnovše dunajske bluze, krasne otroške obleke. Kristoflič - Bučar, Stari trg. 124

Tovarna Jos. Relch sprejema mehko in širokobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

„Radion“
pere sam
in
beli kot solnce!

Olgica Bartolova. Pogreb bo danes ob 8. zjutraj na pokopališču v Sodražici. — V Leskovcu pri Krškem je umrla po daljšem bolehanju posestnica ga. Albina Schönerjeva. Pokojnica je bila napredna žena in je uživala splošen ugled in priljubljenost. Pogreb bo danes ob 16. uri. — Pokojnim blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

Subjencija za gradbo »Učiteljskega doma« v Mariboru. Učiteljska organizacija v Mariboru namerava zgraditi v Mariboru »Učiteljski dom«. Akcijo podpirajo vsa slovenska učiteljska društva. Ministrstvo prosvete je v to svrhu vtičalo prispevek v znesku 15.000 Din.

Nov »Stalez« osoba direktorja pošte in telegrafa v Ljubljani. Šef splošnega oddelka dr. B. Kurbus pripravila nov stalež ptt. osoba v naši direkciji po stanlu od 1. maja 1928. Zadnji »Stalez«, ki je sestavljen po stanlu 20. junija 1926 je že tako pomankljiv in izpremenjen, da že davno več ne ustreza svojem namenu. Knjižica bo imela poleg staleža vsega ptt. osoba tudi seznam državnih in pogodbenih pošt, vse priznane in glavne določbe uradniškega zakona. Izšla bo koncem junija in bo stala samo 10 dinarjev.

Kongres Zveze treznosti. V dneh 6., 7. in 8. junija se bo vršil v Sarajevu kongres delegatov Zveze treznosti iz vse naše države. Prometno ministrstvo je udeležnikom kongresa dovolilo polovično vozno ceno na vseh državnih železnicah.

Zrinjsko-Frankopanska proslava v Beogradu. Mimoli ponedeljek so v Beogradu na svečan način proslavili dan smrti narodnih mučenikov Zrinjskega in Frankopana. V katedralski cerkvi se je vršila služba božja, kateri so prisostvovali kraljev delegat, predsednik skupščine, minister ver., predsednik beogradske občine, komandant Beograda ter mnogo narodnih poslancev vseh klubov. Zvečer je bila v narodnem gledališču slavnostna predstava. Vršila se je tudi svečana akademija, na kateri je o Zrinjskem in Frankopanu predaval profesor dr. V. Novak

Otvoritev sezone v Crikvenici. V Crikvenici so 1. t. m. otvorili letošnje sezono s koncertom vojaške godbe. Sezono so otvorili mesec dni poprej kakor lani. Crikvenica ima sedaj že nad 300 gostov.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredi za svoje člane in njih rodbine na binško nedeljo, dne 27. maja kongres v staro in slavno kopališče Dobrna-Celje. Ugodnosti: brezplačno stanovanje in kopele, polovična vožnja, veljavna od 26. do 30. maja. Spored: na binško soboto pozdravni večer, v nedeljo dopoldne zdravniška zborovanja in počuno ogledovanje kopališča, popoldne izleti v okolico. Prijave s številom rodbinskih članov najkasneje do 15. t. m. na društvenega tamika dr. Leo Šavnika, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 6., telefon 2614.

Pevski zbor učiteljskega UJU. Pevski tečaj, ki je bil napovedan za 5. in 6. maja se ne bo vršil. Nadaljanje obvestila bodo sledila v okrožnici. — Odbor.

Podružnica SPD za Notranjsko je do vršila popravila v Peklu in priredi za njegovo letošnjo otvoritev dne 6. maja izlet skozi Pekel v Cerkljano. Odhod iz Borovnice po prvem jutranjem vlaku. Vsakdo dobrodošel!

Maturanti zaposlovalnega tečaja goriških učiteljskih v Ljubljani v letu 1918. Letos praznujemo desetletnico mature. V to svrhu bi se sestali v počitnicah v Ljubljani, da se po dolgih letih zopet vidimo. Prosim tovariše in tovaršice, da mi pošljejo svoje naslove in eventualne predloge. O programu sestanka sporočim pravočasno. Ciril Justin, učitelj žiri nad Logatcem.

Obrtniki! Obrtniško društvo v Ljubljani bo priredilo v četrtek, 3. t. m. ob 20. v salonu gostilne »Pri Mraku« Rimska cesta. Obrtniški sestanki na katerem bodo občinski svetovalci poročali o važnih občinskih zadevah. Društvo vabi vse obrtništvo, da se sestanka v čim večjem številu udeležijo.

Mladinska akademija društva »Skrb za mladino« se bo vršila v nedeljo 6. t. m. ob 15. uri v dramskem gledališču Cene Znižane. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Turka, Prešernova ulica 48. Društvo se neumorno trudi, da preskrbi naši mladini čim-

prej lastno letovišče na Jadranu. Poleg tega pa tudi vzgojnega dela ne zanemarija, kar hoče pokazati baš s to akademijo. Priatelj mladine ne zamudite lepega užika, ki vam ga bodo nudili mladi umetniki. Polno gledališče naj bo dokaz, da Ljubljana čuti z mladino in jo podpira.

Mestni magistrat v Ljubljani je razpisal službo mestnega zdravnikarja. Več je razvidno iz razglašene na občinski deski in objavljenega v »Uradnem listu«.

Pri prehladu, gripu, vnetju vratu živčnih bolečinah, trganju v udih je dobro izpit vsak dan pol čajice prirodne »Franz-Josef« grenčice, ki izprazni črevesa. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz-Josef« grenčica zaradi svoje učinkovitosti in ugodne uporabe. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah 14

Restavracija »Ljubljanski dvor« razprodaja zaradi opustitve od danes dalje, dokler traja zaloga, po znatno nižjih cenah razna vina iz soda, vina v belih, šampanjec, razne likerje ter zdravilo in dobro ovnjeno posodo. Glej inserat! 863

Vedno najnovše dunajske bluze, krasne otroške obleke. Kristoflič - Bučar, Stari trg. 124

Tovarna Jos. Relch sprejema mehko in širokobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

BLUZE

opa, sur, svila, crep de chine v najmodernejših vzorcih, velika izbira P. MAGDIČ, LJUBLJANA.

Radioemanacijsko termalno kopališče 30 do 38°C DOLENSKE TOPLICE (Toplice pri Novem mestu), postaja Strazha—Toplice dolenske železnice, ozdravilo sigurno revmatizem, nevralgije, (ishias), ženske bolezni, ostarelost itd. Vsaka tukašnja kura čvrsti in pomlajuje. Uspehe tega že stoletja starega zdravilnega ne doseže nobena druga terapija. — V predsezoni in posezoni znatno nižane cene — 20 dni z vsem pavšalno 1200 Din. Sezona od maja do oktobra. Železnični popusti. Fina restavracija. Zahtevajte prospekte.

PRIZNANO

najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana trvdka Maček Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

Pozor pred separati! Dodano k predvečerašnji notici pod tem naslovom smo dobili še naslednje pojasnilo: Trvdka K. Staut v Ljubljani, Gosposvetska c. 1., je edini zavod v Sloveniji, ki se bavi izključno s povečanjem sloh. Trvdka je članica pokrajinske zadruge fotografov in se zato oblaiva te zadruge naravno ne nanaša na rjo. Trvdka ima po dežel svoje zastopnike za katerih naročila trvdka lamči. Vsi imajo pooblastila, ki so jih dolžni na zahtevo pred sklepom kupčije stranki pokazati. Edina uspešna borba proti židovskim sleparjem je ta, da direkta carin na njihove navadno ničvredne inozemske izdelke, zviša carino. 859a

Iz Ljubljane

Glasbena Matica v Ljubljani. V torek popoldne se je Glasbena Matica vrnila s svoje triumfalne turneje v Ljubljano. Sprejem Matičarjev na kolodvoru je bil zelo prisrčen. Zbrano je bilo mnogo občinstva, ki je Matičarje navdušeno pozdravljalo. V imenu mestne občine je Glasbena Matico pozdravil magistratni direktor dr. Zarnik. Za tople pozdrave se je zahvalil predsednik Glasbene Matice, v imenu pevskega zbora g. Pečenko in končno ravnatelj Hubad

Ljubljancem! Naj zavihra lutri zvečer prapor abstinence v vaših rokah, naj se vaša srca radujejo nad nesebičnim delom mladih hmakov. Pridite na akademijo v Union in znova dokažite svojo neomažno voljo do abstinence! Naj bo sleherni Ljubljanečan uveren, da bo imel za seboj neprodno vrsto v boju proti — alkoholnemu kapitalu. — Vstopnine ni!

O podagoškem kongresu v Berlinu bo predaval g. dekan dr. Karol Ozvald v petek 4. t. m. ob 18. uri v univerzitetni dvorani. Vabljeni vsi gg. profesorji in učitelji. Za člane udeležba obvezna! — Društvo slušateljev filozofske fakultete.

Zveza kulturnih društev bo priredila v kino dvorani g. Kregarja v Sp. Šiški filmsko predavanje: V brezkrainem južnem morju. Predavanje v četrtek 3. v soboto 5 in v nedeljo 6. t. m. Začetek ob 20.30 uri.

Kresovanje na Rožniku je lansko leto privabilo velike množice ljubljancev, Šiškarjev in Vičanov. To je dokaz, da je bila misel zopet uvedbe tradicionalnega kresovanja zelo posrečena. Viški Sokol si je nadel nalogo, da priredi letos to kresovanje na Rožniku dne 15. julija. Opozarjamo že sedaj občinstvo na to prireditve, zlasti pa želimo, da se ozirajo na to vsa društva in korporacije pri določitvi lastnih prireditve. 345 c

Odsek admn. in prom. uradnikov III. kategorije, UJNZB vabi vse tovariše, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora, ki se bo vršil v četrtek, 3. t. m. ob 17. uri v društvenih prostorih Oblastnega odbora.

Moderna galerija. Izredni občni zbor Moderne galerije v Ljubljani, bo v soboto, 5. maja ob 8. zvečer v Narodni kavarni. —

Izgubil se je mlad pes-čuvaj volčje pasme. Ime »Lord«. Vrnite ga proti nagradi! Leben oper. gledališče.

mojstrsko delo slavnega FRITZ LANGA.

Iz Maribora

Novi upravni odbor in ravnateljstvo Mestne hranilnice v Mariboru. Včera 2. t. m. se je novi upravni odbor Mestne hranilnice v Mariboru konstituiral tako-le: predsednik trgovec Franjo Bureš, podpredsednik trgovec Janko Tavčar; v ravnateljstvo pa so bili izvoljeni veletrgovec Ferdo Pintar, inženjer Oskar Dračar, msgr. dr. Anton Jerovšek, župan dr. Alojzij Juvan, šolski upravitelj Viktor Grčar, odvetnik dr. Juro Jan, gostilničar Anton Emeršič ter odvetnik dr. Mühleisen. Ravnateljstvo se je takoj nato konstituiralo tako-le: predsednik msgr. dr. Anton Jerovšek, podpredsednik Viktor Grčar. Za pravnega konzulenta je bil izvoljen dr. Franjo Lipold, za njegovega namestnika dr. Alojzij Juvan.

Občinstvu mariborske oblasti v pojasnilo. Zaradi vsestranskih pritožb, da se v mariborski oblasti prodaja samo zrnata in čisto zelo umazana morska sol, se je Gremilj trgovcev v Mariboru obrnil na Zbornico TOI s prošnjo za posredovanje, da bi mariborska oblast dobila tudi sol iz Kreke. Te dni je prejela Zbornica iz Beograda odklonilno rešitev in bo torej mariborska oblast ker je navezana samo na zrnato, sol monopolizirana in jo dodeljuje monopolna uprava sama. Toliko v pojasnilo občinstvu, ker dolži trgovce, da naročajo zrnato sol samo zaradi teža, ker je cenejša in je mogoče pri njej več zaslužiti.

Novi stanovanjski zakon. Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor in okolico bo imelo v petek 4. t. m. ob 20. uri v dvorani Zadružne gospodarske banke sestanek članov. Na sestanku bo odlični pravnik pojasnil novi stanovanjski zakon in položaj najemnikov po tem zakonu. Delegati, ki so bili v Beogradu, bodo pa poročali o borbi za novi stanovanjski zakon. Za udeležbo shoda je potrebna članska izkaznica

Ljudska univerza v Mariboru. V petek, 4. maja ob 8. zvečer zaključil g. prof. Ribarič svoje predavanje o srbski moderni liriki. Tudi drugo predavanje bo plastično ponazoril z recitacijo najlepših pesnitev velikih srbskih pesnikov. V ponedeljek 7. maja: g. msgr. Steska iz Ljubljane o slovenskem skladarstvu v renesansi in v baroku.

Senzacija! Danes! Senzacija!
Kitajska papiga
ZAKLETI BISERI
V glavni vlogi lepa Marlon Nixon.
Lepa igralka s čudovitim biseri.
Papiga kralja zločince.
Predstave ob: 4, 6 in 9. uri.
KINO IDEAL.

Iz Kranja

Zaradi nemoralnosti napram trem mladostnikom deklicam je bil aretiran 38 letni delavec A. M., uslužbenec »Jugočeške«.

Voznik s konji v Kokri. Preteklo soboto popoldne se je hotel vrniti hlapec pri prevozniku Krcu na Klancu s parom konj preko hujanskega mosta.

Iz Trbovelj

Sejem. V soboto, 5. t. m. bo v Trbovljah velik kramarski in živinski sejem. Pevsko društvo Ljubljanski Zvon koncertira v soboto, dne 5. maja zvečer ob osmih v Sokolskem domu v Trbovljah.

Preznanje o sadjarstvu na Dolu. Poudružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je priredila minulo nedeljo predavanje g. Milosa Levstika o sadjarstvu.

Učiteljski tečaj za ročna dela

Oblastni odbor Pomladka Rdečega križa v Ljubljani priredi tudi v letošnjih počitnicah, in sicer od 9. julija do 4. avgusta 1928 učiteljski tečaj za ročna dela Pomladka Rdečega križa.

Tečaj se bo vršil tudi letos na tehniški srednji šoli v Ljubljani, in sicer: I. Splošni tečaj, obvezen za vse udeležence, od 9. do 21. julija 1928 s predmeti: znetenje, izrezovanje iz papirja in kartonaža (osnovni pojmi).

Iz tega strokovnega tečaja pod II si bo izbral vsak udeleženec eno izmed navedenih vrst. Na željo udeležencev se bosta vršila razen tega še: a) tečaj za krajalne tehnike, in sicer: vlaganje v les, imitacija vlaganja v les, žgalna tehnika, slikanje na les in na steklo, batik-tehnika, pastinelslikarja ter sabloniranje na platno, svilo in haržun; b) tečaj za eksperimentiranje.

III. Teoretični del tečaja, ki se bo tudi vršil od 9. do 21. julija, bo obvezen za vse udeležence in bo obsegal predavanja o metodi in pomenu delovne šole, o Pomladku Rdečega križa, o higijeni i. dr. V ta tečaj se sprejemajo tudi učitelji (ice), ki bi obiskovali samo predavanja.

Za udeležence navedenih tečajev bodo pripravljena stanovanja v akademskem kolegiju (Kolodvorska ul. 12) proti odškodnini 150 (sto in petdeset) dinarjev za vsi dni tečaja, za hrano pa skrbi vsak sam (n. pr. v uradniški menzi).

Pouk bo brezplačen, le za nabavo materiala, ki bo potreben za delavnice, mora prispevati vsak po 100 Din, zato pa ostanejo izdelki lasti izdelovalca. Prispevke za material je plačati ob vstopu v tečaj.

Učitelji (ice) osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave z navedbo stroke iz strokovnega tečaja pod II. do dne 25. maja t. l. na oblastni odbor Pomladka Rdečega križa v Ljubljani.

Pri sprejemu bodo imeli prednost oni prosilci, ki že aktivno delujejo pri Pomladku. O sprejemu bo vsak posebej obveščen, zbirališče sprejetih bo pa dne 9. julija t. l. ob 8. uri popoldne na Tehniški srednji šoli v Ljubljani.

Jellowston, dežela gejzirov in ugaslih vulkanov

Velesnimivo predavanje prof. dr. Vouka.

Slovensko planinsko društvo je snoči priredilo svoje drugo javno predavanje v »Unionu«. Predaval je g. prof. dr. V. Vouk o Jellowstonu, deželi gejzirov in ugaslih vulkanov. Predavanje je otvoril predsednik SPD dr. Tominec, naglašujoč, da je gospod predavatelj sin naše lepe Gorenjske, a živi sedaj stalno v Zagrebu.

Amerika je dežela svobode, dolarjev in prirode. Svoboda oznanja takoj, ko pride mo v luko Newyorka, ogromen spomenik boginje Svobode, nebotičniki in druge moderne tehnične naprave dokazujejo moč dolarja, skiptična slika Američanov v gozdu ob weekendu pa je ponazorila, kako ljubi Američan poleg svobode in dolarjev tudi še prirodu.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 2. maja 1928. Višina barometra 308,8 m

Table with columns: Kraj, Cas, Barom., Temper., Smer vetra in brzina, Padavine. Rows include Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skoplje, Dubrovnik, Split.

Solnce vzhaja ob 4.49, zahaja ob 19.6, luna vzhaja ob 16.47, zahaja ob 4.8. Danes je bila v Ljubljani temperatura najvišja 14.0 C, najnižja 12.0 C.

Po teh uvodnih besedah je g. predavatelj popeljal poslušalce v najzanimivejši del ameriške prirode, v Jellowston, kjer se nahaja veliki nacionalni park Amerike.

Po teh pojavih, ki so pričle davne preteklosti v Jellowstonu, je g. predavatelj prešel na sedanje življenje v velikem narodnem parku v Jellowstonu. To so črni medvedje z belim smrčkom, jeleni, losi, bobri, bizoni itd.

Nad vse zanimivo predavanje so poslušali številni ljubitelji prirode in planin in se predavatelju z navdušenim aplavzom zahvalili za prelepe in poučne besede.

Izlet naših avtomobilistov na Bavarsko in Solnograško

Avtoklub kraljevine SHS pripravila letos koncem maja velik avtomobilski izlet svojega članstva v Monakovo in na Solnograško. To bo prvi izlet, ki ga podvzame naš Avtoklub v inozemstvo.

Dasi je izlet zamišljen v obliki turne vožnje, je predvsem družabnega značaja in je zato vsakemu izletniku dopuščena največja osebna svoboda. Vsakdo se lahko ustavi med vožnjo ter si ogleda vse, kar mu ugaja.

Inozemstvo posveča že sedaj pripravam za ta izlet kar največjo pozornost. Največji nemški in sploh kontinentalni avtoklub »Allgemeiner Deutscher Automobil-Club« (ADAC) v Monakovem, ki je lansko leto posetil Ljubljano in našo krasno Gorenjsko, pripravila v bavarski prestolnici našim avtomobilistom izredno ljubezno in priščren sprejem, katerega se udeležijo tudi bavarske države in mestne oblasti.

Enako pozorne so tudi avstrijske zvezne in deželne oblasti. Udeleženci prejmejo med drugim brezplačen avstrijski vizum ter znižane pristojbine za ogled raznih znamenitosti v Solnogradu ter drugih krajih in mestih. Zelo ustrežljiva so tudi hotelska udruženja, ki nudijo v najboljših hotelih izredno znižane cene za prenočišča, hrano in garaziranje.

Izlet, ki bo trajal osem dni, prične 30. maja s startom v Ljubljani, odnosno za mariborsko okrožje v Mariboru. Preko naše Gorenjske gre vožnja čez sedlo Podkoren na Beljak, preko Spitala ob Dravi v Millstatt, kjer je tudi prenočišče prvega dne. Naslednji dan sledi vožnja iz Millstatta preko Katschberga in Radstättskih Tur v Solnograd ter konča zvečer v Monakovem. Sledi dvodnevno bivanje v Monakovem, nakar je tretji odnosno peti dan izleta povratek mimo znamenitega jezera Chiemsee na znani Berchtesgaden z jezerom Königsee ter prihodom in prenočitvijo v Solnogradu. Šesti dan je namenjen ogledu Solnograda in njegovih znamenitosti ter okolice. Sedmi dan sledi vožnja v Ischl z izletom na znameniti Schaffberg, osmi dan pa je povratek preko kopališča Aussee na Korosko in od tam preko Brež, Št. Vida, Celovca in Ljubelja v Ljubljano.

Advertisement for 'Jus primae noctis?' with text 'Ali veste kaj pomeni: Jus primae noctis?' and a small illustration.

Advertisement for 'Kitajska papiga' (Chinese Parrot) by IDEAL, featuring an illustration of a parrot.

Sport

Graz : Ljubljana

V nedeljo dne 6. t. m. bo nastopila v Ljubljani izbrana nogom. enajstotica Gradca, ki bo barve svojega mesta zastopala na medmestni reprezentančni tekmi.

Da bodo Gradčani dobro izbrano moštvo, pričajo že tamošnji listi, kar svedoči tudi rezultat, ki so ga dosegli prošle nedeljo proti zagrebški reprezentanci. Kajti zmagati z 2 : 1 nad Zagrebom, znači res lep uspeh in to se je posrečilo reprezentanci Gradca. Doslej se ni povzpelo nobeno naše reprezentančno moštvo tako visoko, niti Ljubljane, niti Slovenije, da bi zmagalo nad Zagrebom.

Medmestna tekma z Gradcem pa je tudi iz drugega vidika za nas zelo važna. Če sledj se ni namreč v Ljubljani odigrala, če izvajamo tekmo z mešano francosko reprezentanco nobena večja reprezentančna internacionalna prireditelj. Pred leti odigrano medmestno tekmo s Celovcem ne smemo staviti v ta okvir.

Nekaj nogometnih tekem zadnjih dni. V Beljaku je dne 1. maja gostovala Ilirija proti Villacher S. V. ter je zmagala s 4 : 0. V Novem mestu je SK Elan proti SK Slavija dosegel zmago s 6 : 3 (5 : 0).

ASK Primorje (centralni odbor). Seja danes ob 20.30 v tajništvo. — Tajnik L. ASK Primorje (kolesarska sekcija). Danes, v četrtek ob 18. odborova seja in sestanek dirkačev v klubskem lokalu na Masarykovi cesti 1. Zaradi nedeljskih tekem udeležba za vse članke obvezna. — Načelnik.

SK Svoboda. Članski sestanek v petek 4. t. m. ob 19.30 v Gradišču. — Načelnik. Pričetek prvenstvenih tekem izven ljubljanskih klubov okrožja Ljubljana je določen na prihodno nedeljo 6. t. m. V Novem mestu igra tamkajšnji SK Elan z domačinskimi SK Diskom, na Rakeku se srečata SK Javornik in SK Slivnica iz Cerkanice.

Kolesarsko društvo »Sora« v St. Vidu nad Ljubljano, priredi v nedeljo dne 6. maja t. l. otvoritvene kolesarske dirke, proga Št. Vid-Kranj in obratno. Pri dirki na km 50 se klasificira za prvo kolo državnega prvenstva za prvorazredne dirkače, in na 50 km isto za juniorje. Dalje so razpisane tudi dirke za novince, seniorje in damske dirke.

Motorna dirka Motokluba »Ljubljana« na vojaškem vežbališču pri D. M. v Polju. Motorna dirka, katere priredi M. K. L. na vojaškem vežbališču pri D. M. v Polju, se sigurno vrše dne 17. maja t. l. Dirkališče se je začelo z vso vneto urejavo in vodstvo dirke je na delu s polno paro. Privedev bo dogodek prve vrste. Poleg naših dirkačev bodo startali kot gostje tudi sloveči inozemski dirkači.

Najboljše varstvo proti prenosu nalezljivih obolenj potom ustne dupline in dupline v grlu tvorijo okusne ANACOT-ASTILE I.R.S. WANDERL. Podpisana Alojzija Ovsenar izjavljam, da nisem plačnica dolgov svojega moža. ALOJZIJA OVSEMAR.

Gospodarstvo

Vprašanje predvojnih srbskih posojil v Švic. Kakor smo svojetčasno poročali, je obrambni komite švicarskih lastnikov srbskih predvojnih posojil vložil preko svojega pooblaščenega člana pri sodišču v Baselu tožbo proti naši državi zaradi valorizacije teh vrednostnih papirjev v zlatu, dočim plačuje naša država anuitete v francoskih frankih.

Državni dohodki od taks in trošarin V prvih 10 mesecih preteklega finančnega leta (april 1927 — januar 1928) so znašali skupni državni dohodki od taks 886.3 milijona Din. Napram proračunu za to razdobje izkazujejo ti dohodki prebitok od 13 milijona Din, napram dohodkom v istem razdobju finančnega leta 1926./27. pa primanjkljaj od 15 milijonov Din.

Konsum alkoholičnih pijač v Sloveniji. Po najnovejši statistiki je bilo v Sloveniji l. 1927. konsumiranih 30,227.659 litrov zatrošarinjenega vina napram 34,168.154 litrom v l. 1926. Konsum vina je torej občutno padel, kar pa se pripisuje dejstvu, da se je zaradi proste žganjekuhe na kmetih znatno dvignil konsum žganjih pijač.

Promet Poštne hranilnice s inozemstvom. Kakor smo že poročali, morejo lastniki čekovnih računov preko Poštne hranilnice neposredno nakazovati denar v inozemstvo, in sicer do vsote 3000 Din brez vsakih formalnosti. Za take naloge se poslužujejo obrazcev 110 š (enalog za izplačilo). Virmanska (Žirovna) in izplačilna nakazila se zankekrat vršijo neposredno v Avstrijo, Češkoslovaško, Italijo, Madžarsko in Švico (z Madžarsko je zankekrat uveden samo virmanski promet).

Prvi letošnji centralni zbor industrijskih korporacij se bo vršil 9. in 10. maja v Beogradu. Na dnevnem redu so naslednja važna vprašanja: 1.) Državne nabavke in zakon o državnem računovodstvu. 2.) Finančiranje oblastnih samouprav. 3.) Ukinitve davka na poslovni promet. 4.) Uslužbeni davek. Bazo za diskusijo o zakonu o državnem računovodstvu bosta tvorila v glavnem tozadevni referat, ki je bil predložen na IV. rednem kongresu gospodarskih zbornic in organizacij 11. in 12. novembra 1926 in elaborat Industrijske zbornice v Beogradu od 30. aprila 1928.

Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo se bo vršil v nedeljo, 6. t. m. ob 9. popoldne v Narodnem domu v Celju. Vabijo se vsi člani sadjarji in vrtnarji k obilni udeležbi, da pokažejo, da se vedajo velike gospodarske važnosti teh paugov in da znajo ceniti delo in stremljenje Sadjarskega in vrtnarskega društva. Vse podružnice naj odpošljejo na občni zbor svoje delegate. Vsakoletni občni zbor bo del častnega nastopa zavednih in navdušenih sadjarjev in vrtnarjev. Udeleženci obnega zboru imajo pravico do polovične vožnje. Vozna listke naj shranjajo za povratek.

Plaćilo 12. kupona agrarnih obveznic. Finančno ministrtvo je dalo generalni direkciji državnih dolgov na razpolago 3.5 milijona Din za izplačilo 12. kupona 4 % posojila za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini in za izplačilo v svrhu amortizacije izrežanih obveznic. Izplačilni rok za 12. kupon je zapadel 1. t. m.

Plemenski seimi za bika v radovliškem okraju. Ob priliki letošnjih licenciranj v radovliškem okraju bodo prirejani istočasno in na istih mestih (sejmšiščih) tudi plemenski seimi za bika. Licenciranje bikov se bo vršilo: 4. t. m. na Jesenicah, 5. t. m. v Kranjski gori, 15. t. m. v Lescah in 16. t. m. v Bohinjski Bistrici. Na Jesenicah in v Kranjski gori je istočasno tudi razstava krav in telic s premiranjem. Interesenti za gorenjsko pincavsko govedo, ki je splošno znana po svoji odpornosti, skromnosti in visoki mlečnosti, se zlasti opozarjajo na plemenski sejem v Lescah 15. t. m., kamor bodo prignani bikli iz 115 občin ter bo tu marsikak lep plemenjak na prodaj za zmerno ceno.

Znato poslabšanje francoske trgovske bilance. V prvem četrtletju t. l. je bila francoska trgovska bilanca pasivna za 211 milijonov frankov, dočim je bila v istem razdobju preteklega leta aktivna za 697 milijonov frankov. Uvoz je v prvem četrtletju znašal 12.97 (lani 13.23) milijarde frankov, izvoz pa 12.67 (13.92) milijarde frankov. Pokuševalnica na Zagrebškem zboru. Pri severnem vzhodu v Zagrebški zbor, v levi vrsti samostojnih paviljonov se nahaja v prvem paviljonu pokuševalnica, ki jo je otvorila znana tvrdka dr. A. Wander, d. d., Zagreb, za svoj priljubljeni preparat Omvaltine. Ta pokuševalnica vpliva resno na obiskovalca s svojim poučnim in reči moramo, gotovo tudi znanstvenim značajem, priznajo pa s svojo čisto znanostjo in s svojimi svetlimi barvami. Reklamo za Omvaltine smo čitali že v raznih novinah, vendar mnogi še ne vedo, kaj je Omvaltine. Zato nudi tvrdka vsakemu posetniku zboru, da pokaže to po vsem svetu znano koncentrirano hranilo in da se prepriča o njegovem zelo prijetnem okusu. Ne zapustite Zagrebškega zboru, ne da bi posetili paviljon dr. A. Wandera, kjer je obiskovalcem na razpolago strokovnjak, ki vam bo dal vsa potrebna pojasnila o Omvaltini. Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. maja ponudbe glede dobave 2 vagonov pšenične moke in 10 ti-

soč kg ovsa; do 10. maja glede dobave 250 m³ lesa. Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 9. maja ponudbe glede dobave raznih strokovnih knjig in časopisov; do 12. maja glede dobave aparata za polnjenje bencinskih jamskih svetilk. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 10. maja ponudbe glede dobave transportnega pasu. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 16. maja pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede oddaje kolodvorske restavracije v Mostarju v zakup; 14. in 15. maja pri ministru za vojsko in mornarico, oddelek za mornarice v Zemunu, glede dobave raznega platna; 14. maja pri štabu 40. pešaškega polka »Triglavskega« v Ljubljani (Poljanska cesta) glede dobave živil (testenine, riž, zdrob, fižol, krompir, olje, sladkor, kis itd.). — Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

Ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično živahen. Tečaj so ostali v glavnem nespremenjeni. Potrebo v devizah na Trst in Newyork je krila privatna ponudba, v ostalih devizah pa Narodna banka. Delnice Združenih papirnic Veveče, Goritane in Medvođe so po odbitku kupona za l. 1927. (8 Din) in glede na istočasno izdajo gratis delnic (na štiri stare ena gratis delnica, udeležena na dobičku za l. 1927.), notirale 105 denar (prej 135).

Na zagrebškem efektom tržišču se je vojna škoda okrepila za 2-3 točke. Pri slabem prometu se je promptna trgovala po 438, za maj pa po 439. Investicijsko se je pri čvrsti tendenci trgovalo po 92. Med bančnimi vrednotami se je Prastedična okrepila na 810, ostali bančni papirji pa so se trgovali po nespremenjenih tečajih. Ljubljanska kreditna notira 192 — 130. Med industrijskimi papirji so se ponovno dvignile delnice Tvoznice vagonov (Brod) in trgovale po 85. V ostalem so bili zaključki v Trboveljski po 525, v Dubrovački po 445 in v Slavoniji po 12.

Devize in valute. Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.9125, Berlin 13.5775 — 13.6075 (13.5925), Bruselj 0 do 7.9345, Budimpešta 0 — 9.9285, Curih 1093.5 do 1096.5 (1095), Dunaj 7.9822 — 8.0122 (7.9972), London 276.9 — 277.7 (277.3), Newyork 56.73 — 56.93 (56.83), Pariz 0 — 223.6, Praga 168.1 — 168.9 (168.5), Trst 298.125 do 300.125 (299.125).

Zagreb. Dunaj 7.9822 — 8.0122, Berlin 13.5756 — 13.6056, Milan 298.286 — 300.286, London 276.9 — 277.525, Newyork 56.695 do 56.895, Newyork kartel 56.79 — 56.99, Pariz 222.6 — 224.6, Praga 168.1 — 168.9, Curih 1093.5 — 1096.5.

Trst. Beograd 33.275 — 33.575, Dunaj 264 do 270, Praga 56.1 — 56.4, Pariz 74.525 do 74.825, London 92.49 — 92.69, Newyork 18.93 do 18.99, Curih 334.75 — 366.75; dinarji 33.25 — 33.75.

Dunaj. Beograd 12.48625 — 12.52625, Berlin 169.68 — 170.18, London 34.63 — 34.73, Milan 37.3825 — 37.5825, Newyork 709.45 do 711.95, Pariz 27.91 — 28.01, Praga 21.02125 do 21.10125, Curih 136.70 — 137.20; dinarji 12.42 — 12.48.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 124.125, Newyork 519.025, London 25.32, Pariz 20.42, Milan 27.32, Praga 15.38, Budimpešta 90.675, Bukarešta 3.21, Sofija 3.74, Varšava 58.20, Dunaj 73.025.

Dunaj Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.115, v Berlinu 7.358. Elekti. Ljubljana. Investicijsko 90.75 — 0, Celjska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128 — 0, Prastedična 807.5 — 0, Kreditni zavod 157 do 175, Veveče 105 — 0, Kranjska industrijska 300 — 0, Ruše 265 — 280, Stavbna 56 — 0, Sežir 110 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 496 — 498, kasa 496 — 498, za maj 439 do 440, za junij 443 — 447, investicijsko 91.75 do 92, agrarne 57.25 — 58; bančne vrednote: Hipo 58.5 — 59, Kreditna 35 — 0, Jugo 87.5 — 88, Ljubljanska kreditna 129 — 131, Narodna 6700 — 6800, Prastedična 809 do 812, Srpska 135 — 0, Zemaljska 143 — 148, Poljo 16.25 — 16.5; industrijske vrednote: Našička 1750 — 0, Gutmann 205 — 210, Slevs 115 — 0, Slavonija 10 — 12.5, Danica 136 — 145, Drava 0 — 37.5, Seferana Osijek 510 — 530, Tvoznica vagonov 84 — 85, Union 250 — 260, Veveče 105 — 109, Dubrovačka 445 — 460, Trbovlje 525 — 530.

Beograd. Vojna škoda 434.5 — 435.5, investicijsko 91.5 — 92. Blagovna tržišča. Ljubljanska blagovna borza (2. t. m.) Les: Tendence čvrsta. Zaključeni so bili 4 vagoni bukovih plohov, 2-5 m, 27-100, I, II, III, fco vagon naklad, postaja po 440. Deželni pridelki: Tendence čvrsta. Zaključeni ni bilo. Cena moki in turščici se je nekoliko dvignila. Nudi se pšenica (78-79 kg, 2 %, slov. postaja, mlevska tarifa, plač 30 dni): baška, promptna po 415.5 do 420, slavonaska, promptna po 397.5-400; turščica (slov. postaja, navadna tarifa, plač 30 dni): baška, promptna po 345 do 347.5, za maj po 350 — 352.5, činkvantin, promptni po 350 — 355.5; oves: baški, zdrav, rešetan, promptni po 305 — 310; moka: »og«, fco Ljubljana, plač po prejemu po 565 — 575.

Zivinski sejem v Ljubljani. Na večerajšnji živinski sejem je bilo prignanih 265 konj, 69 volov, 31 krav, 6 telet in 711 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 34 konj, 32 volov, 19 krav, 5 telet in 628 prašičkov za rejo. Promet je bil zelo živahen. Zlasti je bila velika kupčija s prašički za rejo. Voli so se podražili za 1 do 1.50 Din, deloma tudi krave klobasarice. Za kg žive teže notirajo: voli I. 10.50, II. 9.50, III. 8.50; krave debele 5-6, krave za klobasarje 3-4.50; teleta 12 — 13 Din. Novosadska blagovna borza. Tendence nespremenjena. Nene pšenici, turščici, moki in otrobom so nekoliko popustile. Promet 28 vagonov pšenice, 34 vagonov turščice in 1 vagon moke. Pšenica: baška, 77-78 kg 360 — 362.5; baška, 78-79 kg 362.5 — 365; banaška, 78-79 kg 357.5 — 360. Oves: baški in sremski 260 — 265. Turščica: baška in sremska 287.5 — 292.5; za maj 292.5 — 297.5; banaška 285 — 290. Moka: baška »og« in »og« 485 — 495; »2« 465 do 475; »3« 445 — 455; »4« 415 — 425; »5« 350 — 360; »6« 240 — 245. Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 232.5 do 237.5.

„Doko čevlji“

so v trpežnosti in eleganci neprekosljivi.

Kupujte v lastno korist samo **DOKO** čevlje.

Vsem našim odjemalcem računamo popravila 50% ceneje.

Doko trgovina, Prešernova ul. 9, dvorišče.

Cenj. damam

ve najvidnejše priporočam za izdelavo pomladanskih plaščev, kostumov in oblek kakor tudi za raznovrstna popravila. Postrežba točna, solidna in primarno najnižje cene. Damski krojaški mojster **JOSIP BAJDE**, Krekov trg 10/II — hiša Volkta. 6828-a

Elektrotehnik

absolvent srednje tehnične šole, vešč vsakovrstnega montiranja in tudi inštaliranja radia, želi primerne stalne službe. Ponudbe pod »Zmožen 13« na oglasni oddelek »Jutra«.

Originalne barve

matrice (kože), vošteni papir

Radio

Izveček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (468 m 25 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON (DAVENTRY 1604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0.7 kw), BRNO (441 m 3 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (MOTALA 1320 m 30 kw)

Četrek, 3. V.

BERLIN 21: Klavirski koncert. — 1. Mozart: Klavirski trio v B-duru. — 2. Beethoven: Klavirski trio v B-duru.

FRANKFURT 20.15: Koncert vrhunskega kvarteta. 1. Olinka: Sovernica. — 2. Solnce vabaha. 3. Kolatlin: Kozakova molitev. — 4. Sere-moda. — 5. Nižinski: Zosozia. — 6. Arhan-gelski: Noč se deia. — 7. Ruski potpori. — 8. Ukrajinske nar. pesmi. — 9. Varlamov: Svedni vihar. — 10. Kolatlin: Signalna ko-ranica.

LANGENBERG 20.10: Koncert solistov orkestra in zboru. 21.10: Komorna glasba. — 1. Smetana: Od-dalni kvartet. — 2. Dvojak: Odalni kvar-tet op. 103.

STUTTGART 20: Večerni koncert orkestra in solistov.

PRAGA 20: Simfonični koncert. — 1. Smetana: Iz ciklusa »Moja domovina«. — 2. Karel: Tri slovaške melodije. — 3. Dvojak: Po-vojni mož. — 4. Liszt: Preludij. — 5. De-lius: Poletni vrt. — 6. Wagner: »Tristan in Izolda«.

LONDON 19.15: Koncert pesmi Hugona Wolfa. 19.45: Vojaška godba. — 1. Brahms: Aka-demična slavnostna uvertura. — 2. Čajkov-ski: »Evgen Onegin«. — 3. Pesmi za so-pran. — 4. Coates: Trile medvedje. — 5. Pesmi. — 6. Coleridge-Taylor: »Hia-vatha«.

ZAGREB 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage.

BRNO 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage.

REM 20: Faliova opereta »Dolarica princesa«.

DUNAJ 20.10: Večer narodnih pevcev. (Sodelu-jejo solisti in komorni kvartet.)

VARŠAVA 19.20: Potekajo: »Stigismund August«; opera v 3 dejanjih.

STOCKHOLM 19.45: Shakespearova drama »Vi-har«.

Petek, 4. V.

BERLIN 20.30: Suite. — 1. Couperin — R. Straub: Plesna suita. — 2. Bizet: Koncertna suita st. — 3. Čajkovskij: Karakteristična suita.

FRANKFURT 20: Pevski koncert. Nato prenos dramskega večera iz Kasselja.

LANGENBERG 20.10: Mešan večer. (Solisti, recitacije itd.)

STUTTGART 20.30: Čajkovskij: »Evgen Onegin«; opera v 3 dejanjih.

PRAGA 20.10: Zabaven večer. Nato koncert tamburaškega zboru.

LONDON 19.15: Koncert pesmi Hugona Wolfa. 20.15: Klavirski koncert. — 1. Arenski: In-termezzo. — 2. Granados: Španski ples. 21.30: Simfonični koncert. — 1. Schumann: »Manfred«; uvertura. — 2. Liszt: Klavirski koncert v A-duru. — 3. Delius: Plesna rapsodija. — 4. Mendelssohn: Cetrti sim-fonični v A-duru.

ZAGREB 20.3: Koncert. (Musorgski, Čajkovski, Hans, Straub, Schubert.)

BRNO 21: Koncert komorne glasbe.

RIM 20.45: Koralni in orkestralni koncert.

DUNAJ 20.30: Dramatski večer. — Avertentko: »Ljubavno pismo«.

VARŠAVA 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije.

STOCKHOLM 19.45: Koncert. — 1. Wagner: »Večni mornar«; fantazija. — 2. Pesmi za tenor. — 3. d'Albert: Iz opere »Nižava«. — 4. Pesmi. — 5. Massenet: Iz opere »Thais«. 6. Gounod: Iz opere »Faust«. — 7. Pesmi za tenor. — 8. Delibes: Iz opere »Lakmé«. — 9. Weber: »Čarostrelec«; uvertura.

Sobota, 5. V.

BERLIN 20: Pevski koncert mešanega zboru. 22.30: Orkestralni koncert lahke godbe.

FRANKFURT 20.15: »Razkolnikov« ali »Zločin in kazenski«; drama po romanu Dostojevskega.

LANGENBERG 18: Večerni koncert orkestra. 20.15: Zabaven večer. (Med drugimi: Offen-bachova opereta »Zaroka pod interno« in Benedixova veseloga »Sovražnik ženske«.)

STUTTGART 20.15: Mešan večer. (Orkester, solisti, recitacije itd.)

PRAGA 19.30: Marsikova opera »Črni lokvanj«. (Prenos iz gledališča v Bratislavi.)

Samo iz originalnog

Jugobanat-patent-brašna

dobiva se najbolje pecivo!

Lisičje, polhove kože

za modroce najboljša in najcenejša pri **M. MASTERL** tovarna žime

Strazišče pri Kranju

Selitve

v mesto in na drželo strokovno in najcenejši potom

Slovenia Transpor

Ljubljana, Miklošičeva cesta 28
Telefon št. 2718

Nouveante — Salon damskih klobukov

ANGELA PEKOLJ, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 24 (pritličje)

se priporoča cenj. damam za obilen obisk. — Delo po najnovjših dunajskih modelih.

Generalno zastopstvo vseh jugoslovan-skih tovarn

kisove kisline

ima za Slovenijo **Gospodarska zveza v Ljubljani**, na katero se direktno obračajte glede ponudb.

za Gestetner cikelosti specialni papir za razno evanje, se dobi najceneje pri

Lud. Baraga, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6./1.
Telefon št. 2980

Najboljše sukno za plašče

in spomladanske obleke, volneni rips, kasha in druge novosti za ženske obleke, perilo, ovratnike, samovoznice itd. — kupite najceneje pri tvrdki

I. N. Šošarič,
Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

MEHANIČNA HRANILNA PUŠICA

s premično figuro in skrivnim zaklopem.

Najnovjši „šlager“ 1928

Odlikovano s srebrno kolaino Heidelberg 1927

Prihranki so najsigurnejši dobiček

Zato vam daje najlepšo priliko moja umno konstruirana hranilna hišica iz trdnega lesa v pestri mnogobarvni izdelavi. Mehanični hranilnik ima sprejeto figuro. Ta figura se **casuče avtomatično**, kakor hitro položiti na pripravljeno krožnik novec katere koli velikosti **sama od sebe nakoli** in vrže novce v hišico. **Največja zabava za staro in mlado!** Hranilna hišica ima skrivnen zaklop, se da odpreti le kot pove vsaki pošiljavi dodani navod o uporabi. Zatorej je nepristranski ki jim ta tajnosti znana nemogoče hranilnik odpreti. Kjer ni v prodaji naročite naravnost pri **samoprodaji DRAGO ČERNJAVA, MOSTE pri Ljubljani**. — Cena komadu Din 35.— tranko proti predplačilu po povzetju Din 40.— Preprodajalci krošnjariji trafikanti — seznanjeni se s tekojo povsod. Prospektu gratis. V in-terestno se razpisalja le proti predplačilu radi visokih stroškov za porto.

OSEBNI AVTO

znamke „MAG“ s 4-5 sedeži, 4 cilindri, vse v najboljšem stanju se takoj proda.

M. Grundner, Zreče pri Slovenskih Konjicah.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel z majem znano **trgovino z mešanim blagom** g. Jerneja Glaviča **v Sp. Šiški na Celovski cesti 85** in jo zaožil s svežim blagom, da lahko z njim postrežem cenjenemu občinstvu, kateremu se naj-boleje priporočam.

Saša Kovač
trgovec v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 85.

Nenadoma nas je zapustil sredi plodonosnega dela za vojne žrtve naš član in podpredsednik

Franc Jenko

Prijubljenega tovariša smo položili dne 2. maja popoldne na celjskem mestnem pokopališču k večnemu počitku.

Pokojnemu, ki mu življenje ni moglo vrniti zdravlja in sreče, ohranimo vsi prijatelji in znanci v najlepšem spominu.

V Celju, dne 3. maja 1928.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju.

Za ohranitev svojega zdravja uporabljajte

TRIPLEX

sigurnostno steklo, ki se ne zdrobi in se radi tega poškodbe nemogoča.

Drobec navadnega stekla tvori največje nevarnost. Jasno, prozorno. Drobitev nemogoča, radi tega poškodbe izključene. Skoro povsod s največjim zadovoljstvom svedeno za avtomobile, avtobuse, zrakoplove, vozove, tramvaj, železnice, avtomobiliste, motorne vozače in sportnike. Izključene očesne poškodbe po steklenih drobcih pri močnejši »TRIPLEX sigurnostnih očal«!

Jedinsvena fabrikacija:

S. A. des Glaceries et Charbonnages de Bohème Ancienne firme ANDREAS ZIEGLERS SOHN, Stankau.

Samoprodaja za vso Jugoslavijo:

WEISS I DRUG D. D., steklarna, ZAGREB, Kotarska cesta.

Prvovrstna pisarniška moč

s dolgoletno prakso, s odličnimi klasifikacijami, veztrana v vseh pisarniških poslih, s perfektnim znanjem slovenske in nemške stenografije, srbohrvaščine in samostojne korespondence, želi premeniti mesto. Ponudbe znavedbo plače pod šifro »Prvovrstna« na oglasni oddelek »Jutra«.

Frostovoljna razprodaja.

Vsled opustitve restavracije »Ljubljanski dvor« v Ljubljani razprodajamo od danes naprej zalogo raznih vin iz soda, vina v buteljkah, tu-in inozemskega šampanjca in raznih likerjev in sicer po sledečih cenah:

Dolenjski cviček	liter à Din 12.—
vipavska črnina	» » » 24.—
kraški teran	» » » 26.—
chianti vino	» » » 30.—
istrski refoško Isola	» » » 30.—

razne vrste vin v buteljkah po ceni Din 36.— za steklenico.

Poleg tega je naprodaj 27 komadov zdravih in dobro ovinjenih sodov po nizki ceni.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sočutja povodom izgube naše ljube, dobre, nepozabne

Mice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sožalje, za prekrasne vence in cvetje ter mnogoštevilno spremstvo na nični zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo njenemu šefu, gospodu industrijalcu Bonaču ter njegovemu osebju, Št. Jakobskemu naprednemu društvu, njegovemu ženskemu odseku, gledališkemu odru, Sokolu II. in pevskemu zboru.

Vsem ponovna najtoplejša zahvala.

Ljubljana, 2. maja 1928.

Zalujoča rodbina Chvatlova.

JOSIP ČARMAN naznanja v svojem in imenu svojih otrok **MARIJE, JOSIPINE, ADOLFA** in **RUDOLFA** ter vseh ostalih sorodnikov tužno vest, da nas je naša iskreno ljubljena soproga, mati, teta in svakinja, gospa

Marija Čarman

dne 1. maja po dolgi mukopolni boleznici za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši dne 3. maja ob 14. uri 30 iz hiše žalosti Resljeva cesta 25 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. maja 1928.

Iz življenja in sveta

Strahote potresne katastrofe v Korintu. Glavna ulica nesrečnega mesta po potresu.

Smrt člana francoske Akademije

V Parizu je preminul Francois de Curel, plemenitaš, potomec stare aristokratske obitelji v Metz, ki se je po nemški okupaciji nastanil v Parizu in postal francoski državljani.

V mladih letih je Francois de Curel študiral tehniko in je postal inženjer. Vendar ni nikdar praktično uporabil diplom, ki so mu jih podelile visoke šole. Raje se je posvečal lepi književnosti. L. 1889. je izdal dva romana. Knjigi sta bili dobro sprejeti, vendar pisatelj z njima ni bil zadovoljen. Čutil je, da je težišče njegovega talenta drugje in se je posvetil gledališču.

V oderski smeri se je udeleževal baron de Curel od l. 1892. do svoje smrti. Leto za letom je polnil gledališke knjižnice na Francoskem in predale dramaturgov, ki so radi igrali njegove komedije in drame. Dosegel je z njimi včasih uspehe, včasih tudi neuspehe, vendar več uspehov kakor neuspehov.

Francois de Curel je prišel do največje veljave v dobi naturalizma. Na odru »Svobodnega gledališča« se je pojavil z delikatnimi psihološkimi vprašanji in z globoko problematiko. To ga je dvignilo nad mnoge sodobnike in mu je tudi prineslo sprejem med člane Francoske akademije.

Republika sprejema kralja...

Moskva, ki že 10 let ni videla nobene kronane glave, bo danes 3. maja doživela izredno čast, da stopi na njena tla afganistanski kralj Aman Ullah. Suveren se pripelje v sovjetsko prestolnico s posebnim vlakom ter bo sprejet od ruskih oblasti in njihovih predstavitev s posebnimi častmi. Na postaji ga bo pozdravil prezident Kalinin, zunanji minister Čičerin, drugi dostojanstveniki in diplomati.

Kajpada bo s tem sprejemom združena tudi vojaška parada. Vojaške časti bo izkazala monarhu posebna brigada kavalarije, ki bo spremljala Aman Ullaha do plače veleindustrija Morozova. Pod njegovo streho bo Aman Ullah sprejemal tuje deputacije in zastopnike evropskih držav. Za to svečanost so predpisane paradne uniforme. Zvečer se bo vršil na čast Aman Ullahu velik diner na državne stroške.

Kaj je upropastilo Dempseyja

Bivši slavni svetovni prvak v boksanju Jack Dempsey, ki je veljal mnogo let za najmočnejšega moža pod solncem in zvezdami, je imel pred kratkim tožbo s svojim nekdanjim manažerjem Jackom Kearnsom. Kearns, ki se ima za svoje ogromno premoženje zahvaliti Dempseyju, zahteva, da mu mora boksar plačati 430.000 dolarjev odškodnine. Pravi, da je to vsoto izgubil, ker se je Dempsey predčasno umaknil iz bokarskega kola ter ga s tem materialno oskodoval.

Obravnava je bila seveda izredno živahna. Vzbujala je vsestransko zanimanje, ki je bilo tem večje, ker je umel Kearns napraviti zase velikansko reklamo. V najbolj razširjenem newyorškem listu je namreč Kearns precej jasno povedal, da je kriva Dempseyjeva propast v boksanju njegova — mlada žena.

Na razpravi je spustil Kearns filipiko in je Dempseyja obdolžil nezvestobe glede na njuno medsebojno pogodbo. Dejal je, da zahteva povračila v znesku 430.000 dolarjev za vsako ceno, kajti škoda, ki jo je utrpel zaradi Dempseyjeve izgube svetovnega bokarskega prvenstva, gre v milijone. Tako majhno vsoto dolarjev pa zahteva samo zaradi tega, ker ve, da Jack Dempsey ni sam zakrivil svojega nazadovanja v bokarski stroki, ampak je samo žrtev...

Dempsey je namreč začel od dneva, ko je poročil filmsko igralko Estello Taylerjevo, pešati. Taylerjeva je po Kearnsovih besedah diabolna ženska,

pred katero so prijatelji Dempseyja zelo svarili. Toda šampijon se ni oziral na opozorilo, marveč je pustil, da ga je Genne Tunney potokel in premagal. S tem je bil njegov naslov svetovnega bokarskega mojstra za vselej zapečaten. Dempsey se ni briga niti za svoje trenerje, niti za trenajo.

Bivši bokarski šampijon si je prepovedal razpravljanje o njegovih privatnih družinskih razmerah pred javno instanco ter je očital svojemu nekdanjemu manažerju grobo nehalnost. Povedal mu je v brk, da je po njegovi zaslugi nakopičil ogromno premoženje in da je še potem, ko se je že umaknil iz bokarskega kola prispeval k njegovim

dohodkom. Tisti dan, ko je izgubil naslov svetovnega mojstra v boksanju, je prejel 450.000 dolarjev. Dve tretjini te vsote je odrlin Kearnsu, tretjo tretjino pa obdržal zase. Kearns ni v pravi, če zahteva od njega kakršnokoli odškodnino, kajti njegovo zakonstvo ni v nobeni zvezi z njegovo kariero.

Poslušalstvo je z velikim zanimanjem sledilo Dempseyjevu zagovoru ter je na koncu prirejalo boksarju bučne ovacije. Med poslušalstvom je bila tudi lepa filmska igralka Estella Taylerjeva, ki se je pač muzala, ko je čula, da se je stvorila okrog njene osebe nova moderna legenda o Samsonu in Dalili.

Sedemmilijonsko mesto pozdravlja tri letalce

Dobra dva tedna potem, ko so odleteli prekomorski letalci Koehl, Hühnefeld in Fitzmaurice iz Baldonella na Irskem proti Ameriki ter obtičali na puštini Greenly Islanda, je bilo njihovega prisilnega pristanja konec. Spoznavši, da je »Bremen« nepopravljivo in nerabna za nadaljnji polet v Washington in Newyork, so moške sedli na ameriško letalo, ki jih je neslo v naročje prestolnice Združenih držav in v Newyork. Kakor je bilo pričakovati, je bil sprejem v sedemmilijonskem Newyorku veličasten. Nič ga ni zametnilo dejstvo, da se polet ni obnesel po prvotno nameravanem načrtu naravnost do cilja. Američani so na to pozabili in so sprejeli letalsko trojico kakor se sprejme pionirje nove stvari, za katero so bile potrebne ogromne žrtve.

Slavnostni sprejem v Newyorku se je začel v nedeljo zjutraj. Nedeljsko solnce se je kraljevsko razlilo po newyorških avenijah, ki so se napolnile z desetstično množicami. Vse je vrvelo in pričakovalo trenutka, ko se pojavijo zmagovalci Oceana na ulici.

Ob 8. in trideset zjutraj je letalska trojica ostavila hotel Ritz Carlton. Letalci so sedli v avtomobil, katerega je spremljala ogromna eskorta stražnikov na motociklih. Skozi vse ulice so se vlekli dolgi spalirji. Ljudje so pozdravljali z robci, s klobuki in z vzklikanjem.

Ta vožnja po newyorških avenijah je trajala dobre dve uri in šele ob 11. je avtomobil dosegel pristanišče, kjer je bila zasidrana ladja »Dresden«, s katero sta prispeli v Newyork ženi letalca Koehla in Fitzmauriceja.

Transoceanski parnik »Dresden« je bil v praznični obleki. Raz napetih konopecv so vihrale zastave, godbe so igrale ameriško in nemško himno in med splošnim hrupom in truščem sta padli v objem svojih mož Koehlova in Fitzmauricejeva žena. Ta trenutek so izrabili fotografi, ki so takoj razvili slike ter jih poslali velikim listom v objavo. Nato so dvignili sidra in »Dresden«, ki se je nahajala v prostoru za predpisano karanteno, je zapustila svoje mesto ter odplula v spremstvu dveh obalnih ladij proti Manhattanu, kamor je dospela ob 12. polpodne.

Tu je bil že pripravljen sprevod vojaških čet, broječ 10.000 mož. V blestečih uniformah so kolone odkorakale proti mestni zbornici, neprestano spremljane od morja ljudi, ki se je pomikalo strumno za njimi. Nebo se je pomračilo. Vil se je dež, toda ploha ni razgnala ljudi, marveč jih je združila še v tesnejšo maso. Dvanajst vojaških godb je igralo na raznih mestih, koder se je premikal sprevod. Razlegale so se ameriška, irska in nemška himna in klicanju ni bilo konca ne kraja.

Stotnik Koehl, žena svetilniškega čuvaja Le Temple, baron Hühnefeld in John Le Temple na pustem otoku Greenly Islandu.

Letalo »Bremen« na lediščih Greenly Islanda, od koder radi težkih poškodb ni moglo poleteti v Newyork.

Pred newyorško hišo je pričakoval letalce slavnostni odbor. Na tribunah se je razvrstilo pet tisoč oseb, ki so vihtele nemške, irske in ameriške prapore. Po stopnicah sta naprej šli ženi stotnika Koehla in majorja Fitzmauriceja ter hčerka poslednje. Letalce je nato pozdravil newyorški župan Walker. Imel je kratek nagovor. Nato je namestnik guvernerja Smitha, generalni major Haskell, poveljnik oborožene sile države Newyork izročil Koehlu, Hühnefeldu in Fitzmauriceju častne diplome in spominske kolajne. Koehl, Hühnefeld in Fitzmaurice so se kratko zahvalili, sedli so zopet v avtomobil in oddrdrali na Madison Square, kjer gori večna luč za vojake, padle v svetovni vojni. Sprevod se je ustavil. Letalci so izstopili, položili venec na grob neznanega vojaka in množica je nekaj minut molče razmišljala o tehnik, ki pomaga zbrisavati velike rane ter zblíževati narode. Sprejema posadke »Bremena« so se poleg drugih odličnikov udeležili tudi mnogi znameniti ameriški letalci. Navzoča sta bila Byrd in Chamberlin, Lindbergh pa je manjkal.

Še nepotrjena poročila napovedujejo, da se vrnejo oceanski letalci dne 21. maja s parnikom severnemorskega Lloyda »Columbom« v Nemčijo ter se izkrcajo v Bremerhafnu. Kaj se bo zgodilo z letalom »Bremen«, še ni določeno. Amerika baje želi, da bi prišlo letalo v njeno last in v njene muzeje. Končna odločitev še ni padla.

Prof. Hugo Junkers, konstruktor letala »Bremen«, je odpotoval iz Hamburga v Ameriko, kjer nameravajo desauske tvornice zgraditi velike tovarne za izdelovanje letal in motorjev. Prof. Junkers spremlja na tem potovanju tudi njegova žena.

Mister Walter May in njegova žena

dva sila bogata Američana, ki prebivata v Parizu, bosta v kratkem praznovala svojo zlato poroko. Na to slavnost sta povabila med drugimi 63 svojih prijateljev v Zedinjenih državah — ki jim sama plačata vse potne in druge stroške.

Cenzura za Bakerjevo

Dne 30. aprila so imeli v Budimpešti pravcato aprilsko komedijo. Komisija za čuvanje pravnosti je povabila mulatško pesalko Josephino Bakerjevo predse, da se na lastne oči prepriča, če je njen pes moralen ali pohujšljiv. To se je zgodilo zaradi tega, ker ima Madžarska poseben zakon za zaščito morale. V komisiji so bili poleg drugih visokih državnih funkcionarjev sam notranji minister Scitovsky, njegov državni tajnik in načelnik Budimpešte.

Kljub temu, da ima madžarska prestolnica nešteto zabavišč in barov, je enaka usoda kot Bakerjevo doletela dolej samo eno pesalko — znano Anito Berberjevo. Berberjeva, ki je znana po svojih škandalih, je bila izgnana iz Budimpešte, Bakerjeva, o kateri je znano, da ne pleše zaradi škandalov, ampak tako kakor čuti, se bo omejitvam najbrže podvrkla in tako bo gledala Budimpešta mulatko lahko brez pohujšanja in greha.

Boa constrictor v zaboju za banane

Iz Budimpešte poročajo o nenavadnem dogodku: Pred nekaj dnevi je prejel neki dvignilski trgovec obvestilo, da je dospel na njegov naslov zaboju banan, katere je treba takoj razložiti, da se ne pokvarijo. Poslal je na postajo voznika, ki je zaboju naložil in ga pripeljal v trgovino.

Pomočniki so se spravili na pokrov, katerega so odprli s sekirami. Toda glej, čim so dvignili prvi šop divnega sadeža, je skočila pokonci kačja glavica, iz nje pa je siknil jeziček, ki je obetal pičiti vsakogar, ki bi se približal kači. Razume se, da so se pomočniki razbežali na vse strani in da so šli najprej po policijo. Toda i policaj ni imel korajže, da bi se približal živali

Naše obleke

za gospode se odlikujejo po eksaktnem kroju, najfinjšem blagu in najnižjih cenah. Vabimo vse na ogled in na osebno preizkušnje
DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

in tako so naposled k zaboju pripeljali nekega profesorja. Ta je izjavil, da je treba z zabojem zelo previdno ravnati, ker se nahaja v njem boa constrictor, mlada, toda izredno nevarna kača. Mladica, ki meri v dolžino en meter, so izvabili v stekleno posodo in so ga prodali budimpeštanskemu zoološkem vrtnu za 40 madžarskih pengö.

Bela Kun,

vođa madžarskih komunistov, je bil te dni arhivan na Dunaju, kjer se je skrival že dalj časa in vodil boljševiško propagando po Srednji Evropi.

Velikodušen predsedniški kandidat

Dr. Hipolito Irigoyen, ki ima največje šanse, da postane argentinski predsednik, je naslovil na predsednico Argentinske dobrodelne zveze pismo, v katerem ji sporoča, da se odpove predsedniški plači za slučaj, da bi bil izvoljen. Denar naj bi zveza razdelila med ponesrečence, pohabljenice in reveže.

Dopisi

SV. LOVRENC NA POHORJU. Zaradi dopisov z dne 26. 4. in 28. 4. 1928 v zavedi razpošiljanja nemško naslovljenih vabil ob priški prireditve tukajšnje obrtne šole, izjavljam resnici na lubo, da sem, poverjena z razpošiljanjem istih, v naglici, brez kakšnega namena, naslovial od 200 le 4 vabila v nemščini. — Pavla Troha, učiteljica.

LJUTOMER. V soboto 28. in v nedeljo 29. aprila se je vršila proslava pomladkarjev Rdečega križa na meščanski šoli. Otvoril jo je učencec Čučakar z deklaracijo »Pesem pomladkarjev«. Vprizoritev Lovšino-ve pravljice igre »Desetnik in sirotica« je zelo ugajala. Odlikovala sta se Desetnik, učencec Bauer, in Sirotica, učenka Vilarjeva. Zadovoljivi so bili tudi tolovačni plešil vil. Precej pohvale je želo petje palčkovo. Proslava je uspela moralno in materialno.

ZIBIKA. Naprednjaki iz šmarskega okraja bomo priredili v nedeljo 6. t. m. ob 15. uri majniški izlet k podružnični cerkvi v St. Janžu pri Zibiki, odkoder je prekrasen razgled do Krapinske in Donačke gore. Spored izleta je zelo pester. Kakor lani, se obeta tudi letos velika udeležba. Ob deževnem vremenu bo izlet preložen na nedeljo 13. t. m. Na veselo svidenje!

ST. VID-GROBELNO. V nedeljo 6. t. m. se bo vršila vprizoritev kmečke drame »Marisa«. — Članstvo Gasilnega društva je naraslo na že 27 delujočih. Obisk tovariškega društva Gaberje pri Celju pod vodstvom vrljega g. Venzgata nam je bil zelo dobrodošel in poučen. — Letos bomo imeli več živinskih in kramarskih sejmov; prvi se bo vršil sredi junija.

MALA NEDELJA. Za vprizoritev vele-zabavne igre »Martin Krgan«, v nedeljo 6. t. m. ob 15.30 uri se je posrečilo dobiti iz Ljubljane krasne kostume. Z zastori izpopolnjena scenerija! Po igri godba in ples! Zato ne zamudite in pridite od blizu in daleč!

ZIRI. V nedeljo je priredil v našem domu dramatični odsek Sokola Gorenja vas-Poljane lepo štiridejansko »Sad greha«. Vsi igralci so prav dobro podali svoje vloge. Na sv. Florijana dan ob 15. bodo priredile članice Prostovoljnega gasilnega društva v Zireh veliko javno tombolo z zelo dragocennimi dobitki. Za 3 dinarje lahko dobiti polno vrečo bele moke. Vabljeni vsi! 868

ZALEC. Kakor znano, ima v Savinjski dolini že skoraj vsaka vas električno razsvetljavo. V tem pogledu so pač najbolj nazadnjaški kolodvori na savinjski železnici. Isto usodo deli tudi srednjeveška razsvetljava kolodvora v Zalcu. Resnica je, da se je osebnih in blagovnih promet v hmeljarski metropoli na žalski železniški postaji znatno dvignil. A razsvetljava je ostala še vedno ista, skrajno pomankljiva, da okroža telesno varnost potujočega občinstva. Zgodilo se je že, da je mlada dama stopila na peronu v trdi temi pred prihodom vlaka v nepokrito odprtino ter si izvinila nogo, in to zaradi skrajno nezadostne razsvetljave. Zato prosimo direkcijo državnih železnic v Ljubljani, da ta nedostatek, ki je v največjem protislovju z vsem napredkom, nemudoma odpravi, ter naj priključi vse svoje žalske kolodvorske objekte domačemu električnemu omrežju, kar ne more povzročiti posebnih izdatkov, in kar bi naše občinstvo iskreno pozdravljalo. Proč s petrolejem!

ZIRI. V nedeljo je gostoval na našem sokolskem odru dramatični odsek sokolskega društva Gorenja vas z E. Ganglovo dramo »Sad greha«. Občinstvo je napolnilo dvorano ter je prišlo v vsakem pogledu na svoj račun. Igralci so se potrudili ter nudili res nekaj lepega, točno in vestno nastudiranega. Diletantom sokolskega društva Gorenja vas vse priznanje in zahvala! V nedeljo 6. t. m. bo gostoval naš dramatični odsek v Gorenji vasi z veseligrvo v trči dejanjih »Charleyeva teta«. Upamo, da bodo tudi oni zadovoljni ter napolnili dvorano, kjer se bodo gotovo navžili humorja, ki ga nudi to delo. Dne 20. maja bo priredil naš Sokol, kakor običajno, veliko javno tombolo s številnimi in krasnimi dobitki.

Narčila in vse dopise, kiče se malih oglaševateljev, pošiljate na Oglaševalski kabinet JUTRA, Ljubljana, Prilomna ul. 4. Čekovni račun pošiljate v knjižnico Ljubljana, št. 1842.

Telefon številka 2492

Malih oglaševateljev

Malih oglaševateljev, ki služijo v porredovalni in socialni nameni občinstva: vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5. Prilomina za hitro Din 5. Urni pristojbi ne je uparati obremen z naročilom, niti se oglaševati predobro.

Urgovskega ali reklamnega značaja vsaka beseda Din 5. Najmanjši znesek Din 5. Urni pristojbi ne je uparati obremen z naročilom, niti se oglaševati predobro.

Sprejemate malih oglaševateljev za prihodnje jutro se zaključijo dan pred izidom lista ob 17 uri. Poznejši sprejeti oglasi bodo priobčarjeni v naslednji številki lista.

Telefon številka 2492

Kam pa kam?

Občni zbor
podružnice društva 800A v Novem mestu se v soboto 4. aprila ob 18.30 uri na vavodni hiši v Novem mestu. Po končanem obnem zboru bo pooblaščen za prijavitelj Mirvarjev hišnik. 17387

Novi dobri

Mlado gospodinjico
smolno vseh pisarniških del s perfektnim znanjem slovenske in italijanske korespondence, sprejme pisane poudarke s tablično pisavo, curriculum vitae ter slike je nasloviti na oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «K. P. N.». 16958

Prodajalka

mojstveno in agilno, vajeno v delu, v zvezi s prodajo, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Zagarja

na vavodni hiši jarm. krojača, samostojna, vajena, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Vajenca

potpisnega in solidnega, za izdelovanje pisarniških sprejemov A. Bernik, Škofja Loka št. 54. 17118

Mesto oskrbnika

Mediška podružnica SPD «Peca» v Metliki, razpisuje mesto oskrbnika za svojo novo dograjeno kočo na «Peci». Kateri bo sestavljeno oskrbovanje, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Vajenca

na klesarstvo in vedovodno instalacijo sprejme Fran Gradinar, Rimska cesta 14. Črna okraja v hiši. 17269

Frizerko

dobro izurjeno sprejme tako al posebej G. J. št. 4 ml. Janaki salon, Ljubljana, Kongresni trg št. 6. 17265

Zastopnika

splošnega in dobro vplajnega, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

all modistinja prevzeto sprejme tako al modisto trgovino. Prednost imajo oni, ki oblačila izdelajo v domači hiši. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17282

Prodajalka

smolno in pisarniških del, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Blagca

ki je vajen konj, sprejme Ivan Perdan, kolesar, Krakov trg 11. 17477

Postrežnik

sprejme za popoldna pod postojnico. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17479

Brivskega

pomočnika strojnega, kateri je tudi dober odulter, sprejme 15. maja. Plaša po dogovoru. Ivan Tomšič, brivce, Bohinjska Bistrica. 17390

Zastopnik

sprejme in agilno, vajeno v delu, v zvezi s prodajo, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Strojepisko

na smolno in slovensko dopisovanje in druge pisarniška dela. Sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Pekovski pomočnik

mlad, ki bi razmahal tudi pekarstvo, dobi takoj službo. Oglasi naj se pri št. 5. fil. 17357

Učenec

v študijski perli sprejme trgovina L. Leonard, Dunajska cesta 3. 17320

Strojno pletilstvo

sprejme spretne navpično za stalno. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17370

Starparco

vsako, kičem za obratovanje, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Postrežnik

kičem za dopoldneva dela. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17471

Samostojno kuharico

vsako tudi vseh del, sprejme rodbina brez otrok na delo. Plaša 800 Din. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «Tvorina» na oglaševalski kabinet JUTRA. 17418

Mlado natararico

potpisnega in solidnega, za izdelovanje pisarniških sprejemov A. Bernik, Škofja Loka št. 54. 17118

Pletiljo

vsako v izdelavi tovarnikov, polovitev, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Mesarja prekalvalca

obsejnega, trestnega, ki bi imel svoje obrate za izdelavo klobas in mesarstvo, ki dobrimi sprejema sprejme. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17358

Frizerja

tudi na dame, dobro izurjeno, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Zastopnika

splošnega in dobro vplajnega, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Mladjo deklico

sprejme tako al službo. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17488

Dve pridni vajenki

in potnik sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Mladja dama

potpisnega in solidnega, za izdelovanje pisarniških sprejemov A. Bernik, Škofja Loka št. 54. 17118

Brivskega pomočnika

strojnega, kateri je tudi dober odulter, sprejme 15. maja. Plaša po dogovoru. Ivan Tomšič, brivce, Bohinjska Bistrica. 17390

Kuharice, sobarice, natararice

deklica za hitna dela in tambarstvo nujno potrebuje je študentski zavod v Zagrebu. Marovska ulica 13. 12279

Vajenko

takoj sprejme kot prejšnjega, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Kuharico in slaščičarja

za vsako restavracijo v Dal. majski 1800 Din. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17468

Blagajničarka

serviserico in kuharico za kavarno hišo. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17506

Orožniška kuharica

dobi službo. Plaša 900 Din za enega orožnika. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «Zasluske». 17480

Siviljo

prvotvorno sprejme tako al vrt. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «Zasluske». 17381

God. trg. pomočnik

možne trgovino, izučeno ali bistro trgovca, takoj sprejme za otvoritev trgovine v manjši vasi v prometnem kraju na delu. Prednost se nudi posebno mladim, ki imajo obremen vso letošnjo poročilo se ter bi se hoteli v dolgi doba gospodinjstva na obilnem posluhu. Potrebno vsaj do 20.000 Din. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «Zasluske». 17480

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Pridno postrežnikjo

oprebljeno vse popoldna. Rimska cesta 1, pril. 17472

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Prodajalka

pridna, vsena in samostojna, sprejme vsa pisarniška dela, sprejme tovarna delavcev v Ljubljani. Pisane poudarke s vsemi potrebami za oglaševalski kabinet JUTRA pod hitro številko Ljubljana. 17275

Deklica

za delo, 18 let stara, zelo potpisna, prosi službo v trgovini ali kakšni drugi obrti, kot učenka. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA. 17387

Prodajalka

možne stroke št. službo sprejemati. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «Zasluske». 17418

Brivski vajenec

kateri se je 1 in pol leta učil, tebi nadaljevati št. službo sprejemati. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA pod znakom «Zasluske». 17418

Daljnogled

18 mod. dolg 98 cm, sio. k. izboljšana, 6 cm premera, jako dober, zaradi pekočih očal ceno prodam. Jurah. Pienik, Crna, Prevalje. 17382

40 sodov

vinških, dobro ohranjenih, od 56 do 800 litrov, prodam. Nadalje prodam ali samonajem akoro novo močno diro na 4 peresih za par konj — ali lahko za enega konja ali vse zapraviljivo. Ernest Rusigaj, sodavčar, Kranj. 17409

Ptičjo kletko

srednjeveliko, tako izdelano, da je sobno ponašanje, vključeno, na lepem miznem stojalu, prodam. Varnostni podatki na plačeno vprašanje pod »Ptičjo kletka« v oglaševalski kabinet JUTRA. 17374

Pisalna miza

iz trdega lesa, dobro ohranjena, in fotoparšt 9x12, celim priborom, po ugodni ceni na prodaj. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA. 17375

Flondor

3 m visok, lep, prodam v dobri manjšanosti prostora. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17303

3 Lutzove pečl

lepo emažirane, velik električni gramofon, lepo izdelani različni znamk. Prodaj. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17362

Lokomobila

stara LANTZ, 65 KS, v najboljšem stanju, s 24 m dolгим dimnikom ter kuhalnikom (Treppenrost), je cenovno na prodaj. Naslov pri oglaševalski kabinet JUTRA pod »Lokomobila 65«. 17346

Otroški vozček

potpisnega in solidnega, za izdelovanje pisarniških sprejemov A. Bernik, Škofja Loka št. 54. 17118

Blagajno

(Wertheim) s pod. in nastavkom prodam. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17384

Stroj za izdelavo ledu

s električnim pogonom, v dobrem stanju, prodaj po nizki ceni. Alojz Zavrtnik, hotelir, Ljutomer. 17383

Gonilna jermena

nosemska, trdnice F. Polibny Jaromej — zastopstvo in saloga Rudolf Derjaj, Ljubljana, Kolovrska ul. 28. 17384

Visoka palma

oleandri, srnaki rogovi, sodoba, električni letelec, krogel, na prodaj. Naslov pri oglaševalski kabinet JUTRA. 17384

Zlato moško oro

zamenjam za šeneko kolo. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA pod »Vrtilice«. 17419

Foto-aparat

13x18, potna kamera, Rodenstock Biotomat, komandna grednja na prodaj. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA. 17420

Otroško posteljico

lepo, snatno in dobro ohranjeno, prodaj za 120 Din. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA. 17421

Ca 30 zabojev

raznovrstnih, prodaj po ugodni ceni. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA pod »Zaboje«. Naslov se dobi listom. 17434

Srebrnih kron

eno kolonijo, prodaj najnižjo ceno. Poudarke na oglaševalski kabinet JUTRA. 17439

Stare pisalne mize

arhivne omare in stojni pisalnik (Stehpult) prodam. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA. 17380

Billard

Bellet, skoraj nov, 12 pale, 3 krogle, prodam. Naslov v oglaševalski kabinet JUTRA.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

»Jaz, gospod?« je vzklilnil osuplo.

»Da... tile«

Skoro minuto je prepadeno strmel vame. Nato je počasi in vdano zmajal z glavno ter odšel iz sobe. Misli je, da se mi je zmešalo.

Nisem se odpravil takoj za njim. Vedel sem, da bi me, če bi se pokazal pred sestankom skupščine, gotovo izzvali in prisilili, da bi se dvojeval. Sklenil sem tedaj počakati, da mine ura otvoritve; sedel sem v svoji žalostni gostilniški sobi in trpel vse muke zapuščeniosti. Misli sem zdaj na Louisa, ki mi je bil dal oditi, ne da bi se bil le z besedico potegnili zame, zdaj na nedoslednost človeškega razuma; zakaj malone polovica plemstva v naši pokrajini je bila v srcu mojih misli. Časih se mi je stožilo po Sauxu in priznati moram: nekajkrat me je obšla izkušnja, da bi poslušal svet, ki mi ga je bil dal André, to je, da bi se mirno umaknil v svoj grad in bi kasneje, ko bi se duhovi pomirili, glasno potrkal na svoj pogum. Toda trma, ki sem jo imel po očetu in ki je bila baje dediščina angleških prednikov našega rodu, se je pridružila zameri in me je ohranila na začrtani poti. Ob četrt na enajst, ko sem vedel, da so vsi člani skupščine razen mene že zbrani, sem stopil z razgretimi lici, a s trdnim pogledom na ulico; in ker sta me Gilles in André čakala pred vrati, sem jima ukazal, naj me spremita do kapitelskega dvorca nedaleč od katedrale, kjer so bile seje.

Šele kasneje sem zvedel, da sem prehodil tisto pot kakor step in gluh; drugače bi bil moral opaziti razburjenje, ki je vladalo

po mestu, in gosto, čeprav molčečo množico, ki se je gnetla na trgu in po vseh sosednjih ulicah; čutil bi bil pričakovanje, ki je viselo v zraku, ter opazil zaprte prodajalne zastoj poslovnega življenja in skupine, ki so šušljale med vrati hiš in po drugih zakotjih. Toda jaz sem bil ves zamaknjen vase, kakor vsak človek, ki se odpravlja na obupno podjetje, in na vsej poti do zborovališča me je presenetilo samo nekaj: ko sem šel preko trga, je zdajci nekdo vzklilnil: »Bog vas blagoslovi, gospod!« in nekdo drugi: »Živel Saux!« Razen teh dveh je še kak tucat ljudi potegnilo čepice z glav. Trenutek nato sem bil že v ozki stranski ulici, ki vodi ob katedrali proti kapitlju, in množica pisarjev in slug, ki jo je napolnjevala, se je razstopila pred menoj, ne da bi skrivala svoje začudenje in radovednost.

Samo trenutek še in bil bi v dvorcu. Moja roka se je že iztegnila proti vratom, ko je nekdo, ki je sedel pod oknom na senčni klopi, skočil na noge in mi planil naproti, da bi me zadržal. Spoznal sem Louisa de Saint-Alais. Preden sem utegnil pritisniti na kljuko, je stopil predme in se naslonil na vrata.

»Stoj, prijatelj! Za Boga, stoj!« je vzklilnil s silnim razburjenjem, dasi ni povzdignil glasu. »Kaj moreš sam zoper dve sto nasprotnikov? Vrni se, prijatelj, vrni se, in jaz bom storil vse...«

»Vi boste storili vse!« sem mu zabrusil z ošabnim zaničevanjem, čeprav zamojko, da me ne bi slišala služinčad. »Kaj boste storili?... Mislim, da toliko, kakor sinoči.«

Nagrbnil je obrvi in rdečica mu je zalila obraz, toda odvrnil je, kakor da ne utegne misliti na te stvari:

»Pustiva to, zdaj ni časa! Edino, kar moreš napraviti, je to, da odpotuješ! Vrni se v Saux in...«

»Ne hodi na skupščino!«

»Da,« je dejal, »ne hodi na skupščino. Če pristaneš...«

»Na to, da ne pridem na skupščino?« sem vprašal trpko.

»Da, da; pristani na to in vse bo prešlo.«

»Hvala lepa!« sem rekel počasi, čeprav sem se tresel od jeze. »A smem li vprašati, gospod grof, koliko vam obetajo za to, da obvarujete skupščino moje nezaželjene prisotnosti?«

Osuplo me je pogledal.

»Adrien!« je vzklilnil.

Nisem se dal ganiti.

»Ne, gospod grof, Adriena ni več za vas,« sem rekel zviška.

»Tako imenujejo samo moji prijatelji.«

»Ali mar misem več tvoj prijatelj?«

Prezrljivo sem dvignil obrvi.

»Po snočnjem večeru?« sem vprašal. »Ali si morda domisljate, da ste se izkazali mojega prijatelja? Prišel sem k vam kot vaš gost in vaš prijatelj, vse, samo sorodnik še ne, in ste mi nastavili past ter me izpostavili zasmehu in sovraštvo...«

»Jaz da sem storil to?« je vzklilnil. »Jaz?«

»Z besedami morda ne. Toda stali ste in gledali medtem ko so me zasmehovali! Niti z besedico se niste oglasili zame! Niti s pristom niste trenili v mojo obrambo! Če mislite, da je to dokaz prijateljstva...«

Prekinil me je s kretljivo, polno plemenitosti, ki je v tistem trenutku nisem bil zmožen spoznati.

»Samo nekaj ste pozabili, gospod vikont,« je dejal s ponosno umerjenostjo.

»Povejte, kaj!« sem odvrnil z zamčljivim glasom.

»To, da je gospodična de Saint-Alais moja sestra!«

»Glej, glej!«

»In da ste se snoči omalovažujoče vešč proti njej, bodi že hote ali nehote, in to vpricho dvesto ljudi! Samo to ste pozabili, gospod vikont!«

Kdor oglašuje, ta napreduje!

AVTO
iskušenega
Zakaj? avtomobilista.

MRAVLJA
traja en par
delj kakor več parov drugih
Pazite na znamko in
zahtevajte povsod le 1^a flor
nogavice znamke 'Mravlja'

Več komnorezcev
sprejemmo z 20. majem.
Možnost akordnega dela. — Siemens
Bau Union, Beograd-Pančeva ki most
Poštanski pretnac 373. Beograd.

Jehnicna
dovršenost!
Velika
rezerva sile!
Ideal slabe ceste!
(„Schwingachse“)

Stereoskop za plastično gledanje
v žepni obliki
kaže presenetljivo razločno
originalne akte
krajevne slike
kakor Ceylon
Amsterdam,
Pompeji, Praga
l. t. d.
Razpošilja
Novinski biro. Ljubljana Selenburgova 7/1.
Cena aparatu z 10 dvojnimi slikami 90 Din.
Nadaljne serije slik po 35 Din.
Poštne prosto

Parketne desčice hrastove
in bukove
TRSTJE za strop
Bakula (leseno pletivo)
za strop in stene
Strešno lepenko in lesni cement
dobavlja takoj v vsaki množini najceneje
JOS. R. PUH
Ljubljana, Gradaška ulica 22.
Tel. inter. 2513

Nizka
nabavna cena!
Mala uporaba
bencina!
Neomejena trajnost!
Minimalno izrabljenje!

Reform steklenice
so za konzerviranje sadja in povrtnin
naiboliše in najcenejše.
Glavna zaloga za celo Jugoslavijo
pri tvrdki
LOVRO PETOVAR, Ivanjkevc.
Istotam se dobi Zupanc-eva knjiga:
Konzerviranje sadja in vsakovrstnih
povrtnin za domačo uporabo
Ceniki na zahtevo.

Naša nadvse ljubljena
OLGICA
je umrla po dolgi bolezni v nežni starosti enajstih let.
Pogreb naše ljubljence se vrši v četrtek, dne 3. maja 1928 ob 8. uri popoldne iz hiše žalosti, Zamostec št. 60 na pokopališče Sodražica.
Zamostec, 1. maja 1928.
Rodbina BARTOL-CVAR.

Modni kamperni
športni ševjot
za fine obleke
Velika izbira
— ugodne cene
— Pri Skolcu, Ljubljana

VILA
ob mestnem parku v Mariboru z dvoje
stanovanj po tri sobe, verando, kopalnico,
kuhinja itd., z velikim sadonosnikom
in vrtom je na prodaj za 350.000.—
Din. Naslov v upravi 'Jutra'.

Najokusnejša
izvedba!
Zelo elegantna
linija!
Ugodni plačilni pogoji!

V globoki žalosti naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
žalostno vest, da je naša srčno ljubljena
soproga in mamica, gospa
Antonija Velec
soproga želez. uradnika
dne 1. maja 1928, po dolgi in mučni bolezni
mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice se vrši
v četrtek, dne 3. maja t. l. ob 4. uri
popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice,
na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 2. maja 1928.
Ivan, Ivan in Lojze,
soproga sinova
in vse ostalo sorodstvo.

Zastopnike
za prodajo Ratne štete
iščemo.
Vsi, ki niste zadovoljni s svojimi
generalnimi zastopniki in delodajalci, obrnite se
radi direktnih pregovorov na našo bančno
tvrdko, ki dela z močnim kapitalom. Točno
in direktno obračunavanje. Javite se na
Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D. pod
znakom 'Velika Provizija 183'.

Komisijiska trgovina v Ljubljani
z zalogo in dobrimi zastopstvi,
sprejme
družabnika
z Din 150 000.— reflektira se samo
na trgovsko naobražene.
Le resne ponudbe s polnim naslovom
na oglasni oddelek Jutra pod
'Komisijiska trgovina'.

Proda se 4-sedežni osebni
AVTO
znamke Fiat-Torino, tipa 501 v prav
dobrem stanju. — Ponudbe na upravo
'Jutra' pod 'Fiat Avto 501'.

Generalno zast.
FERRUM
D. D.
Zagreb, tlazova 14/1
Telefon 42-26.
Ljubljana: J. Kraker, Poljanska 3. Tel. 29-42
Maribor: R. Peilkan, Kralja Petra 5. Tel. 456
Beograd: Ferrum d. d., K. Milana 54. T. 21-85
Sprejmemo zastopnike.
Posjetite za vrijeme zagrebačkog
zborna našu tamošnjo izložbu!

Flobert puške
lovške puške, browninge, pištole za
strašenje psov, samokrese, topiče, za-
loge lovskih, ribičkih potrebščin ter
umetnični ogenj.
F. K. KAISER,
puškar, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

Brez posebnega naznanila.
Naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš preljubi
stric, gospod
Ernest Fabiani
posestnik v Lescah
danes po dolgotrajni bolezni bogu vdano preminul.
Poslednji ostanek pokojnika se prepelejo v Škofjotoko, kjer
bo pogreb v četrtek dne 3. majnika ob 5. uri pop. iz mrtvašnice
mestnega pokopališča.
Ljubljana, 2. majnika 1928.
Rodbine: Vodopivec, dr. Šubic, mag. sv. Šubic, arch. Šubic,
Lindtner, Robič, ing. Šubic, Gustin, prof. Šubic, Gnus.

Posojilnica v Mariboru naznanja, da je umrl nje dolgoletni
odbornik in mnogozaslužni predsednik, gospod
dr. Radoslav Pipuš
odvetnik v Mariboru itd.
Pogreb zaslužnega pokojnika se vrši v četrtek, 3. t. m. ob
16. uri izpred hiše žalosti, Sodna ulica št. 15.
V Mariboru, dne 1. maja 1928.
ODBOR.

ZVEZA INDUSTRIJCEV na slovenskem ozemlju Kraljevine Srbov, Hrva-
tov in Slovencev v Ljubljani naznanja tužno vest, da je dne 1. maja 1928 v
Mariboru preminul gospod
dr. Radoslav Pipuš
načelnik Mariborske skupine Zveze industrijev, član Predsedništva Zveze
industrijcev v Ljubljani, član Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljub-
ljani, odvetnik in tovarnar
Pogreb blagopokojnega gospoda se vrši v četrtek, dne 3. maja 1928 ob
4. uri popoldne iz hiše žalosti v Mariboru, Sodna ulica 15.
Velezaslužnemu, neutrudno delavnemu možu in prijatelju bodi veren
spomin!
Ljubljana, dne 2. maja 1928.

Zapustila nas je naša srčno dobra zlata mati, stara mamica in tašča, gospa

Albina Schöner roj. Bömches

posestnica,

dne 1. maja 1928 ob 23. uri po mučnem, Bogu vdanem trpljenju.

Pogreb bo v četrtek ob 16. uri na pokopališče v Leskovcu pri Krškem. Sveta maša zadušnica se bo brala v petek ob 9. uri v farni cerkvi v Leskovcu.

Prosimo tihoga sožalja.

Leskovec, 1. maja 1928.

Žalujejo ostali.

Upravni svet in uslužbenci „KOVINE“ d. d., javljajo, da je njih visoko spoštovani upravni svetnik, gospod

dr. Radoslav Pipuš

danes umrl.

Maribor, dne 1. maja 1928.

Mestni pogrebni navod, Maribor.

Potrčim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeno, nepozabni soprog ozir. oče in stari oče, gospod

dr. Radoslav Pipuš

odvetnik in industrijalec,

v torek, dne 1. majnika 1928 ob 15. uri po dolgi, mučepolni bolezni, prevlečen s tolažili sv. vere, v 64. letu svoje dobe v Gospodu mirno zaspal.

Pogreb nenadomestljivega pokojnika se vrši v četrtek, dne 3. maja 1928. ob 16. uri iz hiše žalosti, Sodna ulica 15 na mestno pokopališče v Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo darovana dne 4. maja 1928 ob 9. uri v župni cerkvi sv. Marije v Mariboru.

Maribor, dne 1. maja 1928.

JADVIGA PIPUŠ, roj. KRUŠIČ, soproga.

SLAVA, BORIS, ZDENKO, MARA, ISKREN, ZOREN, DUŠAN, RADOŠ, MI-LENA in ZVEZDANA, otroci.

Rodbine KRUSIČ, SZEKELY in Ing. BERNHARD, ter vsi ostali sorodniki.

Posojilnica v Mariboru naznanja, da je umrl nje dolgoletni odbornik in mnogozaslužni predsednik, gospod

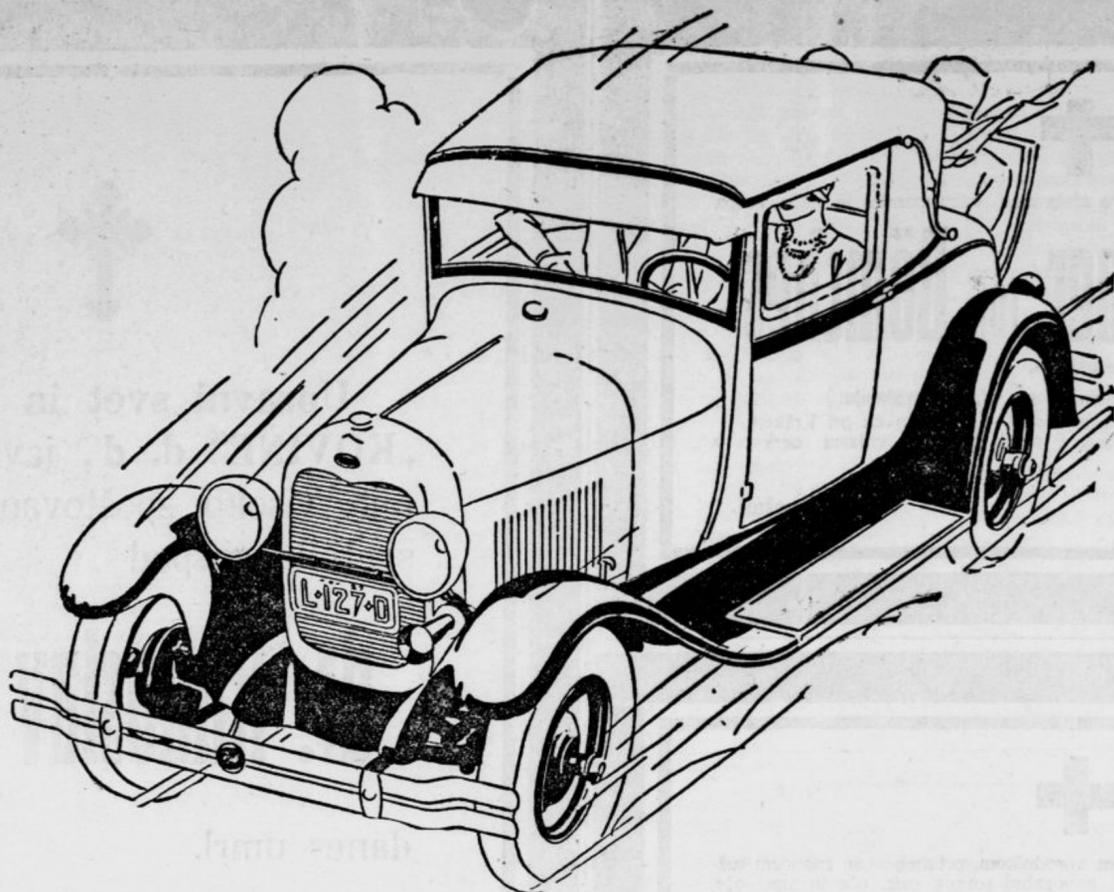
dr. Radoslav Pipuš

odvetnik v Mariboru itd.

Pogreb zaslužnega pokojnika se vrši v četrtek, dne 3. t. m. ob 16. uri izpred hiše žalosti, Sodna ulica 15.

V Mariboru, dne 1. maja 1928.

Odbor.

... več kot novi avtomobil ... več kot novi model

Novi Ford je izraz popolnoma nove iznajdbe na polju modernih
in gospodarskih naprednih metod.

Novi Ford je več kot nov avtomobil, več kot nov model, on je zadnji izraz popolnoma nove misli na polju modernih in gospodarskih naprednih metod.

Novemu Fordu gre hvala milijonov ljudi, katerim je bila dana mogočnost, da so dosegli boljše in večje rezultate svojega dela in s tem povečanje svojega premoženja. S tem se množi njih blagostanje in mogočnost večjih izdatkov njihovih rodbin za življenske potrebe v čistem zraku.

Ta novi voz olajša razvoj vsakega posla. Prvikrat Vam je dana mogočnost da si kupite zares lep in izvanredno cen avtomobil. Vzdržljivost novega Ford voza se lahko vsporedi v vsakem oziru z onimi luksurnimi vozmi, ki so po veliko večjih cenah na prodaj. Novi Ford prevozi 95—105 kilometrov na uro, to se pravi, da lahko raspolažete za vsak slučaj s poljubno hitrostjo.

On se da hitro in lahko voditi tudi v najgostejšem prometu. Notranji upravljač z dvoje vrat in dvema popotnikoma povečava svojo brzino od 8 na 40 kilometrov na uro za 8 $\frac{1}{2}$ sekund. On ima moderno štirikolesno zavoro, opremljen je s „Triplex“ zavarovalnim šestom proti vetru iz stekla, ki se ne drobi, ima torej vse zavarovalne naprave najmodernejše avtomobilске tehnike večploščna suha sklopka in kroglasti spoj za hitrost tipa Standart omogočajo lahko in prijetno krmarenje.

Novi Ford nudi Vam največjo udobnost vsled svojih hidrauličnih amortizerjev, vsled globoko ležečega ležišča, vsled minimalne težine, katera ne leži na vzmetih ter vsled neprekosljive kakovosti povprečnih vzmetov. Vse karoserije imajo globoka in pripravna sedišča z dovolj prostora za noge, vse so izdelane v raznih barvah in bogato opremljene.

Poskusite sami in prepričali se boste, da je novi Ford izboren voz, kakršnega si vsakdo mora želeeti. Zadovoljil Vas bode s svojo vstrajnostjo proti vremenu in času; mali vzdrževalni stroški nudijo Vam neprecenljivo prednost. Dokaz za gospodarstvo v obratu nudi Vam dejstvo, da se porabi za 100 kilometrov vožnje samo 8—12 lit. benzina. Točnost v konstrukciji vseh delov je jamstvo za kakršna koli iznenadenja, obenem pa nosi kraj svoje izvanredne vzdržljivosti lepe letne prihranke na popravilu. Kratko, vse kar morete zahtevati od modernega avtomobila, daje Vam novi Ford-auto: hitrost, vdobnost, varnost, lepoto, vstrajnost in gospodarstvo.

Niska cena je rezultat ekonomske produkcije in posebnih konstruktivnih metod Forda, ki niso manj vredne, kot voz sam. Ne zamudite nikakor ogledati si čim prej mogoče novi Ford pri najbližjem autoriziranem zastopniku Forda. Preglejte skrbno voz, v vseh podrobnostih; poskusite ga sami voziti in preiskujte njegovo vstrajnost pod najrazličnejšimi in najtežjimi pogoji.

Po vsem tem boste videli, da ni na celem svetovnem trgu ničesar, kar bi moglo zastopljati novi Ford z ozirom na koncepcijo, kakovost in ceno.

F O R D M O T O R C O M P A N Y / T R I E S T E

